

K R O N I K A

STATUTÁRNÍHO

MĚSTA OPAVY

2 0 1 0

OBSAH

UDÁLOSTI DOMA I VE SVĚTĚ V ROCE 2010.....	5
OBYVATELSTVO	9
ZAMĚSTNÁNÍ A VÝROBA.....	13
POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT.....	20
DOPRAVA A DALŠÍ SLUŽBY	40
ZDRAVOTNICTVÍ.....	45
SOCIÁLNÍ PÉČE.....	50
ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽ.....	55
KULTURA	66
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	94
SPORT A TĚLOVÝCHOVA.....	97
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	116
POŽÁRNÍ OCHRANA	120
POČASÍ.....	122
PRAMENY	124

UDÁLOSTI DOMA I VE SVĚTĚ

V ROCE 2010

Začátek roku 2010 byl ve znamení výjimečné zimy. Ve druhém týdnu měsíce ledna byla celá naše republika zahalena sněhem. Již na začátku prosince minulého roku zemi zasáhly velké a dlouhotrvající mrazy, na některých místech jsme se setkávali i s arktickými mrazy. O Vánocích mrazivé počasí polevilo, ale již na začátku měsíce ledna se vrátila poměrně velká zima. Napadalo mnoho sněhu a kalamita (nazvaná Daisy) na sebe nenechala dlouho čekat. Těžký sníh a vítr lámal stromy, na mnoha místech bylo poničeno elektrické vedení a v důsledku toho zůstalo skoro 80 tisíc lidí bez elektrické energie. Některé obce byly doslova odříznuty od světa. Problémy byly na silnicích i železnici, nejezdily vlaky na Slovensko.

Také ostatní země Evropy trápily stálé přívaly sněhu, ledovky a deště. Paříž pokryla ledovka, téměř paralyzován byl provoz na severu Německa, uzavřeno muselo být letiště v Ženevě. Velké problémy byly v Polsku, ať již na silnici či na železnici. Na severu Německa byla situace velmi dramatická, některé úseky dálnice byly úplně zablokovány. Narušen byl provoz na letištích, zvláště ve Frankfurtu nad Mohanem, kde bylo 11. ledna zrušeno 255 letů a další den ještě 61 letů. Několik tisíc cestujících uvízlo na letišti Saint Exupéryho v Lyonu. Nepřízeň počasí sužovala celou Itálii, v horských oblastech sněžilo, největší problémy ale působily vytrvalé deště v ostatních oblastech.¹

Evropská ekonomika byla na začátku roku 2010 na přímé cestě z recese, americká má za poslední kvartál vykázat meziroční růst. Deset procent nezaměstnaných na obou stranách Atlantiku ale podobné zprávy moc neocení. Pracovních míst stále ubývá ...

Dluhová krize v Eurozóně se od roku 2009 postupně šíří. Její příčinou je vysoký veřejný dluh části eurozóny. Prvním členským státem postiženým dluhovou krizí bylo Řecko, v dubnu 2010 požádalo o financování ze zdrojů Evropské unie a Mezinárodního měnového fondu. V květnu 2010 se státy eurozóny, Evropská komise a Mezinárodní měnový fond dohodly na vzniku Evropského nástroje stability.

¹ Hospodářské noviny 11. 1. 2010

K havárii polského letounu Tu-154 M Lux blízko letecké základny ve Smolenské oblasti nedaleko Smolenska u vsi Počest došlo 10. dubna 2010 v 10.41 hod. moskevského času. Letoun přepravoval vysoké vojenské a politické představitele, kteří letěli z Varšavy do Ruska uctít památku obětí Katyňského masakru při příležitosti jeho 70. výročí. Havárii nikdo z osob na palubě nepřežil. Zemřelo 96 osob (89 cestujících a 7 členů posádky), mezi nimi prezident Lech Kaczyński a prakticky celé nejvyšší velení polské armády. Polská veřejnost reagovala na zprávu o neštěstí spontánním smutkem, ještě týž den se před varšavským palácem zastavily desítky tisíc lidí, aby položily věnce, květinu nebo zapálili svíčku. V Polsku byl vyhlášen oficiální týdenní smutek. Dne 18. dubna byl v rámci státního obřadu Lech Kaczyński s manželkou pohřben v katedrále na Wawelu, kde jsou pochováni i polští králové.

Sebevražedné bombové útoky v Moskvě 29. března 2010 spáchaly dvě ženy v ranní špičce odpálením trhaviny v metru. První exploze nastala v 7.37 hod. moskevského času ve stanici Lubjanka ve druhém vagonu vlaku metra, druhá exploze v 8.37 hod. na stanici Park kultury ve třetím voze vlaku metra. Podle ruského ministerstva pro mimořádné události přišlo o život 38 lidí, dalších 88 bylo zraněno. Mezi zraněnými byli dva studenti z Malajsie a jeden občan Filipín. Do 2. dubna se počet zemřelých zvýšil na 40. Pravděpodobnými pachateli útoku byli čečenští separatisté.²

Zemětřesení na Haiti. Zemětřesení, které v úterý 12. ledna 2010 postihlo Haiti, bylo katastrofické, a to o síle 7,0 M s epicentrem přibližně 15 km od Port-au-Prince. Epicentrum se nacházelo v hloubce asi 13 km. Většina památek v Port-au-Prince byla při zemětřesení významně poškozena nebo zničena, včetně Prezidentského paláce, budovy Národního shromáždění, katedrály Notre-Dame a minimálně jedné nemocnice. Zřítíl se hotel Montána, vyhledávaný především turisty. Pod jeho troskami zemřelo až 200 hostů. Při zemětřesení přišlo o život 212 000 lidí a bez domova jich zůstalo 1 200 000. Rychlou pomoc poskytly Spojené státy, které byly na Haiti propojeny leteckým mostem. Rychlou pomoc poskytla také Kuba. Na celém světě byly vyhlášeny veřejné sbírky na pomoc postiženým. OSN uvolnila ze svých krizových fondů 10 mil. dolarů na okamžitou pomoc. Vláda USA vyslala 16 000 vojáků, kteří opravují letiště.

² Wikipedie – otevřená encyklopedie Události roku 2010

Izrael vyslal do této oblasti polní nemocnici. Pomoc také poskytla česká vláda, české mezinárodní organizace, Člověk v tísni, česká pobočka Adry a Charity.

5. srpna 2010 došlo v Capiapó k důlnímu neštěstí. Zhroutil se zlatoměděný důl v San José poblíž města Capiapó v Chile a uvěznil v podzemí 33 horníků, kteří vydrželi 69–70 dní 700 m pod zemí a 5 km od vchodu do dolu. Po úporné záchranné akci se podařilo všechny horníky zachránit.

Masakr v Devínské Nové Vsi – 30. srpna 2010 na předměstí Bratislavy střelec zabil 7 lidí, dalších zhruba 15 postřelil a nakonec spáchal sebevraždu. Ke střelbě použil dvě pistole a samopal vzor 58. Vrah smrtelně zranil pět příslušníků rodiny, když vnikl do jejich bytu v panelovém domě, kde rovněž sám bydlel.³

Medveděv i Obama v Praze podepsali odzbrojovací smlouvu. Bezesporu jednou z největších událostí roku 2010 jak ve světě, tak i v České republice bylo podepsání odzbrojovací smlouvy. Ruský prezident Dmitrij Medveděv a americký prezident Barack Obama 8. 4. 2010 podepsali v Praze smlouvu START o snížení počtu jaderných zbraní obou armád. Akt naplánovaný na pravé poledne se o půl hodiny zpozdil kvůli jednání mezi čtyřma očima. Oba smlouvu označili za historický milník a cenný kompromis. Smlouva START stanoví nové limity. Obě země mají do sedmi let omezit počet strategických hlavic na 1 550 na každé straně, což je zhruba o třetinu méně než měly doposud. Neměly by také mít více než 700 rozmístěných nosičů atomových zbraní. Státníci spolu strávili téměř dvě hodiny v Hudebním salonku. Do Španělského sálu připraveného pro podpis smlouvy vstoupili současně. Tam na ně čekali členové delegací, čeští politici i stovky novinářů z celého světa. Český prezident Václav Klaus přijal na Hradě oba politiky kolem desáté hodiny. S Medveděvem se viděl už ve středu večer po jeho příletu do Prahy. Obama přicestoval těsně před setkáním. Na tiskových konferencích po svých projevech mluvili oba prezidenti také o protiraketové obraně. Obama opakoval, že v loňském roce zastavený projekt velkého „deštníku“ nikdy nemířil proti Rusku. Odzbrojování je dlouhá a náročná cesta, ale na obou stranách je

³ Wikipedie – otevřená encyklopedie Události roku 2010

snaha se domluvit. Obama řekl, že hodlá s Ruskem ohledně protiraketové obrany více spolupracovat.⁴

Povodně v Evropě 2010. Od poloviny května sužovaly Evropu neutuchající deště. 16. května začaly povodně na severní Moravě a ve Slezsku, pak bylo zasaženo Polsko, Slovensko a Maďarsko. 27. května zasáhla povodňová vlna oblast Braniborska. Na Ukrajině byla nejvíce zasažena Zakarpatská oblast, v Srbsku se rozvodnila řeka Pčinja. V Rakousku a Bulharsku se potýkali se silnými dešti.

Po vydatných srážkách 7. srpna byly zasaženy povodněmi oblasti severních Čech, Sasko a jihozápadní Polsko. Bleskové povodně v okrese Liberec napáchaly obrovské škody a vyžádaly si 5 obětí na životech. Škody jsou odhadovány ve stovkách mil. korun. V Česku voda zaplavila 2 586 domácností, strženo muselo být 57 silně poškozených domů. Další povodňová vlna se objevila na konci měsíce září.

Ke krupobití došlo 15. srpna na území Prahy. Příčinou byla zvlněná studená fronta, která nad území ČR postoupila 12. srpna v odpoledních hodinách a která se nad ním vlnila až do večerních hodin. Nad Prahu přišla bouřka kolem 21. hodiny. Nejvíce škod napáchala vichřice s lijákem a kroupami na Praze 4 a 11 a také v Modřanech, kde všude polámala větve i stromy. Větve ucpávaly kanalizaci a řada míst byla zatopena. Kroupy o průměru zhruba 3 cm padaly v Krči, na Kačerově, Chodově, také na Vinohradech. Krupobití zastavilo i provoz na rychlostní silnici R10, kde auta zastavila a ucpala několik kilometrů před Prahou oba pruhy. Kroupy poškodily tisíce zaparkovaných aut. Lidé nahlásili 22 500 pojistných událostí za 1,29 miliardy Kč. Pražští hasiči vyjízděli k 130 případům. Naštěstí nedošlo k vážnějším úrazům ani úmrtím, ošetřeno bylo šest osob.⁵

⁴ iDnes.cz 8. 4. 2010

⁵ Wikipedie – otevřená encyklopedie Události roku 2010

OBYVATELSTVO

Slovo primátora města k občanům na začátku roku 2010

**Vážené čtenářky,
vážení čtenáři.**

Dovolte mi, abych Vám s prvním vydáním Hlásky v roce 2010 popřál zdraví, rodinnou pohodu, profesní úspěchy a po celý rok přátelské vztahy se všemi blízkými lidmi. Nikdo z nás netuší, zdali bude letošní rok lepší či horší než rok minulý. Věřím však, že se každému podaří najít dostatek sil, aby vše obtížné zvládl a přitom dokázal podpořit a potěšit ty, na kterých mu nejvíce záleží.

Pro město bude rok 2010 šetrnější než roky minulé. Radnice po celý rok hledala provozní úspory. Vedení města i magistrátní odbory se snažily co nejméně zatížit městské finance, kterých bude letos méně než v minulých letech. Některá z opatření a úspor přitom byla velmi citlivá a pro mnohé osobně nepříjemná. Snažili jsme se najít rovnováhu mezi investicemi, které jsou potřebné a neměly by se odkládat, a zbývající částí rozpočtu.

Městský rozpočet sice bude nižší, ale objem investičních akcí bude vzhledem k ekonomickým omezením až překvapivě velký. Opava totiž bude těžit z dobré přípravy investičních plánů, protože se jí podařilo získat úctyhodně velké množství finančních dotací. Tyto dotace pokryjí většinu nákladů z nejdražších akcí. Navzdory hospodářským peripetiím začne úprava sídliště v Kateřinkách či rekonstrukce Slezského divadla a Domu umění. Stejně tak město vyčlenilo peníze na zastřešení zastávek městské hromadné dopravy či na vybudování nových dětských hřišť a úpravy v městských parcích, které tvoří prstenec kolem centra našeho města.

V polovině prosince otevřela Opavská kulturní organizace zrekonstruovaný Obecní dům. I ten byl z podstatné části financován pomocí dotací a každý se mohl a stále může na vlastní oči přesvědčit, jak zdařilá celá úprava byla. Zájem o pořádání společenských a kulturních akcí v Obecním domě byl už po prvních prohlídkách mimořádný. Stejně tak je již možné říci, že nový Klub Art, který je součástí Obecního domu, získal zájem a pozornost návštěvníků řadou koncertů a klubových akcí.

V závěru minulého roku uspořádala městská sportovní komise zajímavou sportovně-společenskou akci. Na společné předvánoční setkání pozvala všechny žijící sportovce, kteří začínali svou kariéru v opavských oddílech a ve svých odvětvích pak reprezentovali či reprezentují Českou republiku či Československo. Setkali se tady lidé patřící mezi nejužší domácí špičku. Rád bych ještě jednou všem reprezentantům poděkoval za jejich sportovní oddanost a výkony a také jim přeji úspěšný a šťastný rok 2010.

Věřím, že i tentokrát vás bude barevná Hláska s převahou černobílých dobových fotografií o bílé Opavě úspěšně provázet celým měsícem.

Zbyněk Stanjura
primátor⁶

Slovo primátora města jistě potěšilo mnohé z 58 274 obyvatel Opavy. Obyvatele Opavy žijí převážně v bytových domech v centru města, v panelových domech (převážně na sídlištích), v rodinných domcích na okraji města a městských částech. Mimo většinové české obyvatelstvo žijí ve městě i menšiny jako jsou Poláci, Němci, Vietnamci, Slováci a Romové.

Opava je městem s velmi dobrým zázemím kulturním, sportovním a společenským. Velké množství sportovních zařízení a vynikající práce s mládeží přináší úspěchy. Mnozí opavští sportovci dosahují vynikajících výsledků nejen v ČR, ale i na zahraničních soutěžích. Nejinak tomu je v oblasti kultury. Soubory i jednotlivci dosahují významných úspěchů a reprezentují Opavu i v zahraničí. Občanům Opavy slouží také městské parky a odpočinkové zóny. Na mnoha místech byla vybudována dětská hřiště, vybudovány byly také cyklostezky a různá rekreační zařízení. O tom všem bude pojednáno v jednotlivých kapitolách kroniky.⁷

V průběhu roku 2010 se do Opavy přistěhovalo 995 obyvatel, z toho 453 mužů a 542 žen. Nejvíce nových obyvatel bylo ve věku 15–64 let, a to celkem 714, do 14 let 222, nad 65 let 59 obyvatel. Z Opavy se vystěhovalo 1 085 obyvatel, z toho mužů 509 a 576 žen. Nejvíce bylo ve věku 15–64 let, a to 815, do 14 let 210 a nad 65 let 60 obyvatel. Z 290 sňatků jich bylo 203, kdy oba snoubenci byli svobodní. Ze

⁶ Hláska č. 1/2010, str. 3

⁷ Český statistický úřad – databáze demografických údajů za ČR

192 rozvodů bylo 114 s nezletilými dětmi, na 100 sňatků připadlo 66,2 rozvodů. Na 1 000 obyvatel připadlo 9,9 živě narozených dětí.⁸

Obyvatelé Opavy k 31. 12. 2010	
Celkem	58 274
Muži	
Ženy	
Věk 0–14 let	8 205
Věk 15–64 let	41 083
Věk 65 + let	8 986
Živě narození	577
v tom muži	298
ženy	279
Zemřelí	653
z toho muži	313
ženy	340
Věk 0–14 let	1
15–64 let	132
65+ let	523
Sňatky	290
Rozvody	192

106. narozeniny paní Kohoutkové. V posledních únorových dnech oslavila nejstarší Opavanka paní Marie Kohoutková 106. narozeniny. Je jednou ze dvou nejstarších lidí v Moravskoslezském kraji. V samotné Opavě žijí v současné době čtyři lidé, kteří překročili věk sta let. Od roku 2000 žije Marie Kohoutková v domově důchodců Bílá Opava. Loni ještě mohla narozeniny slavit ve velkém rodinném a přátelském kruhu společně se svým synem, jeho ženou, ale také několika pravnuky. Společně se synem nakrojila narozeninový dort, připila si becherovkou a bezprostředně si povídala se všemi hosty. Od loňského podzimu se ale její zdravotní stav trochu zhoršil, a tak proběhly letošní oslavy v komornějším duchu. Za město osobně oslavenkyni popřáli náměstek primátora Jaroslav Horák a Anna Konečná z odboru vnitřních věcí.

Marie Kohoutková se narodila 29. února přestupného roku 1904. Je rodačkou z Milostovic. Pracovala na vesnici u sedláka, poté v Baťových závodech ve Zlíně. Nikdy nekouřila, ale ráda si dala malou štamprličku myslivce, becherovky nebo

⁸ Statistický úřad – Demografická ročenka měst

praděda. Když jí zdraví dovolí, stále se živě zajímá o dění ve své rodné vesnici, v rodině či o události ve světě.⁹

V Opavě žijí až dvě stovky bezdomovců. Odhadují to odborníci z Armády spásy, kteří se o lidi v nouzi starají. Zhruba třetina bezdomovců tráví mrazivé noci v Azylovém domě, další pak po vytlačení z nádraží přespávají v opuštěných vagonch, na lavičkách či v bunkrech.

Nejviditelnější skupinka opavských bezdomovců trávila noci na Východním nádraží. Jenže s nimi byly velké problémy a po opakovaných protestech od cestujících najaly České dráhy bezpečnostní službu, která bezdomovce na opravené nádraží nepustí. Nikdo ale přesně neví, kam tito bezdomovci odešli. Například v Azylovém domě se neobjevili a zkušenost s nimi tam nemají. Azylový dům, který nabízí zhruba šest desítek lůžek, je však stejně plný. Část bezdomovců vyhozených z nádraží prý tráví noci v Obchodním centru Silesia, které je otevřeno nonstop. I tady je jich už mnohem méně než před rokem. Vedení centra požádalo o spolupráci městskou policii a od té doby bezdomovce, pokud porušují návštěvní řád, z centra vytěšňují.

Devětadvacetiletý David žije v útulně zařízeném bunkru za Opavou už půl roku. Říká však, že by za nic neměnil a že je maximálně spokojený. David, který pochází z Bruntálska, před časem přišel o oba rodiče. Jeden jeho bratr je nezvěstný, druhý někde na Slovensku. Neměl kam jít. Před půl rokem narazil na manželský pár, který bydlel v bunkru za Jaktarí, a nastěhoval se k nim. Bunkr si útulně zařídil a žije tam s jezevčíkem.¹⁰

⁹ Hláska č. 3/2010, str. 4

¹⁰ Region Opavsko 19. ledna 2010, str. 1, 3

ZAMĚŠTNÁNÍ A VÝROBA

Evidovaných nezaměstnaných v prosinci 2009 v opavském okrese prudce přibývalo a jejich počet ke konci roku překročil desetitisícovou hranici. Podobný vývoj jako v prosinci 2009 byl i v lednu a únoru 2010, a to v důsledku útlumu sezónních prací hlavně ve stavebnictví a lesnictví a v důsledku pokračující velmi nízké poptávky po pracovní síle. Vliv hospodářské recese na vývoj nezaměstnanosti je stále dominantní. (Výňatek ze stejnojmenného článku v Regionu Opavsko ze dne 19. ledna 2010). Celkem nezaměstnaných ke konci roku 2010 bylo 10,99 %, z toho mužů 11,22 % a žen 10,74 %.

Uchazeči o práci

Uchazeči o práci		OZP	mladiství	18–24	50 +	absolventi	základní vzdělání	vyučení	s maturitou
3 634		369	20	637	978	241	821	1 505	923
M	1 956	220	13	319	606	109	418	950	403
Ž	1 678	149	7	318	372	132	403	555	520

Uchazeči o práci – délka evidence

	V evidenci nad		Mladiství nad 6 měsíců	Absolventi nad 6 měsíců
	6 měsíců	12 měsíců		
celkem	1 828	1 188	8	42
mužů	917	603	5	14
žen	911	585	3	28

Volných míst ke konci roku bylo 149.¹¹

Hospodářská činnost v roce 2010

Počet podnikatelských subjektů celkem	14 256
Zemědělství, lesnictví, rybolov	263
Průmysl	1 840
Stavebnictví	1 476
Doprava a spoje	375
Obchod, prodej a opravy mot. vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	4 965
Ostatní obchodní služby	3 226
Veřejná správa, obrana, povinné soc. pojištění	28

¹¹ risy.cz – obce (informace z pracovního úřadu)

Školství a zdravotnictví	535
Ostatní veřejné sociální a osobní služby	1 548
Státní organizace	69
Akciové společnosti	101
Obchodní společnosti	1 284
Družstevní společnosti	21
Podnikatelé – fyzické osoby	10 647
Svobodné povolání	595
Ostatní právní formy	1 444
Počet subjektů bez zaměstnanců	4 139
Mikropodniky s 1–9 zaměstnanců	1 221
Malé podniky s 10–49 zaměstnanci	274
Střední podniky 50–249 zaměstnanců	77
Velké podniky s 249 a více zaměstnanci	16

Mezi největší zaměstnavatele v Opavě patří IVAX PHARMACEUTICAL, s.r.o. (přes 800 zaměstnanců), MODEL OBALY (přes 700 zaměstnanců), OSTROJ-HANSEN-REINDERS, s.r.o., AKZO MOBEL COATINGS CZ, OPAVIA-LU (přes 500 zaměstnanců), NOWACO (přes 360 zaměstnanců).¹²

Slezské stavby znovu mezi elitou. Stavební firma Slezské stavby Opava získala již potřetí prestižní titul Bezpečný podnik. Cenu předali ministr práce a sociálních věcí a generální inspektor Státního úřadu inspekce práce. Osvědčení během slavnostního aktu v Obecním domě převzali zástupkyně ředitele Kateřina Krejčí a manažer výroby David Ševčík. „Pro nás to není jen ocenění, ale také závazek si toto osvědčení udržet a neustále zlepšovat,“ uvedla v děkovné řeči Kateřina Krejčí. „Snažíme se mít ve všem pořádek, v bezpečnosti nevyjímaje. Z prvního ocenění jsme měli ohromnou radost, ovšem každá další obhajoba je daleko těžší,“ řekl ředitel firmy Jan Urbiš. Slavnostního zasedání, které se uskutečnilo ve středu 26. května, se zúčastnil také ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka, dále pak generální inspektor Státního úřadu inspekce práce se sídlem v Opavě Rudolf Hahn a primátor Opavy Zbyněk Stanjura. Certifikát Bezpečný podnik si z jejich rukou převzalo osm společností z celé České republiky. Program „Bezpečný podnik“, organizovaný Státním úřadem inspekce práce, funguje od

¹² risy.cz – obce (informace z pracovního úřadu)

roku 1996. Za tu dobu tento titul, který se uděluje každoročně, získalo pouze 56 firem. Podle organizátorů jde o velmi výběrovou záležitost s náročnými kritérii.¹³

Model Obaly získal významné ocenění. V pražském hotelu Corinthia Towers proběhlo slavnostní vyhlášení třetího ročníku soutěže International Grand Prix Cyrel organizované německou firmou Du-Pont pro střední a východní Evropu. Soutěž je otevřena všem evropským firmám z oblasti obalového průmyslu zabývajícím se flexografickým tiskem. Odborná porota hodnotila u přihlášených výrobků design, volbu podkladové vrstvy, kvalitu a obtížnost reprodukce a tisku a také finální vzhled obalu a jeho funkčnost. Výrobky byly zařazeny do následujících kategorií: přepravní obaly zušlechťované fólií, potisk vlnité lepenky s vlnou typu B a hrubší, potisk vlnité lepenky s vlnou typu E a jemnější, flexibilní obaly (plasty, mikroten, hliník apod.), štítky a etikety, nejlepší adaptace a další speciality.

Model přihlásil do soutěže lakované čtyřbarevné obaly z vlnité lepenky pro firmu Steeltec Třinec. První a druhé místo v uvedené kategorii svědčí o vysoké kvalitě výroby v opavském závodě vlnité lepenky.

Pro model je to již druhý úspěch v historii soutěže. V roce 2005 získal třetí místo v kategorii „tisk na vlnitou lepenku typem vlny A, B, C“. Mezinárodní soutěž Grand Prix Cyrel se koná jedenkrát za čtyři roky.¹⁴

NOWACO zahájilo výrobu mraženého pečiva. Každou hodinu sjede z nové výrobní linky, nedávno uvedené do provozu v opavském Nowacu, 4 000 kusů všem hospodyňkám dobře známých balíčků polotovaru, používaného většinou domácnostmi zejména k pečení nedělních štrúdlů. Nová technologie umožňuje současně vyrobit na 8 000 ks pečiva, například oblíbených „kaiserek“.

Tradiční výrobce zmrzlin a mražených výrobků Nowaco se před dvěma lety rozhodl rozšířit své portfolio o produkci mraženého pečiva. Před dvěma lety vznikl investiční záměr, jehož realizace v podobě nové linky byla ukončena letos na jaře. Na projektu se pracovalo rok a půl. Nejnáročnější bylo vyřešit, jak dostat novou 35 metrovou linku na výrobu mraženého pečiva do stávající výrobní haly. Nakonec nezbylo než ji přestavět. Na přestavbě haly se pracovalo dva měsíce, montáž nové linky

¹³ Region Opavsko, 1. června 2010

¹⁴ Region Opavsko, 10. srpna 2010

a nových technologií trvala další tři měsíce. Zkušební provoz byl spuštěn koncem dubna letošního roku.

Současná kapacita výroby je naplněna z 80 až 90 procent. Je zde ale také potenciál dalšího rozvoje. V plánu je nákup druhého zamrazovače, který umožní zdvojnásobení výroby, jejíž současný objem je 5 000 tun výrobků ročně. Nejpozději do konce roku výroba přejde na celoroční třísměnný provoz. Cílem firmy je stát se dodavatelem těchto výrobků pro sesterské podniky v Holandsku, Belgii a Velké Británii.

Již nyní firma obsadila v souvislosti s novou výrobou na 30 nových pracovních míst.¹⁵

Otická pekárna Knappe změní své působíště. Už příští rok v červnu by měla na Olomoucké ulici za supermarketem Albert vyrůst její nová provozovna. Ta návštěvníkům nabídne mnohem více než jen čerstvé pečivo. V jejích útrokách se bude v přízemí nacházet kromě samostatné pekárny také specializovaná prodejna, ve které bude zaveden dokonce snídaňový a svačinkový program. V nabídce by mělo být rovněž teplé jídlo. Tradiční výrobní program pekárny bude navíc rozšířen o produkci dalších výrobků například obohacených o vlákninu, o potraviny bez konzervantů určené pro lidi se zdravotním omezením. Provoz by měl být dvousměnný, čímž se podstatně zvýší čerstvost a sortiment výrobků. Pekárna se chce více otevřít lidem a několikrát do roka pořádat dny otevřených dveří pro širokou veřejnost s odborným výkladem o zdravé výživě, bio-potravinách, konzervantech apod. Záměrem je vybudovat v prvním patře nové budovy restauraci plnící rovněž funkci konferenční místnosti a školicího centra. Kapacitně prostor pojme až sto lidí. Jeho součástí bude otevřená terasa, která bude v zimě zasklena. Zde si budou moci hlavně děti osahat, co je to pravá pekařina. Pekárna provádí řemeslnou výrobu v moderním pojetí. Hlavně se snaží co nejvíce zajistit bezpečnost výroby potravin.

A ještě něco! Hned vedle zkušební pekárny bude malá muzejní expozice představující starou historickou pekárnu. Již nyní firma shromažďuje a renovuje staré exponáty.

Firma uspěla se svým projektem v žádosti o dotaci ze strukturálních fondů EU. Realizace projektu nové pekárny Knappe, která dnes zaměstnává stovku lidí, bude

¹⁵ Příloha týdeníku Region Opavsko z 23. října 2010

pomyslným dárkem ke dvacátému výročí založení firmy, které je datováno rokem 2012.¹⁶

Bivoj je v Opavě doma. Společnost Bivoj a.s. je tradičním opavským výrobcem masa a masných výrobků. Svoji současnou výrobou navazuje na dlouholetou tradici zpracování masa a výroby uzenin na severní Moravě. Tradiční ale rozhodně neznamená starý. Výrobní prostory Bivoje totiž bezesporu patří k tomu nejmodernějšímu, co dnes v českém masném průmyslu existuje. Již při vstupu do výroby máte pocit, že jste se ocitli v laboratoři nějakého výzkumného ústavu. Všude kolem se pohybují lidé v bílých pláštích a čepicích a obrovské dezinfekční zařízení, kterým každý musí projít, spolehlivě odstraňuje i tu nejmenší nečistotu z vašich rukou a nohou. Ale i pohled na samotnou výrobu je zážitkem. Kráječe, drtiče, míchačky, baličky a všechny další přístroje jsou řízeny počítači, jež pečlivě sledují jednotlivé fáze výroby a dbají na to, aby vše probíhalo tak, jak má, aby všude byla ta správná teplota a aby byla přesně dodržena receptura jednotlivých výrobků.

V udírnách počítače průběžně regulují množství a složení dýmu tak, aby byl stejný druh salámu vždy vyuzen stejně a stejně chutnal. Automatizované balící linky zase samy nakrájí salámy, zvažují je, zabalí a nalepí na obal správnou etiketu, takže je zbývá už jen přenést do výdejního skladu. Ale i zde všechno řídí počítače. Na míru šitý program pomáhá skladníkům s nakládáním zboží pro jednotlivé odběratele. Řidič se závozníkem tak například ušetří spoustu času při vykládání. Jednotlivé zboží mají ve voze naložené přesně podle plánu své trasy – zboží od prvního zákazníka hned vpředu a pro toho posledního až úplně vzadu.

Objemem produkce patří Bivoj mezi středně velké zpracovatele masa. Své výrobky dnes vedle Opavy dodává na řadu míst po celé střední Evropě. Přesto pro něj Opavsko vždy bylo i nadále zůstane domácím regionem.¹⁷

Komárovská TEVA má nové školicí středisko. Komárovská farmaceutická firma TEVA, největší podnik svého druhu v České republice, v pátek 1. října 2010 otevřela nové školicí středisko. To vyrostlo v nejstarší části továrny.

Do střediska budou docházet na praxi studenti speciálního oboru chemik-operátor opavské střední zemědělské školy, se kterou TEVA úzce spolupracuje. Ve spolupráci

¹⁶ Region Opavsko, 19. října 2010, příloha

¹⁷ Tamtéž

s úřadem práce by se zde měly konat rekvalifikační kurzy pro nezaměstnané. A v neposlední řadě TEVA bude školit své vlastní zaměstnance. V současné době totiž stále nabírá nové lidi, jen do konce roku to bude dalších 80. Středisko je vybaveno několika specializovanými učebnami a laboratoří. Je zde nasimulován provoz v běžné továrně. Nechybí ani počítačové či jazykové třídy. Oprava starší části továrny přišla na 18 milionů korun, část z toho byla financována z fondů Evropské unie. První studenti se zde začali školit již od října 2010.

Projekt vytvořil nabídku vzdělávacích programů. Zahajovací konferencí byl na počátku října odstartován projekt Vytvoření nabídky vzdělávacích programů dílčích kvalifikací strojírenských a gastro oborů podle Národní soustavy kvalifikací v rámci Moravskoslezského kraje. Základním záměrem je zajistit další vzdělávání ve vybraných oborech včetně uznání výsledků předchozího učení pro pracovníky, kteří již mají profesní zkušenosti.¹⁸ Projekt je financován ze zdrojů Evropského sociálního fondu v ČR a měl by být ukončen v březnu 2012.

MG Residence Arte. Dobrou adresu pro soukromé podnikání nabízí MG Residence Arte s. r. o. Tak, jak objekt bývalé nemocnice v Popské ulici mění svou podobu, roste i jeho atraktivita pro některé podnikatele. První etapa rozsáhlé rekonstrukce kdysi zchátralého objektu je u konce. Vsazeno je všech 300 oken a hotová je také fasáda. Architekt Jiří Horák se nechal inspirovat původním historickým vzhledem v kombinaci s moderními prvky. Barva fasády bude převážně skořicová, doplněná šedou, fasádu opticky rozjasní bílá okna. Každý, kdo prochází kolem, vidí, že slovo, které opavské veřejnosti letos v červnu tato společnost dala, je plněno. Pouze lešení zůstane až do jara. Poněkud totiž rozšířili své plány o atraktivní bydlení a už v lednu 2011 se chtějí pustit do výstavby dvou rodinných prosklených domů na střeše objektu. Do konce února 2011 budou hotovy moderní, na evropské úrovni vybudované lékařské ordinace osmi odborných lékařů a jejich zdravotnického personálu ve zvýšeném přízemí celé budovy. Stavebníci finišují s pracemi ve sníženém přízemí, které je určeno pro komerční využití. Podobně jako v budově MG Medical Center na Ostrožné ulici budou zaměřeny na zdraví, krásu a rehabilitaci. Prostory by zde měla najít prostorná optika a prodejna zdravotnických potřeb a také luxusní wellnes centrum

¹⁸ Region Opavsko, 5. října 2010

se dvěma komorními saunami, vířivkou a prostorami pro odpočinek i masáže. Počítá se také s kadeřnickým a kosmetickým salónek. K novinkám patří restaurace, která najde své místo v přízemí rohové části rezidence blíže k Ostrožné ulici. Vznikne tak objekt, který nabídne spoustu služeb pod jednou střechou. Bude průchozí z Popské ulice na Matiční a naopak a zaručuje komfort jak pro rezidenty, tak i klienty z řad veřejnosti.¹⁹

¹⁹ Region Opavsko, 7. prosince 2010

POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT

Volby roku 2010. Rok 2010 byl ve znamení dvou voleb. První se konaly v pátek 28. května od 14 do 22 hodin a v sobotu 29. května od 8 do 14 hodin, a to volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Voliči ve volbách rozhodli, že stejně jako v minulém volebním období budou i v nadcházejícím zastupovat Opavu tři poslanci. V Opavě dostala nejvíce platných hlasů ČSSD (23,32 %) s těsným náskokem před druhou ODS (20,76 %). Třetí nejvyšší počet obdržela nová strana TOP 09 (13,46 %). Nad pětiprocentní volební hranici se podařilo dostat ještě Věcem veřejným (12,07 %) a KSČM (10,04 %). Těsně pod hranicí pěti procent zůstaly tři kandidující subjekty. KDU-ČSL získala 4,52 % hlasů, Suverenita 4,46 % a Strana práv občanů Zemanovi 4,1 procento. V dalším volebním období budou Opavu reprezentovat tři poslanci. Ze čtvrtého místa krajské kandidátky ČSSD byl zvolen Václav Klučka, který působil jako poslanec i v minulém volebním období. Ze stejného místa na kandidátce ODS byl do sněmovny poprvé zvolen Zbyněk Stanjura, opavský primátor. Třetím zvoleným poslancem bude Miroslav Opálka, který kandidoval na druhém místě za KSČM. Miroslav Opálka působil i v minulém volebním období jako poslanec.²⁰

Stanjura místopředsedou poslaneckého klubu. Opavský primátor Zbyněk Stanjura, nový poslanec za ODS, dostal významnou funkci. Původně sice jeho jméno padalo jako kandidát na ministra, nakonec však zůstane ve sněmovně. V klubu ODS dostal vlivnou funkci 1. místopředsedy klubu, do ní ho v tajné volbě zvolili jako kolegové poslanci.

Kromě toho je Stanjura opavským a krajským zastupitelem, opavským radním, členem výkonné rady ODS, předsedou krajské ODS, předsedou klubu v krajském zastupitelstvu, předsedou Euroregionu Silesia, předsedou správní rady Slezské univerzity v Opavě a místopředsedou Svazu měst a obcí České republiky. Podle všeho bude zvolen i jako člen nějakého významnějšího poslaneckého výboru.²¹

Volby do obecních zastupitelstev. Volby do zastupitelstva města se konaly ve dnech 15. a 16. října 2010. Dvě třetiny oprávněných voličů z Opavy rozhodly o složení městského zastupitelstva na další volební období. V novém zastupitelstvu zasedli

²⁰ Hláska č. 6/2010, str. 4

²¹ Region Opavsko, 22. června 2010, str. 3

zástupci pěti politických stran a sdružení. Strana pro otevřenou společnost pro Opavu získala 17 mandátů, ČSSD získala 11 mandátů, ODS 9 mandátů, KSČM 5 mandátů a KDU-ČSL 3 mandáty. SOS pro Opavu 28,21 %, ČSSD 17,44 %, ODS 14,65 %, KSČM 9,22 %, KDU-ČSL 5,66 %, VIZE 14 2,26 %, Věci veřejné 2,15 %, Koalice SZ, Suverenity a SPOZ 2,03 %, TOP 09 4,32 %, SNK – Opava 3,09 %, Občané.cz 3,63 %, Nezávislí – Radim Masný dětem 1,73 %.

Poslanci nového městského zastupitelstva po volbách v říjnu 2010:

Jan Hanuš (KDU-ČSL), Ing. Mgr. Jaroslav Černý (KDU-ČSL), MUDr. Ivan Drábek (KDU-ČSL), Mgr. Petr Czudek (ODS), MUDr. Václav Vlček (ODS), Ing. Zbyněk Stanjura (ODS), MUDr. Jiří Hájek (ODS), MUDr. Marian Staňo (ODS), Karel Bureš MBA (ODS), Ing. Marek Veselý (ODS), Ing. Vladimír Nevlund LL.A. (ODS), Ing. Miroslav Krajiček (ODS), Ing. Pavla Brady (SOS), Mgr. Dalibor Halátek (SOS), Bc. Hana Brňáková (SOS), Pavel Stehlík (SOS), Mgr. Lenka Mikulová (SOS), Petr Baránek (SOS), Ing. Barbora Štenclová (SOS), Bc. Ondřej Kubesa (SOS), Ing. Mgr. Gabriela Mathiasová (SOS), Ing. Daniel Michalík (SOS), Mgr. Olga Pavlíčková (SOS), Bc. Marek Vinárek (SOS), Simona Streitová (SOS), Miroslav Nedvídek (SOS), Ing. Jana Kašparová (SOS), Mgr. Zdeněk Frélich (SOS), Naděžda Lindovská (SOS), Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek CSc. (ČSSD), MUDr. Jindřich Sobotka (ČSSD), Daniel Žídek (ČSSD), MUDr. Pavel Vágner (ČSSD), Ing. Václav Klučka (ČSSD), Bc. René Černohorský (ČSSD), David Horák (ČSSD), Ing. Radim Křupala (ČSSD), Mgr. Jaroslav Horák (ČSSD), Jitka Měchová (ČSSD), Doc. PhDr. Jiří Knapík (ČSSD), RSDr. Miroslav Opálka (KSČM), Lubomír Fišer (KSČM), Ing. Libor Pěčonka (KSČM), Ing. Vladimír Javorský (KSČM), RSDr. Dušan Jaroš (KSČM).²²

Nové vedení radnice a městská rada. Ustavující zastupitelstvo proběhlo v úterý 23. listopadu ve Sněmovním sále minoritského kláštera. Po volbě vedení města zastupitelé rozhodli o složení městské rady. Na pozicích neuvolněných radních budou působit Petr Beránek, Hana Brňáková, Gabriela Mathiasová, Pavel Stehlík, Marek Vinárek (všichni SOS pro Opavu), David Horák a Pavel Vágner (oba ČSSD).

²² Region Opavsko, 19. října 2010, str. 10

Vedení města: primátor Zdeněk Jirásek (ČSSD), náměstci Pavla Brady, Dalibor Halátek (oba SOS pro Opavu) a Daniel Žídek (ČSSD).

Primátor a jeho náměstci si na zasedání rozdělili kompetence ve vedení města. Primátor Zdeněk Jirásek se bude věnovat oblasti financí města, internímu auditu, zahraničním vztahům, kultuře a dalším činnostem spojeným s odborem kancelář primátora. První náměstkyně Pavla Brady bude mít na starosti majetek města, sociální věci, příspěvkové organizace města a organizace s majoritním vlastnickým podílem města. Druhý náměstek primátora Dalibor Halátek bude mít úkoly na úsecích rozvoj města, hlavní architekt, územní plánování a životní prostředí. Třetí náměstek Daniel Žídek se bude zabývat investicemi města, bezpečností, informačními systémy, dopravou a školstvím.

Zákon zastupitelstvu ukládá, aby zřídilo nejméně dva výbory: finanční a kontrolní. Zastupitelé odsouhlasili složení finančního výboru, o kontrolním výboru budou hlasovat na příštím zasedání.²³

Dětské zastupitelstvo začíná svůj desátý rok. Opavské dětské zastupitelstvo vstupuje do své výroční desáté sezony. V letošním roce chce více než šest desítek dětí a studentů pracovat na projektu „V jakém městě byste chtěli žít“ a jeho výsledky předat radě města.

Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže vzniklo při sdružení SEV Areka ZO ČSOP. V současné době v něm pracuje 62 mladých lidí, členů delegací ze základních a středních škol statutárního města Opavy, ve věku od 13 do 20 let. Mezi jejich aktivity patří například akce spojené se Dnem Země, Dnem dětí či Dnem stromů. Členové se scházejí na pracovních schůzkách a jednou měsíčně i na společném zasedání. Spolupracují s řadou odborníků, městem, školami a dalšími. Opavu pak reprezentují například v Národním parlamentu dětí a mládeže v Praze. V prosinci tři opavští členové reprezentovali Českou republiku na setkání mládeže v Rakousku.

Novou předsedkyní dětského zastupitelstva byla na konci minulého roku zvolena Petra Kapušňáková, studentka MGO, místopředsdou se stal Josef Macháč, žák ZŠ E. Beneše. Tyto dva doplňují v práci další členové realizačního týmu: Jana Dubová, studentka SZŠ Opava, Monika Langerová, studentka SGO, Vojtěch Mareček, žák ZŠ E. Beneše. Konzultant metodik pro členy je Matyáš Vojvodík ze ZŠ E. Beneše,

²³ Hláska č. 11/2010, str. 4

realizátor prezentací Pavel Hrůza ze stejné školy. V užším vedení pracují také Adam Šťastný ze ZŠ Englišova či Ondřej Lomič ze ZŠ Slavkov. Při práci aktivně pomáhají i bývalí členové, kteří v praxi odzkoušeli získané vědomosti a dovednosti.²⁴

Z jednání zastupitelstva a městské rady v roce 2010

Rozpočet na rok 2010. Opavští zastupitelé schválili městský rozpočet na rok 2010 ve výši 862,2 milionů korun. Rozpočet je podle zákona sestaven tak, aby byl vyrovnaný. Oproti minulému roku je rozpočet v celkovém objemu nižší o zhruba 106 milionů korun. Město proto muselo připravit návrh tak, aby zohlednil panující ekonomickou situaci. Finanční výbor zastupitelstva popsal rozpočet jako úsporný a šetřící a doporučil jej zastupitelstvu přijmout.

Letos bylo sestavení rozpočtu nejtěžším úkolem za celé čtyři roky, a to zejména z důvodu, že dochází k propadu daňových příjmů státu. Město totiž získává většinu svých příjmů z podílu na sdílených daních a tato částka bude o 15 až 17 procent nižší než předloni. Zatímco v roce 2008 získalo město 616 milionů korun, prvotní odhad pro letošní rok je 539 milionů. Ve sdílených daních jde tedy zhruba o 80 milionů korun. Tato částka musela být vybalancována i na straně výdajů. Takřka ve všech položkách dochází ke snížení výdajů, někde o pět, jinde o deset a více procent.

V rámci provozu magistrátu byl například snížen objem mezd o pět procent. Stejně tak byly sníženy i odměny zastupitelům. S každou příspěvkovou organizací, s každou firmou založenou městem vedli zástupci podrobné diskuze o všech výdajích. V oblasti přímých dotací bylo všem kráceno zhruba o deset procent. Díky tomu se podařilo zachovat zhruba 100 milionů na investiční činnost.²⁵

Investiční akce města na rok 2010. Navzdory současné celosvětové ekonomické situaci město předběžně počítá s investicemi, jejichž hodnota se pohybuje v řádu stovek milionů korun. Opavské radnici se totiž podařilo uspět v řadě dotačních programů, a tak hlavní finanční zátěž bude hrazena z takto získaných peněžních prostředků.

Městské investice jsou vždy rozčleněny do několika oblastí. Jen v první z nich město plánuje akce v objemu téměř 600 milionů korun. V případě, že by se podařilo tyto plány naplnit, Opava by uhradila z vlastních zdrojů jen 250 milionů. Město využije zdroje získané z integrovaných plánů rozvoje města, dotace z kraje a dalších programů.

²⁴ Hláška č. 1/2010, str. 7

²⁵ Tamtéž, str. 4

Kromě samotných akcí radnice připraví některé nezbytné podklady pro akce v dalších letech. Je samozřejmé, že v průběhu roku se plány přizpůsobí aktuálním podmínkám.

Investice do dopravy. Společně s krajem se bude Opava podílet na dvou důležitých dopravních akcích. První z nich je výstavba jižního obchvatu, respektive jeho úvodního úseku Hradecká–Těšínská. Moravskoslezský kraj, který vlastní všechny silnice druhé třídy, se s Opavou dohodl na rozdělení prací a město bude financovat stavební objekty místních komunizací, chodníků, cyklistické stezky, veřejného osvětlení, kanalizací a přeložek polních cest a meliorací.

Dalším společným projektem bude rekonstrukce na ulici Janská směrem na Bíloveckou, kterou kraj původně plánoval ještě v loňském roce. Opravovat se bude část od nového přestupního terminálu na nádraží Opava východ až k železničnímu podjezdu na Bílovecké. Opravy se týkají silnice, chodníků, veřejného osvětlení a výstavby cyklostezek.

Cyklisté se dočkají zahájení stavby významné stezky, která propojí města a obce od Krnova přes Opavu až do Velkých Hoštic. Město na akci získalo dotaci z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Pokračovat bude i výstavba cyklistických pruhů, tentokrát bude bezpečnější oddělení provozu zaměřeno na Krnovskou. S dopravou souvisí ještě ochranná protihluková zeď u zastávky, která sousedí s východní částí severního obchvatu u Stříbrného jezera.

Město letos věnuje pozornost úpravám v městských parcích. V celém prstenci parků kolem centra města, tedy v sadech U Muzea, ve Smetanových sadech, Dvořákových sadech a dalších, chce zrekonstruovat chodníky, opravit či doplnit veřejné osvětlení, zajistit závlahový systém a odvodnění a podle potřeby parky doplnit o lavičky a jiný mobiliář. V parcích budou vybudována ještě nová dětská hřiště pro rodiče s malými dětmi, která jim budou sloužit při procházkách. Další nová dětská hřiště plánuje radnice například na náměstí Osvoboditelů, do městského centra a také do městských sadů, kde se počítá s jedním hřištěm pro mladší děti a jedním pro starší. Městské sady čeká první etapa obnovy zeleně, která spočívá mimo jiné v odstranění nemocných stromů, které mohou ohrozit při krizových situacích lidi, a v jejich náhradě za novou výsadbu.

Město chce postupně opravit všechny využívané zastávky MHD, které doposud neskýtají takový komfort jako zastávky upravené. Radnice zastávky zastřeší a doplní je o nové lavičky, na kterých by se cestujícím pohodlněji čekalo na spoje. V letošním roce

se počítá s úpravou zhruba 12 frekventovaných zastávek. Kromě nich by mohla vzniknout ještě jedna nová zastávka, a to podle požadavků obyvatel městské části Vávrovice za kruhovým objezdem v Jaktaři na Palhanecké ulici.

První úpravy na sídlišti v Kateřinkách. Opavské radnici se podařilo získat desítky milionů korun na revitalizaci největšího místního sídliště. Na základě debaty s odborníky a lidmi, kteří zde žijí, vznikl Integrovaný plán rozvoje města pro oblast bydlení, podle kterého budou úpravy probíhat. Letos je v plánu revitalizace vnitrobloku u ulice Antonína Sovy. Jeho součástí je rekonstrukce chodníků a veřejného osvětlení, revitalizace nevyužívaného hřiště na zelenou plochu, výsadba nových stromů a keřů, vybudování nových parkovacích míst včetně odvodnění. Dalším upravovaným vnitroblokem bude Ratibořská – Holasická – Grudova, kde radnice také opraví chodníky, veřejné osvětlení a dětská hřiště. Budou vysazeny nové keře a stromy, vybudovány nové obslužné komunikace a potřebná parkovací místa. Třetí akcí bude úprava prostranství za blokem domů u Antonína Sovy, kde je v současné době házenkářské hřiště. Podle požadavků obyvatel budou opět opraveny chodníky, veřejné osvětlení, upraví se plochy a vysadí zeleň.

Upravenějšího okolí se dočkají i lidé z centra města žijící kolem kina Mír. Nové dlážděné povrchy pro pěší, parkovací místa a vozovka, nové veřejné osvětlení, dětské hřiště a sadové úpravy – to jsou jen některé z plánovaných změn.

Díky dotacím letos začne oprava dvou důležitých opavských kulturních stánků: Domu umění a Slezského divadla. V divadle proběhne komplexní rekonstrukce a modernizace technologických provozů, což se dotkne hlediště i jeviště. Generální rekonstrukce proběhne i v Domě umění a její součástí bude i restaurování fresek v Dominikánské kapli a v hlavní lodi kostela.

Dobrovolní hasiči ve Vávrovicích by se mohli dočkat potřebné opravy hasičského domu, v případě Palhance pak vybudování nového objektu. Na tuto akci je poskytnuta dotace v rámci Operačního programu přes hraniční spolupráci Česká republika – Polská republika.

Celkovou rekonstrukcí projde i Domov pro matky s dětmi na Rybářské ulici. Do opravy škol a školek letos město plánuje vložit více než 30 milionů korun. Opravy budou probíhat podle požadavků škol.²⁶

²⁶ Hláska č. 1/2010, str. 8

Město rozdělvalo sportovní a kulturní granty. Žadatelé o podporu města v kulturní a sportovní sféře mohou získat dotace dříve než v minulých letech. Prakticky s nimi mohou počítat již od nového roku. Zastupitelé už na prosincovém zastupitelstvu v roce 2009 projednali návrhy na rozdělení grantů. Město mezi žadatele rozdělilo zhruba 3 miliony korun. O peníze se ucházeli sportovci, sportovní oddíly, pořadatelé kulturních akcí či umělci. Všechny žádosti postupně posuzovaly jednotlivé odbory magistrátu, kulturní a sportovní komise a poté rada města.

Na podporu pravidelné sportovní činnosti zaměřené především na děti a mládež bylo dvanácti klubům schváleno 1 089 650 Kč. Na sportovní akce včetně náborových a veřejných akcí čtrnácti pořadatelů 709 100 Kč. Na soustavnou kulturní činnost získalo osm pořadatelů 303 000 Kč. Na podporu kulturních akcí ve městě získalo dvacet pořadatelů 750 000 Kč. Na ediční činnost bude třem zájemcům vyplacena částka 75 000 Kč.²⁷

Město schválilo první dotace pro Kateřinky. Opavské radnici se podařilo získat desítky milionů korun na oživení největšího sídliště ve městě, sídliště Kateřinky. Kromě obnovy zeleně, nového osvětlení, chodníků či úpravy veřejných prostranství, což organizuje město, mohou obyvatelé sídliště žádat o přímou podporu na zateplení či rekonstrukci výtahů. Opavská radnice schválila prvních pět žádostí o dotace na regeneraci bytových domů v Kateřinkách. Společenství nájemníků či družstva, která žádosti podala, nyní žádost předloží k finální kontrole Centru pro regionální rozvoj. V rámci druhé výzvy na předkládání žádostí o dotace, která probíhala od září do prosince loňského roku, předložilo své žádosti celkem pět žadatelů. Všechny byly zaměřeny na rekonstrukce výtahů. Všechny předložené žádosti úspěšně prošly úvodními formálními kontrolami a ještě před koncem roku začalo bodové hodnocení, které mělo za úkol zhodnotit kvalitu každého projektu podle předem daných bodovacích kritérií. Všechny žádosti získaly nad 60 bodů a splnily tak podmínky pro případné získání dotace.

Společenství nájemníků či družstva žádala na realizaci svých projektů více než tři miliony korun. Díky této sumě bylo možné dotaci přidělit všem žadatelům. Peníze na dotace, které byly vyčleněny, byly připraveny ve výši 10 milionů korun.

²⁷ Hláska č. 1/2010, str. 10

V tomto kole získali dotace tyto žadatelé:

SVJ Ratibořská, Opava (480 000 Kč)

Rozvoj, stavební družstvo (994 952 Kč)

SVJ Šrámkova, Opava (482 671 Kč)

SVJ Zeyerova, Opava (523 200 Kč)

SVJ Antonína Sovy, Opava (519 999 Kč)²⁸

Opava sbírá zahraniční zkušenosti pro proměnu Dukelských kasáren. Městu Opava se podařilo od státu získat významnou část Dukelských kasáren. Radnice se proto loni zapojila do mezinárodního projektu, který je zaměřen na výměnu zkušeností s rozvojem území opuštěných armádou.

Město se ihned po získání areálu zabývalo myšlenkou, jak opuštěný areál co nejlépe využít. Kasárna se mohla změnit na plochu pro bydlení, pro vzdělávání či lehké podnikání. Největší podporu má zatím návrh profesora minnesotské univerzity Dalibora Frončka, který doporučil využít jedinečné uspořádání a velikost komplexu a orientovat jej na vznik univerzitního kampusu.

Radnice se v rámci debaty, jak areál využít, zapojila do mezinárodního projektu Repair, který se práci s podobnými objekty věnuje. V rámci projektu jsou postupně řešena různá klíčová témata, jako například dopravní dostupnost daného území a vliv jeho rozvoje na tvorbu pracovních míst. Zkušenosti jednotlivých partnerů, kteří pocházejí doslova z celé Evropy (Anglie, Litva, Německo, Holandsko, Rumunsko atd.), jsou jedinečné a rozdílné. Každý je se svými aktivitami v jiné fázi postupu.

Mezinárodní projekt Repair letos pokračuje a Opava bude mít možnost jednak získat podrobné informace o dalších projektech a jednak nechat zahraniční odborníky zkoumat Dukelské kasárny.²⁹

Město městu: úřad na otevřeném prostranství. Stejně jako v loňském roce měli občané Opavy možnost ptát se úředníků mimo uzavřené prostory kanceláří na vše, co je ohledně činnosti magistrátu zajímavé. 20. května se měl na Horním náměstí uskutečnit již druhý ročník akce nazvané Město městu. Vzhledem k dlouhodobým a silným deštům přeložilo vedení města tuto prezentaci na čtvrtek 3. června a zajistilo, aby všechny prostory na Horním náměstí byly zastřešeny a akce mohla proběhnout za každého

²⁸ Hláska č. 2/2010, str. 8

²⁹ Hláska č. 4/2010, str. 7

počasí. Přesto se tato akce uskutečnila v důsledku stále nepříznivého počasí až v měsíci září. Lidé se mohli dovědět, jak řešit různé životní situace a jak co nejnázve vyřídit různé úřední záležitosti. Pracovníci magistrátu pomohli zájemcům, aby se zorientovali v organizaci Magistrátu města Opavy, tedy vysvětlili, co který odbor řeší, kde tento odbor najdou a podobně. Připravena byla i prezentace nejdůležitějších investičních akcí, které probíhají nebo se připravují. Informace zájemcům poskytovali jak úředníci samosprávy, tak pověřené státní správy a strážníci městské policie. Od 16 hodin probíhaly na malém pódiu prezentace připravovaných městských projektů. Jednotlivé akce byly doplněny o obrazovou projekci, aby si o nich každý mohl udělat konkrétní představu. Prezentace vedli zástupci města a každý měl možnost se ptát na věci, které ho v souvislosti s projekty a životem ve městě zajímají.

Lidé se na akci také mohli seznámit s nově připraveným knižním průvodcem, který nabízí komplexní přehled o vyřizování úředních záležitostí na opavském magistrátu. Na jednotlivých stanovištích odborů byla k dispozici řada plánů, map a dokumentů. V průběhu dne mohli lidé navštívit také vyhlídku na ochozu věže Hláska.³⁰

Opavští zastupitelé schválili na svém dubnovém zasedání snížení daně z nemovitosti. Příští rok se bude daň pohybovat na úrovni roku 2009, v některých případech bude dokonce nižší. Snížení daně podpořilo všech čtyřicet přítomných zastupitelů. Návrh na snížení vycházel z rozsáhlé analýzy, kterou zpracoval finanční odbor města. S kompletním textem celé analýzy spojeným s výkladem zákona a vývoje daně se mohli občané seznámit na webových stránkách města. Majitelé domů a bytů ušetří v dalším roce oproti roku 2010 v celkovém objemu 11,6 milionu korun, majitelé podnikatelských objektů 14,5 milionu korun.

Opava má podle zákona široké rozpětí, v jakém lze daň vybírat. V případě nejnižšího možného výběru se jedná o 30 milionů korun za rok, v případě maximálního výběru může vybrat až 213 milionů korun. Daň z nemovitosti je jediná daň, jejíž plný výnos zůstává ve městě, ve kterém je vybrána. Ze všech dalších jiných daní se do městského rozpočtu vrací jen nepatrná část. Proto je tato daň pro příjmy města a jeho investice důležitá.

³⁰ Hláska č. 5/2010, str. 4

Výnosy z letošní daně město využije pro velké projekty, na které se podařilo získat dotace (vybudování dětských hřišť v centru města, oprava Domu umění, oprava Slezského divadla atd.). Opava je v získávání evropských dotací v Moravskoslezském kraji nejúspěšnější. Každá dotace však musí být z určité části dorovnána z městského rozpočtu. Pokud by město dotaci nedorovnálo, přišlo by až o stovky milionů korun.³¹

Město ukončilo rekonstrukci Azylového domu pro matky s dětmi. Ženy s dětmi, které z nejrůznějších důvodů přijdou o byt, najdou od konce června bezpečné zázemí v opraveném Azylovém domě pro matky s dětmi na Rybářské ulici. Město sehnalo na rekonstrukci dotace z Evropské unie, k nim přidalo peníze z městského rozpočtu a připravilo celou rekonstrukci podle požadavku Armády spásy, která městský dům spravuje. Půlroční rekonstrukce budovy za 16,5 milionu korun přinesla především nové dispoziční řešení, vnější zateplení objektu a zateplení střešního pláště. Díky rekonstrukci se zvýšila kapacita lůžek o 14. Přibylo 9 nových lůžek pro dlouhodobé uživatele a 5 nových lůžek v rámci krizových pokojů. Objekt tak může využívat téměř padesát žen a dětí v tíživé sociální situaci.

Z prostoru původního balkonu vznikly dvě kanceláře a WC včetně vnitřního vybavení. Modernizace kotelny k vytápění a ohřevu teplé vody přispěla ke snížení spotřeby energií. V neposlední řadě došlo k pořízení nového vnitřního vybavení budovy – modernizaci jednotlivých pokojů (nové sanitární vybavení, instalace kuchyňských koutů, pořízení nového nábytku atd.) a instalaci elektrické zdvihací plošiny pro bezbariérový přístup do objektu.

Rekonstrukce sloužila k tomu, že každá z žen bude mít své vlastní zázemí včetně sociálního a kuchyňku. Je to vlastně malá garsonka, která není pro ženy stresující tím, že se musí s někým o něco dělit.

Dotaci na rekonstrukci město získalo z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Rekonstrukce začala v lednu 2010 a skončila v červnu 2010.³²

Opavský magistrát vydal rozsáhlý informační materiál, který usnadní obyvatelům města orientaci v problematice různých životních situací na úřadě. Manuál vydal ve formě šanonu, který obsahuje jednoduché a přehledné karty s informacemi, jak co vyřídit. V úvodu příručky se zájemci seznámí se základními informacemi

³¹ Hláska č. 5/2010, str. 5

³² Hláska č. 7/2010, str. 4

o Magistrátu města Opavy. Součástí jsou údaje o službě Czech POINT, která slouží například pro výpis trestního rejstříku, obchodního rejstříku či katastru nemovitostí či obsahuje údaje o službách městského informačního centra. Samostatný oddíl je věnován i působení městské policie včetně mapy a kontaktů okrskového systému.

Karty jednotlivých magistrátních odborů jsou přehledně barevně rozlišené, barevnost odpovídá orientačnímu značení, které se nachází v jednotlivých prostorách MMO. V příručce občan najde např. jak vyřídit občanský průkaz, co je potřeba k uzavření sňatku, jak nakládat s velkoobjemovým a nebezpečným odpadem, jak vyřídit veškeré poplatky a daně a mnoho dalších návodů.

Manuál města Opavy aneb Jak co vyřídit je v prodeji od 1. července 2010 v městském informačním centru na Horním náměstí 67. K dostání bude ještě v pokladně – oddělení daní a poplatků na Horním náměstí 67 a v pokladně – oddělení daní a poplatků na Krnovské 71B. Jeho symbolická prodejní cena je 30 Kč.³³

Město získalo ocenění za budování cyklostezek. Město bylo oceněno za síť stezek pro cyklisty v rámci soutěže Cesty městy pořádané Nadací Partnerství. Opava se umístila na prvním místě v kategorii liniových řešení. Kromě ocenění tak získala i prémii 80 tisíc korun. Projekt s názvem Cyklistická doprava na Opavsku se soustředil na vybudování samotných cyklistických pruhů na frekventovaných komunikacích a tím zvýšil bezpečnost cyklistů i ostatních účastníků silničního provozu. Šlo hlavně o vynalézavé řešení pouštění cyklistů do jednosměrných ulic v protisměru za použití speciálních značek, které na to řidiče upozorňují. Je to velký úspěch, že se v takto urbanizovaném a dopravně komplikovaném městě, jako je Opava, daří síť cyklistických stezek budovat. V příštích čtyřech letech by se mohla síť cyklostezek ještě zdvojnásobit.

Toto ocenění je pro Město Opavu obrovskou motivací, aby se cyklistické stezky dále rozšiřovaly, a to nejen ve městě, ale i mimo ně. Do letošního ročníku soutěže se přihlásilo 39 měst a obcí z celé České republiky, z toho čtyři z Moravskoslezského kraje. Soutěž se koná pod záštitou Ministerstva dopravy – BESIP.³⁴

³³ Hláska č. 7 /2010, str. 13

³⁴ Region Opavsko, 5. října 2010, str. 8

Po říjnových volbách do obecních zastupitelstev se změnilo mnohé. I Opava má nové vedení města. Nový primátor Zdeněk Jirásek napsal v úvodníku do Hlásky:

Vážení občané Opavy, dámy a pánové.

Poslední volby do obecních zastupitelstev změnily do značné míry reprezentaci města a obcí v České republice. K takovému vývoji došlo i v naší Opavě. Dnes se vám do rukou dostává Hláska odrážející i tuto skutečnost. Mnozí z Vás se oprávněně ptají, co se bude měnit a jaká před námi všemi stojí budoucnost. Nynější vedení města chce udělat vše pro to, aby se Opava rozvíjela příznivě, v souladu s volebními programy, pro něž se svým hlasem vyjádřila většina z nás. Víme, že je nezbytné navázat na vše pozitivní, co bylo v předchozím období vykonáno. Tuto linii budeme nesporně sledovat.

Nejbližším úkolem bude sestavení rozpočtu města. Není to úloha jednoduchá. I zde je totiž nezbytné důsledně vážit všechny možnosti a mít na zřeteli nejen okamžitý zisk, ale především možnosti dalšího rozvoje. Všichni přece chceme, aby Opava byla co nejpříjemnějším místem pro náš život.

Budeme pokračovat v řadě investičních akcí. Jsou jimi hlavně dokončení rekonstrukce Slezského divadla a rekonstrukce Domu umění, rekonstrukce Kulturního domu na Rybníčku a revitalizace sídliště Kateřinky. Vzhledem k finanční situaci bude nutné přistoupit k některým úpravám obecních vyhlášek. Ovšem daň z nemovitosti zůstane nezměněná.

V závěru svého příspěvku nový primátor Opavy Zdeněk Jirásek připomenul ještě některé další problémy, jako např. podobu centra města. Všem občanům popřál krásné Vánoce a vše nejlepší v novém roce 2011.³⁵

Co plánuje město na příští čtyři roky. Jaké plány má nové vedení radnice? V jakých investičních akcích bude pokračovat, které připravuje a co chce v následujících letech prosazovat?

Obchvaty, nové cyklostezky, investiční akce v městském centru, revitalizace sídliště v Kateřinkách.

Opavě se v průběhu posledních let podařilo získat značné dotace z evropských fondů na projekty sdružené do integrovaného plánu rozvoje města, a to zejména do

³⁵ Hláska č. 11/2010, str. 3

oblasti bydlení a do oblasti kultury. Z dotací jsou v mnoha případech zaplacený více než tři čtvrtiny potřebných nákladů, nicméně ať už je výše dotací jakákoli, město musí vždy tyto prostředky doplnit z vlastních zdrojů. To s sebou nese závazky pro městský rozpočet a radnice musí předem počítat s tím, aby vyčlenila dodatečné množství financí.

Obchvaty kolem Opavy a rychlostní silnice do centra kraje, to je zásadní cíl. Jsou to klíčové stavby, které mají přímý dopad na život Opavanů a na podnikání ve městě a blízkém okolí. Jejich výstavba však není plně v rukou města. Tyto velké stavby jsou financovány a řízeny buď státem, nebo krajem. V případě Opavy spadá severní obchvat pod stát a investice na jižním obchvatu pod kraj. To je jeden z důvodů, proč se jižní obchvat nyní staví rychleji než obchvat severní. Kraj peníze na výstavbu silnice má, stát ústy ministra dopravy tvrdí, že na severní obchvat nyní peníze nemá. Tedy alespoň dostatečné peníze na smysluplné a rychlé pokračování výstavby v průběhu příštího roku. Opava tak musí snášet zátěž, jaká v poměru počtu aut na obyvatele patří k nejhorším v republice. Podařilo se vybudovat spojku S1, ale stejně tak je nutné co nejrychleji navázat další díl skládky celého severního obchvatu. Při budování jižního obchvatu bude nyní centrum města pod větším náparem, než tomu bylo dříve. Opavané a lidé z celého regionu v létě podepisovali petici za pokračování výstavby rychlé silnice na Ostravu. Ministru dopravy ale 28 tisíc podpisů nepřišlo jako vážný argument. Jen premiér Petr Nečas dal Opavě alespoň nějakou naději, že se stavba nezastaví. Vedení města se bude neustále obracet na Ministerstvo dopravy a Ředitelství silnic a dálnic ČR, aby potřebná infrastruktura nebyla odsouvána na pozdější termíny, patřila mezi prioritní a byla dokončena.

Slezanka a proměny městského centra. V prostoru pivovaru vyrůstá obchodně společenské centrum s velkoprostorovým podzemním parkovištěm, jež částečně vyřeší problematiku parkování v centru města. Otázka budovy Slezanky a prostoru za ní je doposud otevřena. Vedení města se zabývá a bude zabývat jejím řešením. Dosud je předčasné mluvit o tom, zda bude budova Slezanky nahrazena novostavbou, nebo bude jen upravena do nové podoby. Investor v prostoru za Slezankou zahájil výkopové práce a pravděpodobně v nejbližší době začne s výstavbou první etapy výstavby obchodního centra a bytového domu, v jejímž rámci bude rehabilitována i budova bývalého Divadelního klubu. Na žádném z těchto projektů se město nikterak finančně nepodílí a všechny stavební práce jsou v rukách soukromých investorů.

V loňském roce byla z rozpočtu města poskytnuta dotace na zpracování projektu na rekonstrukci Blücherova paláce, který má v budoucnu sloužit jedné z expozic

Slezského zemského muzea, začátek rekonstrukce je však plně závislý na dotacích, o jejichž přidělení vedení muzea intenzivně vyjednává. Slezskému zemskému muzeu se zatím podařilo získat dotace na opravu výstavní budovy.

Radnice bude pokračovat v postupné revitalizaci městských parků a na řadu přijde rekonstrukce chodníků, bude doplněna výsadba zeleně, ošetřeny stromy a rovněž budou opraveny lavičky a osvětlení.

Problematickým zůstává prostor bývalé tržnice, jenž po provedení demolic a odchodu investora zůstává prázdný. V současné době je v jednání alternativa využití prostoru pro bytovou výstavbu. Je ale doposud jen v rovině úvah a počátečních studií. Město je vlastníkem těchto pozemků a poučeno z posledního vývoje bude zvažovat každou nabídku, která se na předmětné pozemky naskytne.

V rámci záměru obnov historických budov v centru města bude ustavena komise Programu regenerace městské památkové zóny, která je nutná pro získání peněz ze státních dotací a jež bude moci předělovat finance na opravu historických budov v centru města.

Letos začala rozsáhlá revitalizace kateřinského sídliště. Její první výsledky jsou vidět ve vnitrobloku mezi ulicemi Antonína Sovy a Na Pastvisku či v oblasti házenkářského hřiště u Antonína Sovy. Řada nových stromů a keřů, velké množství zeleně, nové chodníky a pěšiny. Nové vedení bude pokračovat v projektu dle plánu tak, jak byl v jednotlivých etapách navržen až do roku 2014. Zároveň budou pokračovat další kola žádostí samotných obyvatel sídliště o finanční příspěvky na zateplování střech, fasád či třeba výměnu výtahů. Město bude v Kateřinkách postupně revitalizovat přibližně deset vnitrobloků a více než deset dalších sídlištních ploch. Úpravami projde i část nábřeží řeky Opavy. Opravy cest či instalace osvětlení budou probíhat napříč celým sídlištěm. Příští rok by se měly upravovat vnitrobloky: Vrchní a Rolnická; Černá, Hálkova a Ratibořská. Opravena budou dětská hřiště na Holasické, uskuteční se rekonstrukce veřejného osvětlení napříč sídlištěm, rekonstrukce trojice zahrad mateřských škol a další. Na sídlišti budou i stojany na sáčky pro psy.

V říjnu byly zahájeny rekonstrukce Kulturního domu Na Rybníčku a velké tělocvičny na Tyršově stadionu. Obě stavby budou významnou částí hrazeny z evropských dotací. Vedení města bude chtít obě rekonstrukce dotáhnout do konce tak, aby objekty mohly Opavanům sloužit podle předpokladů. Opravy domu Na Rybníčku budou probíhat asi rok a půl a jeho provoz by mohl začít na jaře roku 2012. V zrekonstruovaném a odhlučněném objektu se budou pořádat především plesy

a podobné společenské akce. Tělocvična na Tyršově stadionu by mohla být dokončena na jaře příštího roku. Její dokončení ocení zejména opavští atleti, některé oddíly bojových sportů a opavské školy.

Cyklostezky a bruslařské stezky – postupně by měla být vybudována největší cyklostezka na Opavsku – Slezská magistrála, která bezpečně propojí obce od Velkých Hoštic po Krnov. Třiatřicet kilometrů dlouhá trasa by se měla stát vyhledávanou turistickou atrakcí pro všechny milovníky kol. Podle investičních možností města by měly pokračovat výstavby stezek a cyklistických pruhů uvnitř samotné Opavy. Snahou radnice bude postupně propojovat a vykrývat všechny vhodné úseky.

Mezi Opavany se dnes často hovoří o možné výstavbě nového bazénu s aquaparkem. Stávající bazén již ne zcela vyhovuje pro plavecké sporty. Značná část Opavanů jezdí do aquaparků či bazénů v okolních městech. Plány na výstavbu se připravují, ale vzhledem k finanční náročnosti výstavby se bude nové vedení snažit sehnat na nový bazén dotace či vhodnou spolupráci v podnikatelském sektoru. To bude pro výstavbu klíčové. Dále se bude připravovat citlivá krajinářská proměna Stříbrného jezera, jejíž náklady bude hradit především stát ze svých vlastních zdrojů.³⁶

Městské oslavy v roce 2010

Vzpomínka na 160. výročí narození T. G. Masaryka. Statutární město Opava uspořádalo vzpomínkové setkání u příležitosti 160. výročí narození T. G. Masaryka, které se konalo 7. března v 10. hodin u pamětní desky T. G. Masaryka umístěné na budově Slezské univerzity na Masarykově třídě. U této příležitosti se konaly další doprovodné akce jako např. výstava prací žáků Základní školy T. G. Masaryka a Masarykovy střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy v Opavě, které si tímto způsobem připomínaly významnou osobnost, jejíž jméno jejich škola nese. Výstava kreseb a textů byla umístěna v Obecním domě ve foyer a na schodišti od 7. do 21. března. Výstavu v prvních třech dnech doplnila výzdoba žáků střední zemědělské školy.³⁷

65. výročí osvobození. Vzpomínkové setkání u příležitosti 65. výročí osvobození Opavy se konalo 22. dubna v 10 hodin na náměstí Osvoboditelů u památníku

³⁶ Hláška č. 11/2010, str. 8

³⁷ Hláška č. 3/2010, str. 5

Osvobození. Letos se ve spolupráci se Slezským zemským muzeem konala doprovodná akce, a to bezplatná prohlídka expozice v Památníku II. světové války v Hrabyni.

29. dubna se v Obecním domě uskutečnila slavnostní akce, kterou připravili zástupci Ruské federace. U příležitosti 65. výročí vítězství ve Velké vlastenecké válce byl prezidentem Ruské federace D. Medveděvem podepsán výnos o udělení jubilejní medaile, kterou kromě občanů RF vyznamenávají i občany cizích států. Vzhledem k tomu, že mezi těmi, komu byla udělena zmíněná medaile, je 29 českých veteránů žijících ve městě a okrese Opava, chtěli zástupci Ruské federace předat vyznamenání za účasti vedení města. Oceněno bylo 12 žen a 17 mužů, mezi nimi byl i známý válečný veterán, plukovník ve výslužbě Andrej Koba.³⁸

Den země. Letošní Den země v Opavě byl zaměřen na téma Voda. Mateřské a základní školy se mohly zapojit do aktivit, jako je např. Almanach, výtvarná soutěž, vystoupení na happeningu na Dolním náměstí, výzdoba školského zařízení, či různých exkurzí a ekoprogramů. Vyvrcholením akce byl happening pro širokou veřejnost, který se konal 23. dubna na Dolním náměstí. Záštitu nad celou akcí převzal primátor Opavy. Den země pořádala SEV AREKA, ZO ČSOP ve spolupráci s Opavským zastupitelstvem dětí a mládeže, odborem životního prostředí a odborem školství magistrátu, SVCČ, MSZeŠ a VOŠ, Školním statkem Opava a dalšími organizacemi.³⁹

Dětský den v Opavě. Návštěvníci se bavili na dětském dni pořádaném statutárním městem Opava ve spolupráci s Armádou ČR, Českým červeným křížem, Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje, územním odborem Opava a řadou dalších opavských kulturních, společenských, sportovních a podnikatelských subjektů. Velký dětský den probíhal v prstenci městských parků v blízkosti centra města, v historické výstavní budově Slezského zemského muzea a v areálu dopravního podniku. Děti si mohly užívat množství atrakcí a aktivit: nejrůznější vozítka, chůdy, lukostřelba, šermíři, ovce a kozy, nafukovací skluzavky a skákací hrady, horolezecká stěna, poznávací kvízy, neúnavné maskérky dětských tváří, bojová umění, divadlo s Machem a Šebestovou a další. Zájem o akci byl obrovský a atrakce navštívily tisíce návštěvníků, dospělých i dětí.⁴⁰

³⁸ Hláska č. 4/2010, str. 4

³⁹ Tamtéž, str. 5

⁴⁰ Hláska č. 6/2010, str. 12

Opavské kulturní léto. Letošní festival začal již v polovině června a přinesl řadu koncertů, filmových promítání pod širým nebem, velkoplošné projekce, taneční oldies diskotéky či country bály. Festival je připraven tak, aby oživil během prázdninové sezóny centrum města a Městské sady. Opavské kulturní léto zahájil jeden z nejoblíbenějších filmových příběhů Forrest Gump, který byl promítán v amfiteátru v Městských sadech 16. června od 20.30 hodin. Středeční večery patřily filmům, v letním kině diváci mohli sledovat jak české komedie, tak zahraniční filmy. Čtvrtky patřily koncertům českých zpěváků a skupin a velkoplošným projekcím s operními lahůdkami. Letní pátky byly ve znamení oldies party v Městských sadech, kde byly také na sobotní večery připraveny Čaje o páté a country bály. První velkoplošné promítání se konalo 19. června a bylo spojeno s hity Jaromíra Nohavicy. Věra Špinarová přijela do Opavy 15. července. Mezi největší srpnové události kulturního léta patřily koncerty předního kytaristy Štěpána Raka, kapely Nightwork a rock and rollová show Marcela Woodmana.

Do Opavy zavítala také pošta z Divokého západu. Opava již podesáté slyšela nejznámější povely jezdců z Pony Expressu, pošty Divokého západu. Desátý ročník s sebou přivezl i koncert jedné z nejznámějších českých country skupin. Opava se stala pravidelnou letní zastávkou koňské pošty, kterou si skupiny nadšenců připomínají jednu z velkých legend z dob pistolníka Bufalo Billa. Evropský Pony Express je stále populárnější a expanduje. Letošní jízda startovala v Holandsku, pokračovala přes Německo, Českou republiku a Slovensko a končí na maďarských hranicích. V Suchdolu nad Odrou 25. srpna ve 22 hodin odbočila „slezská větev“ a vydala se na sever. Oproti polským 60 km z prvního ročníku jsou už jezdci i za Poznaní, tj. v polovině země. Jejich velkým snem je protáhnout větev až k Baltu. Jubilejní X. ročník nabídl opavským milovníkům country kapelu Taxmeni, která je v tomto žánru dlouholetou hudební stálicí. Poslechnout si ji mohli všichni zájemci ve středu 25. srpna od 17 hodin na Dolním náměstí a také mohli poslat přátelům pohlednici přepravenou v sedle.⁴¹

Dny evropského dědictví. V sobotu 11. září v rámci Dnů evropského dědictví bylo možno v Opavě navštívit dvanáct zajímavých míst. Letošní ročník měl podtitul Duše památek. Město na prohlídky připravilo časové vstupenky, které byly zdarma.

⁴¹ Hláska č. 7/2010, str. 14

Zájemci si mohli prohlédnout interiér Blücherova paláce na Masarykově třídě i vnitřní dvory. Tento palác dnes slouží potřebám oddělení přírodních věd Slezského zemského muzea jako depozitář. Dále bylo možno navštívit palác Razumovských na Nádražním okruhu s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu.

Zpřístupněna byla také kaple Neposkrvněného početí Panny Marie na Kylešovské ulici, která je součástí kláštera Milosrdných sester III. Řádu sv. Františka a pochází z roku 1892. Za doprovodu členů zájmového sdružení Areka, kteří se podíleli na vyčištění a částečné obnově židovského hřbitova, se zájemci mohli projít touto částí Městského hřbitova. V Zemském archivu si mohli prohlédnout historický sněmovní sál a badatelnu, kde byla instalována výstavka ilustrující práci archivářů v minulosti a dnes. Z dalších objektů to byla budova Církevní konzervatoře, Dukelských kasáren, zájemci měli možnost se také podívat do výstavní budovy Slezského zemského muzea, ve které bude od podzimu probíhat celková rekonstrukce. Probíhala také společná prohlídka prostor Matičního domu, kaple Povýšení sv. Kříže v Matiční ulici a byla také možnost prohlídky tzv. Švédské kaple v Kateřinkách a Obecního domu.⁴²

Bezručova Opava. Prvního září začal triapadesátý ročník největšího opavského kulturního festivalu Bezručova Opava. Letošní ročník nesl název Lásky – nekonečný příběh.

Celkem bylo připraveno více než 60 akcí, 13 divadelních představení, 9 filmových projekcí, 7 koncertů, 4 literární pořady, 6 besed a přednášek, 9 výstav výtvarného umění, 2 happeningy a 13 doprovodných akcí.

Jednou z vrcholných událostí festivalu byla vernisáž výstavy Michala Cihláře a Veroniky Richterové: Česká republika – srdeční záležitost, která se skládala z koláží fotografií zachycujících motiv srdce ve všech myslitelných situacích. Zajímavá byla výstava Základní umělecké školy v Opavě s originálním happeningem: škola vyzvala všechny žáky i ne-žáky, aby vystavili své fotografie zachycující láskyplný cit. V rámci vernisáže zazpíval sbor Domino a zahrál bubenický orchestr Ivo Samiece Boris, který doslova vybuchoval zvuk lidského srdce, které ze svých těl vytvořili žáci ZUŠ. Dále 7. září proběhlo na Dolním náměstí vystoupení česko-francouzského divadelního spolku Décalages – Divadlo v pohybu s představením TaBALADA. V Loutkovém divadle se představil Divadelní spolek Kašpar z Prahy a probíhala zde tradiční nedělní

⁴² Hláska č. 8/2010, str. 7

představení pro děti. Dvakrát se na festivalu představil známý improvizátor Jaroslav Dušek. Poprvé byl součástí představení U výčepu, kde hráli neslyšící herci a které bylo zároveň tlumočeno do znakové řeči. Druhým představením byly Čtyři dohody. Do Opavy také znovu zavítá mistr pantomimy Miro Kasprzyk z Liptovského Mikuláše. Gerontologický příležitostný divadelní soubor pod vedením Jiřího Siostrzonka a Aleše Koudely přinesl pořad Dívky, na slovíčko! Aneb Co si kluci mají vzít do fitka a na svah. Filmy o lásce a radostech i strastech s ní spojených byly promítány v rámci Opavského filmového klubu a také v rámci kinokavárny Klubu Art. Pro hudební část festivalu si připravila Janáčkova filharmonie Ostrava tematický pořad z děl Wagnera, Janáčka a Berlioze. Jiří Pavlica s Hradišťanem připravil koncert přímo na míru festivalu a přizval k účasti také děti vystupujících hudebníků. Pro hip hopové fanoušky byl připraven projekt Jamese Cola – Kapitán Láska. Pro rockové příznivce pak dvojkonzert kapel Ladě a Longital.⁴³

Výročí pádu komunismu. Svátek 17. listopadu je výročím studentských demonstrací proti fašismu v roce 1939 a proti komunismu v roce 1989. Zároveň je vzpomínkou na odpor proti komunistické totalitě jako takové. Jednadvacáté výročí Dne boje za svobodu a demokracii si město připomenulo několika akcemi. Při této příležitosti uspořádalo vzpomínkové setkání u památníku obětí totalitních režimů a v podvečer 17. listopadu pak ještě lampiónový průvod pro rodiče a děti.

Statutární město Opava pozvalo občany na pietní setkání, které se konalo na náměstí Slezského odboje v deset hodin dopoledne. V 16 hodin se na Horním náměstí rozezněly slavnostní fanfáry. O deset minut později bylo pro nejmenší děti připraveno vystoupení Dády Patrasové. Za necelou hodinu se všichni účastníci vydali na procházku po trase z Horního náměstí přes Čapkovou ulici, Dvořákovy sady, Sady Svobody, Křížkovského sady, Praskovu a Hrnčířskou ulicí zpět na Horní náměstí, kde byly pro děti promítány pohádky. S výrobou lampiónů pomohlo Středisko volného času ve svých prostorách na Jaselské ulici.⁴⁴

První prosincovou neděli se rozsvítil vánoční strom. 5. prosince v 17.15 hodin se rozsvítily vánoční stromy na Horním i Dolním náměstí. Vánoční jarmark na Dolním náměstí po celé odpoledne provázal bohatý program, ve kterém vystoupil pražský

⁴³ Hláska č. 8/2010, str. 14

⁴⁴ Hláska č. 10/2010, str. 4

kytarový rapper Xindl X, skupina Team revival a skupina, kterou letos zpopularizovala soutěž Česko Slovensko má talent – mako!mako. V 18.30 byl připraven ohňostroj. Ve čtvrtek 9. prosince v 10 hodin dopoledne byla vyhodnocena soutěž O nejkrásnější vánoční ozdobu – ozdoby, které vyrobily děti základních a mateřských škol v Opavě, pak byly na městských vánočních stromech, na jarmarečních stáncích či ve věži opavské Hlásky. Letošního ročníku se zúčastnilo 845 dětí a vyrobily stovky ozdob. Celý program vánočních trhů byl velmi bohatý. V Opavě se představily folkové legendy jako Pavel Žalman Lohonka, Wabi Daněk či Pavel Dobeš a mnoho dalších. Koncerty se konaly na Dolním náměstí, na Horním náměstí byl instalován malovaný betlém, ukázky řemesel, promítaly se zde pohádky. Děti mohly využít Ježíškovu poštu, kde měly možnost denně od 14 do 18 hodin napsat svá přání. 19. prosince dorazilo na náměstí betlémské světlo přivezené z Vídně.

Opravdovou lahůdkou na trzích byl americký gospelový sbor One Voice s Nathanem Brownem. Koncert byl spojen s předáním výtěžku z charitativní sbírky pro dětské oddělení Slezské nemocnice. Trhy skončily den před Štědrým dnem.⁴⁵

⁴⁵ Hláska č. 1/2011, str. 6

DOPRAVA A DALŠÍ SLUŽBY

Dopravu ve městě zajišťuje Městský dopravní podnik, který je obchodní společností s majoritní účastí města. Dopravní podnik zajišťuje i dopravu v městských částech a některých okolních obcích, které jsou přímo napojeny na Opavu. Dopravu zajišťuje trolejbusy a autobusy.

Opavský dopravní podnik získal čtyři nejnovější typy trolejbusů Solaris, které nahradí již stará vozidla typu Škoda 14 Tr., které převzal na konci června. Vozy byly vybaveny podle standardů dopravního podniku a postupně zaváděny do provozu. První cestující se s nimi svezli na začátku prázdnin. Tyto čtyři trolejbusy jsou součástí celkové dodávky šestice moderních vozů. Celková cena pořizovaných trolejbusů je 61,1 milionů korun a jejich pořízení je spolufinancováno Evropskou unií z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko (24 milionů korun). Zbývající dva trolejbusy s pomocným dieselagregátem byly dodány v měsíci říjnu. Podnik získal vozy v rámci projektu „Modernizace trolejbusového parku v MDPO, a.s.“⁴⁶

Nesouhlas se zastavením prací na silnici do Ostravy. Opava, Hrabyně, Velká Polom, Krnov, Město Albrechtice a další města, obce a firmy z regionu nesouhlasily s rozhodnutím ministra dopravy Víta Bárty, aby se zastavily práce na nové rychlostní silnici I/11 na Ostravu. Více než 6 500 lidí podepsalo během několika málo dnů petici, která žádá, aby rozhodnutí změnil.

Silnice z Mokřých Lazců do Ostravy je jednou z nejdůležitějších a nejpotřebnějších dopravních akcí v Moravskoslezském kraji. Potřebují ji firmy a podnikatelé pro konkurenceschopnost podnikání, což má dopad i na místní zaměstnanost. Veřejnosti by poskytla větší bezpečnost při cestování a napojení na hlavní silniční tahy. Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57, jehož členy jsou města, obce a firmy ze západní části kraje, proto ihned sepsalo několik prohlášení a připravilo petici, která hájí zájmy zdejšího regionu.

Dosud vyčleněné prostředky na stavbu už byly vyčerpány, další podle ministra nejsou k dispozici. Ministr Vít Bárta sice vyměnil bývalého šéfa Ředitelství silnic a dálnic, který mu pro rozhodování nedal reálné podklady, ale stav na silnici I/11 se

⁴⁶ Hláška č. 7/2010, str. 4

nezměnil. O vzniklé situaci informoval primátor města Opavy Zbyněk Stanjura premiéra Petra Nečase a ministra pro životní prostředí Pavla Drobila. Sdružení pro výstavbu je připraveno předložit odborné argumenty pro pokračování stavby. Zakonzervování stavby byť jen na dva roky by podle odhadů sdružení stálo 500 milionů korun. Opava a další členové sdružení dávají přednost debatě. V případě, že by se Praha názory a připomínkami nezabývala, přikročilo by sdružení k jiným protestním akcím, které by na význam stavby upozornily. Do doby odevzdání petice do Prahy ji podepsalo více než dvacet pět tisíc lidí z Opavska, Ostravska a Krnovska.⁴⁷

Soukromé rychlíky na Opavsku. Opavsko bude zřejmě prvním regionem, kterým budou projíždět soukromé rychlíky. Ministerstvo dopravy vybralo první trať, na kterou zřejmě příští rok pustí soukromé rychlíky. Jedná se o trať z Ostravy přes Opavu do Olomouce, po které budou jezdit i vlaky jiného dopravce než jen Českých drah. Ministerstvo dopravy už jedná s potencionálními zájemci. Jako první se přihlásila společnost RegioJet, dcera společnosti Student Agency provozující typické žluté dálkové autobusy. Firma slibuje nadstandardně vybavené vlaky. Ministerstvo však musí řešit ještě problém s nádražími, která třeba v opavské části tratě patří Českým drahám. Hledá se proto způsob, jak využívat nádraží i dalšími dopravci.⁴⁸

Nové dětské dopravní hřiště. Opavská radnice připravila plán na vybudování stálého dětského dopravního hřiště. Vzhledem k tomu, že počet aut na silnicích je stále vyšší a roste riziko nehod, mohly by zde děti a školáci získat návyky, jak se v silničním provozu bezpečně pohybovat.

Veřejné dopravní hřiště bylo vybudováno v Malých Hořticích a slouží dětem nejen z Opavy, ale podle zájmu i z celého Opavska. Více jak dvě stovky lidí přišly na začátku října do Malých Hořtic otevřít nové a moderní dětské dopravní hřiště. Hřiště má všechny hlavní prvky a dopravní situace, se kterými se děti potkají na skutečných silnicích. Je zde i světelná křižovatka, kruhový objezd, dva železniční přejezdy, spousta přechodů pro chodce i cyklostezka s chodníkem a k tomu množství dopravních značek. Celý areál je vybaven řadou kol, koloběžek, tříkolek a dalších vozítek a nachází se v sousedství fotbalového hřiště.

⁴⁷ Hláska č. 9/2010, str. 5

⁴⁸ Region Opavsko, 1. června 2010, str. 3

Hřiště vzniklo díky opavské radnici, malohoštickému obvodnímu úřadu a dotaci z Nadace ČEZ. Náklady na vybudování se odhadují na 1,5 mil. korun. Hřiště odpovídá současným nárokům na dopravní výchovu a má velký význam pro dopravní výchovu a bezpečnost dětí. A to nejen proto, že zde probíhá praktický nácvik řady dovedností, které děti potřebují pro svůj bezpečný pohyb v provozu na komunikacích. Dopravní hřiště nabízí možnosti nejen školám, ale také rodinám s dětmi, které by zde trávily svůj volný čas. Pořádat se zde bude řada akcí s dopravní tematikou pro širokou veřejnost. Asfaltové cestičky se budou moci využívat také jako bezpečná trasa in-line pro bruslaře.⁴⁹

Cena za budování cyklostezek. Opavská radnice byla v polovině září oceněna Nadací Partnerství za budování cyklostezek. V celorepublikové konkurenci zvítězila v kategorii liniových řešení. Porota pochválila výstavbu cyklopruhů na frekventovaných silnicích, jakými jsou například Ratibořská či Rolnická.

Soutěž vznikla v roce 2002, od té doby se do ní zapojilo 206 dopravních projektů. Nadace prostřednictvím soutěže propaguje zklidňování dopravy a poukazuje na kvalitní dopravní řešení, která se mohou stát příkladem pro další obce a města.

V Opavě zaujala především snaha vést cyklisty v prostoru pozemní komunikace, což vedlo zároveň ke zvýšení bezpečnosti všech účastníků silničního provozu. Opava za první cenu obdržela dotaci ve výši 80 tisíc korun. Druhé místo obsadil Děčín za vnitroměstskou stezku pro cyklisty. Zvláštní cenu pak získali Nový Bydžov a Uničov.

Co se v soutěži hodnotí? Porota odborníků zkoumá, jak řešení ovlivňuje bezpečnost provozu, jak přispívá ke sladění různých druhů dopravy, jak zlepší podmínky chodců a cyklistů. Stejně tak je důležité, zda jde o širší strategii nebo ojedinelou akci, hodnotí se technická, estetická a funkční úroveň řešení. Velkou váhu porota přikládá tomu, zda je taková akce inspirativní pro jiná města a obce.⁵⁰

Začala výstavba největší cyklostezky. Bude třiatřicet kilometrů dlouhá a propojí obce a města od Krnova až po Velké Hoštice. Cyklistická stezka „Slezská magistrála“ bude nejdelší a nejnáročnější stavbou svého druhu na Opavsku. Její výstavba začala v říjnu slavnostním poklepáním základního kamene v blízkosti Vávrovic. Stezka umožní cyklistům bezpečně mimo proudy aut projet úsek zahrnující katastrální území

⁴⁹ Hláška č. 10/2010 str. 4

⁵⁰ Hláška č. 9/2010, str. 5

měst a obcí Krnov, Úvalno, Brumovice, Skrochovice, Holasovice, Držkovice, Vávrovice, Palhanec, Opava, Malé Hoštice a Velké Hoštice. První nadšenci by si mohli trasu projet ještě koncem příštího roku. Výstavbu stezky podnítila Opava. Připravila všechny potřebné stavební podklady a ve spolupráci s městy a obcemi na trase se jí podařilo získat mimořádně vysokou dotaci z Evropské unie v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Výbor regionální rady loni rozdělil 101 milionů korun, samotná magistrála získala 54,9 milionu korun. Celkové náklady na výstavbu se pohybují okolo částky 65 milionů. Rozdíl mezi dotací a finální sumou uhradí Opava a partnerské obce. Drtivá většina trasy bude asfaltová, tam, kde je například ochranné pásmo vodních zdrojů, bude stezka zpevněna a upravena dle možností. Součástí projektu je také dopravní značení a vybudování doprovodného vybavení na trase včetně odpočívadel.⁵¹

Euroregionální řídicí výbor Euroregionu Silesia na svém zasedání 16. září rozhodl o přidělení dotace z Fondu mikroprojektů Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013 na realizaci projektu statutárního města Opavy „Přípravná dokumentace cyklistické stezky Opava–Pilszcz–Kietrz–Baborów“. Cílem tohoto projektu je zpracování studie proveditelnosti a další podkladové dokumentace pro posouzení tohoto záměru. Na projektu bude naše město spolupracovat s polskými příhraničními obcemi. Předpokládaná výše nákladů činí 237 016 Kč. Výše potřebné dotace činí 85 % celkových nákladů, tedy 201 463,60 Kč, zbývajících 15 % nákladů uhradí ze svých rozpočtových zdrojů město.⁵²

Stavba jižního obchvatu. Už v září začala stavba první části jižního obchvatu. Tato stavba má štěstí v tom, že je financována z evropských peněz. Na rozdíl od stavby silnice z Mokřých Lazců k Ostravě se tak nedostala do balíku státem financovaných staveb, které se musely přerušit. V současné době probíhají nezbytné administrativní kroky, aby pro Opavu klíčová stavba mohla začít. Jedná se o přeložku komunikace II/461, která propojí ulice Hradeckou a Těšínskou. Délka obchvatu bude činit 4,8 kilometru. V rámci této stavby bude postaveno několik nových mostních objektů, např. přes řeku Moravici nebo železniční trať vedoucí do Hradce nad Moravicí. Náklady stavby činí přes 573 milionů korun. Tuto stavbu bude realizovat Sdružení

⁵¹ Hláska č. 10/2010, str. 5

⁵² Tamtéž, str. 5

Opava – Jižní obchvat tvořené společnostmi STRABAG a.s. a SILNICE MORAVA s.r.o. Realizace této stavby je spolufinancována z prostředků Evropské unie v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Nová silnice zjednoduší cestování mezi východní částí Opavska a Hradcem nad Moravicí, Oticemi či Slavkovem. Auta nebudou muset složitě projíždět přes úzké a klikaté silnice v Kylešovicích. Cesta bude rychlejší, bezpečnější a vyhne se obydleným částem města.⁵³

Podjezd mezi Komárovem a Kylešovicemi. Už několik týdnů je stále zatopena silnice spojující Komárov s Kylešovicemi. Problém je jako tradičně u podjezdu pod železniční tratí. Ten je velmi nízko, proto stačí, aby se kvůli blízké řece zvedla hladina podzemní vody a cesta je pod vodou. V posledních letech povodeň většinou rychle zmizela, letos se drží už od půlky května. Jezero se opakovaně snažili odčerpat hasiči. Marně. Voda se rychle vrátila. Variant na úpravu je několik. Jednou z nich je vyčistit odvodňovací příkop a vykopat jímku, která by vodu ze silnice odvedla pryč. Kopat se začalo na konci června. Pokud nebude odtok dostačující, dojde k provedení protlaků stávajících kanalizačních vpustí v blízkosti viaduktu, případně dalších výkopových prací.

Při stavbě nové silnice z Komárova kolem Kylešovic na Hradeckou se plánuje vybudovat tzv. tlakovou vanu, která zabrání, aby se spodní voda na cestu dostala. Variantou je i zvýšit silnici, jenže to by znamenalo, že by pod podjezd vjela pouze osobní auta.

Uzavřená silnice komplikuje život řidičům, kteří teď musí objíždět půlku Opavy a ujedou tak asi o 5 km více.⁵⁴

⁵³ Region Opavsko, 24. srpna 2010, str. 4

⁵⁴ Region Opavsko, 22. června 2010, str. 8

ZDRAVOTNICTVÍ

Přehled zdravotnických zařízení v Opavě v roce 2010:

Sdružená ambulantní zařízení	2
Ambulantní zařízení	2
Nemocnice	1
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1
Samostatné ordinace praktických lékařů pro dospělé	37
Samostatné ordinace praktických lékařů pro děti a dorost	11
Samostatné ordinace stomatologa	41
Samostatné ordinace gynekologa	9
Samostatné ord. Lékaře specialisty	62
Ostatní samostatná zařízení	27
Lékárenská péče (lékárny)	18
Detasované pracoviště záchranné a rychlé zdravotní pomoci	4
Transfúzní stanice	1
Dětský domov	1

Zdroj: www.risy.cz Opava 2010

Za dva roky se začne stavět nová nemocnice. Projekt výstavby nové části opavské nemocnice pokračuje. V roce 2012 by měla začít stavba nové interny. Ta se má sloučit se stávajícím nevyhovujícím oddělením, které se od počátku roku rekonstruuje.

Stav opavské interny byl dlouhodobě neúnosný. Proto se budova L, ve které oddělení sídlí, začala začátkem roku rekonstruovat. Vedle ní pak má vyrůst úplně nová budova – pavilon N. V současné době je předána dokumentace pro územní řízení na příslušné instituce a nemocnici. Aktuálně probíhají projektové práce na dokumentaci pro stavební řízení. V letošním roce se realizuje méně finančně náročná část akce – projektová a představební dokumentace. Za předpokladu zajištění spoluúčasti státního rozpočtu, případně z fondů EU, se v roce 2010 plánuje zahájit realizace stavební části. Akce „Vybudování pavilonu interních oborů včetně projektové dokumentace (pavilon N+L)“ má za cíl odstranit roztříštěnost pavilonů interních oborů, které jsou navíc ve špatném technickém stavu. Veškeré interní obory se tak přestěhují pod jednu střechu, a to včetně multioborové jednotky intenzivní péče a lůžkových stanic s úzkou vazbou na příjem a ambulantní provoz.

Stávající budova L bude kompletně zrekonstruována. Nová budova N vyrostě těsně vedle ní v místech, kde před válkou pavilon stál. Oba objekty budou vzájemně propojeny spojovacím koridorem v jeden provozní celek.

V současné době finišuje 2. etapa rekonstrukce stávající budovy. Prostory v 1. podlaží budou předány do užívání v listopadu 2010. Další část rekonstrukce bude pokračovat až po postavení pavilonu N.⁵⁵

Dvojčata v opavské porodnici. Dnes už ve srovnání s léty minulými není narození dvojčat nic výjimečného. Naopak jejich počet rok od roku stoupá. Na porodnicko-gynekologickém oddělení Slezské nemocnice se koncem září v jednom týdnu narodily dokonce tři páry dvojčat!

Za poslední dvě dekády se počet dvojčat zdvojnásobil. Zatímco v roce 1990 byla v opavské porodnici jejich četnost pouze 0,8 procent, v loňském roce to už bylo 1,5 procenta, což představuje 20 porodů dvojčat. Nejinak tomu bude i letos. Hlavní příčinou je stoupající frekvence gravidit z asistované reprodukce, tedy především mimotělního oplodnění, kdy je pravděpodobnost početí dvojčat vyšší.⁵⁶

Nové vozidlo pro záchranáře. Opavská záchranná služba může od ledna využívat pro práci nové vozidlo, které lékařům věnovala opavská radnice. Slavnostní předání automobilu proběhlo na konci prosince 2009 v areálu územního odboru záchranné služby v Opavě. Automobil Nissan X-Trail v hodnotě 1,2 milionu korun bude sloužit pro dopravu lékařů k pacientům v Opavě a blízkém okolí. Nové vozidlo pomohlo vyřešit záchranné službě jeden palčivý problém. Před časem totiž při nešťastné události přišla o velký vůz. Ztráta byla poměrně velká, proto se ředitel územního odboru záchranné služby obrátil na město s žádostí o pomoc. Jde o vůz v kategorii SUV, který se dá používat i v lehkém terénu, což je problém pro ostatní sanitní vozidla. Záchranná služba potřebovala auto, které se dostane i do problematických míst, jako jsou nehody na železničních tratích, k chatovištím, přes prudké cesty ve sněhu, mokré louky. Objem zavazadlového prostoru je 600 litrů, což velmi vyhovuje potřebám záchranné služby. Automobil je uzpůsoben i pro nouzový krátký transport ležícího pacienta obtížně přístupným terénem. Kromě nákupu

⁵⁵ Region Opavsko, 26. října 2010, str. 2

⁵⁶ Region Opavsko, 19. října 2010

automobilu dostali záchranáři od města i prostředky na nákup potřebné zdravotnické techniky, která rozšíří možnosti jejich práce.⁵⁷

Radnice věnovala nový ultrazvuk. Pacienti urologického oddělení Slezské nemocnice budou vyšetřováni nejmodernějším ultrazvukovým přístrojem v hodnotě půldruhého milionu korun. Přístroj nejvyšší třídy byl zakoupen z finančního daru statutárního města Opavy nemocnici. Ultrazvuk začal fungovat na ambulanci urologického oddělení koncem května. Moderní přístroj znamená pro pacienty významný posun zejména v oblasti diagnostiky nádorových onemocnění ledvin, a to díky ojedinělému vybavení harmonickým zobrazením a možností 3D prostorové rekonstrukce obrazu, což umožní zpřesnění zobrazení ledvin.⁵⁸

Plicní oddělení pomáhá kuřákům. Od února mohou všichni kuřáci, kteří mají zájem se svým zlozvykem zatočit, navštívit novou protikuřáckou poradnu. Ambulanci zařazenou do programu Centra léčby závislosti na tabáku ČR najdou na oddělení TRN Slezské nemocnice v Opavě. K vyšetření a následné konzultaci se zájemci musí objednat telefonicky. Kromě toho se ve středu 2. června konal na plicní ambulanci Spirometrický den, v rámci kterého si mohli lidé zjistit stav svých dýchacích cest a vitální kapacitu plic. Výsledky pak zhodnotil specializovaný lékař.⁵⁹

Nové Hemodialyzační centrum v Opavě. Slezská nemocnice otevřela nové Hemodialyzační centrum, které výrazně usnadní život vážně nemocným pacientům. Nic lepšího, než co mají opavští pacienti k dispozici, prý na světě nenajdete.

Nové Hemodialyzační centrum se nachází ve zrekonstruované části pavilonu H. Jeho obnova trvala téměř rok a stála 44,1 milionu korun, které byly čerpány z rozpočtu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Z toho 35,2 milionu korun tvořily stavební úpravy, 2,3 milionu vybavení interiéru a 6,6 milionu zdravotnické technologie. Rekonstrukce západní části pavilonu H byla zahájena v říjnu 2009. V průběhu této investiční akce bylo zrekonstruováno jedno podzemní a tři nadzemní podlaží budovy. Samotné dialyzační centrum se nachází v prvním patře budovy a pacienti v něm mají

⁵⁷ Hláska č. 1/2010, str. 4

⁵⁸ Hláska č. 6/2010, str. 4

⁵⁹ Tamtéž, str. 7

k dispozici 18 dialyzačních boxů. V přízemí budovy jsou nově umístěny ambulance nefrologická, endokrinologická a ambulance pro peritoneální dialýzu.

Technické vybavení tohoto centra patří mezi nejmodernější na světě, doposud nic lepšího nebylo vyprodukováno. Stavitelé ze společnosti Slezské stavby Opava, která rekonstrukci realizovala, pamatovali také na umístění skladu zdravotnického materiálu, úpravny vody a šatny pacientů. V suterénu pavilonu se skrývá strojovna a elektrorozvodna. Druhé patro pak tvoří zázemí pro personál.⁶⁰

Výpovědi lékařů. Opavská nemocnice řeší obrovský problém. Reálně hrozí, že na Opavsku nebude mít kdo léčit. Do konce minulého týdne podalo výpověď 93 ze 130 kmenových lékařů. Ti se připojili k celostátní nátlakové akci Děkujeme, odcházíme.⁶¹

Kauza Petra Hladká. V kauze úmrtí mladé maminky Petry Hladké z Kravař překvapivě padlo další obvinění. Policie chce postavit před soud opavského gynekologa Karla Staška. Stalo se tak pár týdnů poté, co kriminalisté obvinili gynekoložku Renatu Kupkovou. Druhé obvinění padlo před několika dny. Jde o lékaře, který má soukromou praxi a v nemocnici působí jen externě. Policie tím trošku překvapila, ještě před nedávnem totiž tvrdila, že je případ těsně před uzavřením. K obvinění dalšího lékaře došlo na základě všech shromážděných důkazů, které jsou zaznamenány ve spisovém materiálu, zejména pak z výslechu svědků. Stejně jako Kupková je i Stašek obviněn z ublížení na zdraví z nedbalosti. Za to jim hrozí až pět let vězení.

Policie by kauzu chtěla co nejdříve uzavřít a spis poslat státnímu zástupci, který má rozhodnout, zda proti těmto dvěma lékařům vznesou obžalobu. Lékařka Renata Kupková s obviněním nesouhlasí.

Devětadvacetiletá Petra Hladká zemřela bezmála před dvěma roky na otravu způsobenou zánětem dělohy. Přestože porod byl spontánní a bez komplikací, deset dní po porodu začala mít problémy. Nejprve navštívila opavskou pohotovost, pak byla vyšetřena také na gynekologicko-porodnickém oddělení Slezské nemocnice. Lékaři však nic vážného nenašli a pustili ji do domácího ošetřování. O den později se maminka do nemocnice vrátila, lékaři však opět nic nenašli. Téhož dne večer začala mít potíže

⁶⁰ Region Opavsko, 5. října 2010

⁶¹ Region Opavsko, 21. prosince 2010

s dýcháním a musela pro ni přijet záchrana. V sanitce pak zhruba po hodinovém boji záchranářů Petra Hladká zemřela.⁶²

⁶² Region Opavsko, 8. června 2010, str. 3

SOCIÁLNÍ PÉČE

Komunitní plán. Město Opava má zpracován Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Opavy na období let 2008–2010. Na zpracování tohoto plánu se podílelo více než sto zástupců poskytovatelů sociálních služeb, uživatelů a odborníků z řad významných veřejných institucí působících na území města. Materiál dává ucelený přehled o stavu sociálních a souvisejících služeb ve městě Opavě a jeho městských částech, reaguje na nabídky poskytovatelů a vyjadřuje potřeby uživatelů.

Koordinační skupina KP města Opava: Město Opava, odbor sociálních věcí, ve spolupráci s dalšími odbory Magistrátu města Opavy.

Za aktivní spolupráce odborníků a zástupců veřejnosti z jednotlivých pracovních skupin z oblasti péče o děti a rodinu, péče o osoby se specifickými sociálními problémy, péče o osoby se zdravotními problémy, péče o národnostní menšiny, péče o seniory.

Za aktivní spolupráce komise Rady Statutárního města Opavy pro komunitní plán, Úřadu práce Opava a dalších významných institucí.

Ve spolupráci s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje.⁶³

Jedním z největších poskytovatelů sociálních služeb v Opavě je Charita Opava.

Naděje – středisko krizové pomoci. Většina Opavanů zná toto středisko jako organizátora sbírek obnošeného šatstva. Středisko má však mnohem širší záběr a od konce letošního roku také nový název: NADĚJE středisko pomoci. Od vzniku střediska v roce 1991 se mnoho změnilo – a to jak potřeby klientů, tak styl a náplň práce sociálních pracovníků. Hlavní činností se stala krizová intervence. Co si pod těmito slovy představit? Lidem ve zdánlivě beznadějně situaci se snaží poskytnout psychickou podporu, naslouchat jim, mluvit s nimi a hledat možnosti, jak pomoci.⁶⁴

Radost – sociálně terapeutická dílna nabízí mnoho aktivit, které přispívají k začlenění uživatelů do běžného života. Má rovněž široké spektrum pracovních činností v šicí, tkalcovské a keramické dílně. Ve cvičné kuchyňce se klienti učí vaření

⁶³ Komunitní plán města Opavy pro rok 2008–2010

⁶⁴ Charitník, Měsíčník Charity Opava č. 1/2001

a správnému stolování. K dispozici je také zahradnické pracoviště. Radost sídlí na ul. Přemyslovců 26 v Jaktáři.

Tříkrálová sbírka. Nákup nového automobilu pro pečovatelskou službu, zdravotnického materiálu, především injekční a infúzní techniky, kompenzačních matrací a dovybavení prostor Denního stacionáře pro seniory by měl umožnit výtěžek Tříkrálové sbírky, která se v letošním roce uskutečnila již podesáté, a jen v Opavě a městských částech vydal obsah pokladniček na 390 tisíc korun. V celém okrese se pak vybralo 1 170 013 korun. Peníze z Tříkrálové sbírky letos pomohou dokonce i v jiném světadílu. Charita Opava vyčlenila padesát tisíc korun na pomoc zemětřesením postiženému Haiti. Během Tříkrálové sbírky koledovalo 240 skupin koledníků.⁶⁵

Denní stacionář vznikl v rámci Charity před patnácti lety. Tehdy se jmenoval Charitní klub svaté Anežky a byl založen ve snaze pomoci osamělým lidem s podlomeným zdravím zůstat aktivními. Během let se však mnohé změnilo. Podstatnou proměnu doznala i skladba klientů, kterých se zde během patnácti let vystřídalo kolem dvou set třiceti. Nyní se jedná o lidi stížené nemocemi stáří, kteří se bez pomoci další osoby neobejdou. Zaměstnanci proto věnují velkou pozornost fyzickým, psychickým, sociálním i duchovním potřebám klientů. Aktivizační programy, společenské kontakty a sociálně terapeutické působení v příjemném prostředí rodinného typu přispívají k intenzivnějšímu prožívání života i v období zásadního úbytku sil. Mnohým zde pobyt svědčí tak, že se jejich celkový stav lepší.⁶⁶

Kniha o Charitě Opava. Dlouho očekávaná kniha „20 zastavení v Charitě Opava“ je pověstnou třešničkou na imaginárním dortu k dvacetinám Charity. Oficiálně byla představena během slavnostního setkání všech zaměstnanců a významných hostů nazvaného „20 let služby Opavě“, které se uskutečnilo ve středu 28. dubna ve velkém sále Minoritského kláštera. Kniha je kompilací článků publikovaných v charitních tiskovinách a doplňují ji stovky dobových fotografií, které za dvacet let trvání Charity Opava nafotili její zaměstnanci a zachytili na nich tváře jedinečných lidí a neopakovatelné okamžiky a události. Ve dvaceti kapitolách je zmapována historie i současnost služby lidem Opavska, dvacet let usilovné práce dobrovolníků a zaměstnanců pro dobro druhých. Publikace prezentuje všechna charitní střediska

⁶⁵ Charitník, Měsíčník Charity Opava, č. 2/2010

⁶⁶ Charitník, Měsíčník Charity Opava, č. 3/2010

a dává nahlédnout i do osudů těch, kteří Charitu budovali, nebo těch, kteří ji v těžkých údobích svých životů potřebovali – klientů.⁶⁷

Mraveneček dostal dar. Akciová společnost Ostroj Opava Mravenečku poskytla velkorysý dar – Montessori pomůcky, jejichž hodnota přesahuje dvacet tisíc korun. Montessori pomůcky slouží zdravým a také postiženým dětem. Znají je i ve stacionáři pro děti s kombinovanými vadami Mraveneček. Jsou mezi nimi rámy na učení technik různých zapínání a rozepínání, konstrukční trojúhelníky k využití v matematice a další. Většina z nich na první pohled nevypadá nikterak zajímavě, ale s jejich pomocí se toho lze hodně naučit. Děti si při činnosti s těmito pomůckami rozvíjejí jemnou i hrubou motoriku a také myšlení.⁶⁸

Červen je v Charitě Opava již tradičně ve znamení **dvou pěkných akcí**. Tu první pořádá Okresní fotbalový svaz a jmenuje se „Pomozte postiženým dětem“. Letos se uskuteční již po deváté, a to v soboru 26. června od 12 hodin na hřišti v Kravařích. Jde o odpoledne plné fotbalu a atrakcí pro děti, kde nebudou chybět ani celebrity, známé i z jiných sportovních odvětví. Organizátoři akcí už od počátku pojali jako charitativní a výtěžek z ní každoročně předávají dennímu stacionáři pro děti s kombinovanými vadami Mraveneček. Během osmi let se jim podařilo vybrat přes milion korun a Mraveneček si tak mohl dovolit koupit speciálně upravený automobil na přepravu dětí. **Druhou akcí** je Sluníčkové odpoledne, které se odehrává v areálu Charity v Opavě-Jaktaři.⁶⁹

Nové auto bude pomáhat dětem. Opavská příspěvková organizace **Sírius**, která se stará o děti s mentálním či kombinovaným postižením, dostala darem od sponzorů sociální automobil.

Agentura Kompakt z Poděbrad v rámci svého sociálního programu, který je zaměřen na zkvalitňování vozového parku, oslovuje různé příspěvkové organizace, jako jsou dětské domovy či zdravotní ústavy. Na Opavsku je to již sedmé auto, které agentura předala. Během slavnostního předávání zazpívaly děti ze Sírius všem přítomným několik vánočních koled. Pracovnice organizace pak sponzorům předaly

⁶⁷ Charitník, Měsíčník Charity Opava, č. 4/2010

⁶⁸ Charitník, Měsíčník Charity Opava, č. 5/2010

⁶⁹ Charitník, Měsíčník Charity Opava, č. 6/2010

upomínkový předmět. Auto má pro Sírius obrovský přínos, pomůže překonat řadu bariér, např. vozit děti do školy, na rehabilitace nebo na výlety.⁷⁰

Bývalý Kojenecký ústav v Opavě, dnes Dětské centrum Čtyřlístek na Nákladní ulici, patří k velmi zajímavým opavským institucím. Tiše a spolehlivě plní své poslání desítky let. V čele Čtyřlístku stojí už pátým rokem energický, vzdělaný muž Mgr. Petr Fabián. Ten však o sobě jen nerad mluví. Snad i proto veřejnosti zůstal utajen ne jeden úspěch, kterého toto speciální zařízení dosáhlo a dosahuje. Například akreditace zdravotnického zařízení, kterou uděluje Spojená akreditační komise ČR, zřízení prenatální místnosti, o které se přičinila i slavná topmodelka Tereza Maxová, či skutečnost, že naprostou většinu dětí, které opavským Čtyřlístkem projdou, se podaří vrátit do biologické rodiny, předat k adopci či do pěstounské rodiny.⁷¹

Týden sociálních služeb. Opavská organizace Marianum, p.o. pořádala ve dnech 4.–8. října Týden sociálních služeb. Ten se uskutečnil v rámci celorepublikové akce Týden sociálních služeb ČR, kterou vyhlásila Asociace poskytovatelů sociálních služeb a MPSV ČR.

Týden začal slavnostním zahájením výstavy, která byla pro návštěvníky otevřena denně od pondělí do pátku v čase 9–11 hodin a 13–16 hodin, a divadelním představením pro veřejnost v 16 hodin. Úterý patřilo sportovnímu dni, konkrétně turnaji v boce (sportovní hra pro osoby s těžkými formami tělesného postižení) mezi uživateli organizací v našem kraji. Středa byla věnována studentům. Byla určena všem studentům, kteří se o činnost Mariana jakožto poskytovatele sociálních služeb na Opavsku zajímají a kteří se sociálním službám již věnují nebo se rozhodují do budoucna věnovat. Ve čtvrtek bylo připraveno divadelní představení pro děti z mateřských a základních škol, v 16 hodin pak začal seminář k transformaci pobytových sociálních služeb. Poslední den byl věnován prezentaci služeb, které Marianum poskytuje.⁷²

⁷⁰ Region Opavsko, 21. prosince 2010, str. 8

⁷¹ Tamtéž

⁷² Region Opavsko, 5. října 2010, str. 6

Přehled sociálních zařízení v Opavě	Počet
Azylové domy	2
Noclehárny	2
Centra denních služeb	1
Denní stacionáře	2
Domovy pro osoby se zdrav. postižením	2
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	5
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
Sociální poradny	9
Centra soc. a rehabilitačních služeb	3
Ostatní zařízení soc. péče	5

73

ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽ

Školská zařízení řízená Městem Opava

Mateřské školy	17
ZŠ 1. – 5. ročník	4
ZŠ 1. – 9. ročník	11
Zájmově umělecké školy	2

Střední školy řízené Moravskoslezským krajem na území města

Soukromá průmyslová škola stavební, p.o.

Střední škola průmyslová a umělecká, p.o.

Církevní konzervatoř

Soukromá obchodní akademie Opava, s.r.o.

Soukromá střední škola podnikatelská, s.r.o.

Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická, p.o.

Střední odborné učiliště stavební Opava, p.o.

Slezské gymnázium, Opava, p.o.

Mendlovo gymnázium, Opava, p.o.

Střední zdravotnická škola, Opava, p.o.

Základní škola a Praktická škola, Opava

Střední technická škola

Střední škola hotelnictví a služeb a Vyšší odborná škola, Opava⁷⁴

Vysoké školy v Opavě

Slezská univerzita Opava

Milionové dotace pro opavské školáky. Moderní jazyková učebna, nový školní nábytek, příspěvky na lyžařský výcvik. Dohromady akce za téměř 20 milionů korun. Projekty, kterými loni opavská radnice přímo podpořila opavské školáky. Další akce směřující do vzdělání jsou připraveny i na letošní rok.

⁷⁴ www.Střední školy Opava/Moravskoslezský kraj

Městu se loni dařilo při získávání dotací nejen na velké investiční akce, ale i na podporu opavských škol a zdejšího vzdělávání. Kromě toho radnice financovala ještě projekty, které zlepšily školní zázemí či rozšířily dětem a jejich rodičům nabídku aktivit.

Brána jazyků otevřená. Dobře zvládnuté cizí jazyky otevírají bránu do světa a hrají důležitou roli při hledání práce. Město ve spolupráci se ZŠ Boženy Němcové získalo finance na projekt „Otevíráme bránu jazyků“ v rámci výzvy operačního programu Zvyšování kvality ve vzdělání v Moravskoslezském kraji. Cílem projektu je v rozpětí dvou let vybudování multimediální jazykové laboratoře, tvorba výukových materiálů pro žáky základních škol na Opavsku, tvorba výukového materiálu pro pedagogy základních škol – nejazykáře, akreditované jazykové kurzy pro učitele základních škol opavského regionu a zahraniční výjezd žáků do Anglie.

Opava-Racibórz: školy bez hranic. Více než 15 milionů korun pro všech čtrnáct opavských škol. Takové finance by bylo možné získat v rámci společného česko-polského projektu s názvem Školy bez hranic. Díky těmto financím by se místní školy mohly účastnit řady vzdělávacích a volnočasových aktivit s polskými protějšky z Ratiboře. Připravit společné výukové materiály, společné semináře pro učitele či zlepšit své technické vybavení. V rámci projektu by mohla každá opavská škola získat bezdrátové přístupové internetové body a k tomu i tři notebooky. Finance je možné získat z Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013.

Vytvoření multifunkčních učeben na školách. Jeden z největších připravovaných projektů se zaměří na zastarávající didaktickou, počítačovou a multimediální techniku na školách. Cílem je modernizace vybavení škol, aby bylo na požadované úrovni současného technického vývoje. Dobrá a soudobá technika umožňuje školám držet krok se skutečnou praxí. Pokud město obdrží dotaci, proběhne modernizace na třech školách, a to na ZŠ Boženy Němcové, ZŠ Edvarda Beneše a ZŠ Englišova.⁷⁵

⁷⁵ Hláska č. 2/2010, str. 6

Ocenění žáků roku

Vedení města a odbor školství ocenily nejlepší žáky opavských škol za uplynulý rok. Tito žáci měli v loňském roce výborné studijní výsledky, prosadili se ve znalostních soutěžích či dosáhli mimořádných sportovních úspěchů. Slavnostní předání proběhlo v polovině února v zasedací síni městské rady.

Adéla Solská, ZŠ Boženy Němcové. Vítězka Českého poháru v dálkovém plavání či mistryně na pětakilometrové trati na volné vodě je velkou nadějí nejen opavského, ale i celého českého plaveckého sportu. Má výborné studijní i sportovní výsledky a jednou by se ráda zúčastnila olympijských her. Týdně absolvuje 15 hodin tréninku a během této doby uplave okolo 35 kilometrů.

Vojtěch Mareček, ZŠ Edvarda Beneše. Vojtěch je univerzál, který si dobře vede v řadě oblastí. Skončil na 3. místě v celostátním kole ve hře na housle, hraje vodní pólo a společně se spoluhráči z KPS Opava získal dvakrát titul mistra republiky. Družstvo uspělo i na mezinárodním poli a zvítězilo v turnaji v Německu. Jako člen čtyřčlenného školního družstva podnikl spanilou jízdu známou dětskou televizní soutěží Bludiště. Mimo jiné ještě pracuje v dětském zastupitelstvu.

Filip Hadač, ZŠ Englišova. Škola na Englišově patří mezi nejlepší sportovní školy v celé republice a v řadě disciplín je školou nejlepší. Filip Hadač patří ve své věkové kategorii k nejužší světové špičce v orientačním běhu. Kromě toho je ale i zdatný matematik, který se často účastní okresních i krajských soutěží.

Marek Schuster, ZŠ Englišova. Běžecký kolega a kamarád Filipa Hadače už získal dvě zlaté medaile na mistrovství světa v orientačním běhu. Pro školu byl oporou i při vítězství v celostátní soutěži Pohár rozhlasu a z atletických mistrovství ČR si přivezl zlatou a bronzovou medaili. Učitelé jej hodnotí jako výřečného studenta, který se s chutí zapojuje do školních projektů.

Ondřej Honka, ZŠ Englišova. Výborný atlet, pravidelný účastník krajských konverzačních soutěží v angličtině, věnuje se také hře na píano či africké bubny. Za svou krátkou atletickou kariéru už dokázal překonat dva české rekordy, reprezentovat ČR na mezistátních utkáních a z MČR si přivezl pět titulů mistra ČR, jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili, především ve vícebojích, překážkovém běhu a skoku o tyči. Na atletickou dráhu se dokázal vrátit i po velmi vážném zranění a opět se zařadil k české špičce.

Julie Smijová, ZŠ Kylešovice. Julie také patří k těm, kteří jsou úspěšní hned v několika oblastech. Získala čestné uznání v mezinárodní výtvarné soutěži Lidice

2009, zpívá v pěveckém sboru Jeřabinka a velmi úspěšně reprezentovala v plavání (1. místo v kraji), přespolním běhu (2. místo v okresním kole), šplhu, ve skoku vysokém, florbalu, volejbalu a dalších hrách a disciplínách. Byla také členkou družstva, které ve štafetě Emila Zátopka získalo 1. místo v České republice.

Petr Fiala, ZŠ Mařádkova. Další univerzál, který se úspěšně účastnil okresního kola matematické Pythagoriády, zeměpisné olympiády a dalších vědomostních soutěží. Kromě toho školu reprezentuje i ve sportu a byl členem bronzového atletického týmu v Poháru rozhlasu či členem volejbalového mužstva, které v lize opavských škol skončilo na 4. místě. Kromě toho hraje také fotbal a jeho dřívější tým Slavia Opava loni vyhrál v krajské soutěži v kategorii starších žáků.

Lukáš Polák, ZŠ Ilji Hurníka. Patří k velkým opavským pěveckým talentům. Sólovému zpěvu se věnuje už osm let. Od roku 2007 se účastnil okresního kola soutěže lidových zpěváků a po dvou druhých místech loni soutěž vyhrál. Opavu reprezentuje i na pěveckých soutěžích v republice. Na celostátním setkání sólových zpěváků v Turnově se dostal mezi pět nejlepších soutěžících. Kromě zpěvu se ještě věnuje sportovní střelbě a Opavu reprezentoval na mistrovství republiky.

Dalibor Repčec, ZŠ Otická. Tento výborný žák sbírá úspěchy v několika různých oblastech. V roce 2009 získalo jeho družstvo 2. místo v okresním kole ve florbalu. V tomtéž roce skončil na 3. místě v olympiádě z fyziky. Zúčastnil se olympiády z matematiky, přírodopisných soutěží, v Přírodopisném klokanovi letos obsadil 2. místo. V lednu reprezentoval školu v okresním kole olympiády z chemie, v níž se umístil na pátém místě. Podílí se na přípravě školního časopisu, hraje ve školních divadelních hrách.

Petra Steinwirthová, ZŠ T. G. Masaryka. Všestranná žákyně, která reprezentuje školu v mnoha vědomostních soutěžích, v loňském roce zaznamenala úspěchy v okresním kole olympiády z dějepisu, ale také zeměpisu a českého jazyka. Pravidelně se účastní soutěže o Velkou cenu ZOO Ostrava. Se spolužáky navštěvuje nemocnice a mateřské školy, aby hrála dětem pohádky. Pracuje pro školní časopis a přispívá i do místního tisku.

Ingrid Beilová, ZŠ Šrámkova. Patří mezi nejlepší mladé písárky celé České republiky. Psaní na počítači se věnuje od šesté třídy a v srpnu loňského roku obsadila na mistrovství světa v Pekingu 8. místo v hlavní písářské disciplíně – 30minutovém opise. Kromě toho se ale třeba účastní i olympiád v anglickém jazyce či matematice. O jejím světovém úspěchu informovala loňská Hláska.

Tereza Dračková, ZŠ Vrchní. Další všestranná žákyně. Mezi její nejvýznamnější úspěchy patří 1. místo v okresním kole olympiády jazyka českého. Úspěšně se umístila také v krajském kole olympiády jazyka českého a v okresním kole biologické olympiády a Pythagoriády. Hraje v dechovém orchestru a věnuje se také například studiu španělštiny.⁷⁶

Ocenění úspěšných učitelů

Někteří učí krátce, ale přesto si již získali respekt kolegů a pozornost dětí. Jiní se učitelské práci věnují dlouho a patří k osvědčeným autoritám. V rámci oslav Dne učitelů jim město poděkovalo za jejich práci a nasazení. Akci věnovanou učitelům pořádá každoročně odbor školství. Chce učitele podpořit a dát jim najevo, že je jejich práce důležitá. Slavnostní předání ocenění probíhá v obřadní síni Knihovny Petra Bezruče a je spojeno s koncertem klasické hudby. Návrhy na ocenění podávají pedagogické sbory, ředitelé škol či odbor školství. Mezi oceněnými jsou jak učitelé mateřských škol, tak i učitelé základních škol, jejichž zřizovatelem je město. Zřizovatelem středních škol je kraj. Ocenění učitelé jsou obvykle ti, kteří svou práci odvádí výtečně a dávají jí ještě něco nad rámec běžných povinností. Vymýšlejí pro děti zajímavé akce, vedou kroužky či kurzy, o které je velký zájem, píšou pedagogické knihy, dělají se o své zkušenosti s ostatními. Jejich žáci či třídy často dosahují skvělých studijních či sportovních výsledků.

Mezi letošními oceněnými jsou: Petra Havelková z MŠ Havlíčkova, Renata Veselá z MŠ Neumannova, Pavla Křesťanová z MŠ Olomoucká, Martina Fialová z MŠ 17. listopadu, Jana Sajdová ze ZŠ a MŠ Opava-Vávrovice, Zuzana Jašková z MŠ Borovská, Martina Jašková z MŠ Reigrova, Vlasta Grabovská ze ZŠ Opava-Komárov, Petra Melicharová z MŠ Šrámkova, Alice Langrová ze ZŠ Boženy Němcové, Marie Mrkvová a Pavel Dominik ze ZŠ Edvarda Beneše, Karla Gilíková ze ZŠ Englišova, Václav Konderla ze ZŠ Kylešovice, Jiří Koflák ze ZŠ Mařádkova, Roman Kubala ze ZŠ Ilji Hurníka, Zdeňka Hájková ze ZŠ Otická, Radim Kříž ze ZŠ T. G. Masaryka, Karin Solná ze ZŠ Šrámkova, Eva Foltýnová ze ZŠ Vrchní.⁷⁷

Úspěchy opavských škol v pódiových skladbách. Opavské školy zcela ovládly finále mistrovství republiky v pódiových skladbách: vyhrály ve všech soutěžních

⁷⁶ Hláska č. 3/2010, str. 10

⁷⁷ Hláska č. 4/2010, str. 17

kategoriích. Republikové finále se konalo na konci dubna v opavské víceúčelové hale. Přijelo téměř třicet nejlepších týmů z krajských kol. ZŠ Englišova zvítězila v nejmladší kategorii (1.–5. třída ZŠ), ZŠ Šrámkova v kategorii starších žáků (6.–8. třída) a pohár z nejstarší kategorie získalo Slezské gymnázium. Englišova i Šrámkova získaly ještě bronzovou a stříbrnou medaili a dobře se vedlo i škole Vrchní.⁷⁸

Celoevropská výtvarná soutěž. Školáci ze ZŠ Edvarda Beneše zvítězili v republikovém kole celoevropské výtvarné soutěže na téma 20. výročí Úmluvy o právech dítěte. Soutěže ve tvorbě plakátů se účastní děti a mládež ze všech 27 členských zemí Evropské unie. Ze ZŠ E. Beneše se do přípravy zapojilo 6 týmů složených z žáků 7. a 8. B. Nejlépe se nakonec vedlo svěřenyním učitelky Elišky Peškové z 8. B týmu ve složení Lýdie Hadamčíková, Barbora Kremerová, Natálie Nevřelová, Pavlína Sikorová a Natálie Stratilová. V polovině dubna proběhlo v Praze slavnostní vyhlášení výsledků soutěže. Porota vybírala z více než pěti set českých plakátů a ve starší kategorii vyhodnotila jako nejlepší dívčí tým Dots ze ZŠ E. Beneše. „Na internetu jsme zjistily, že denně umírá hlady nebo nedostatkem živin 34 000 dětí mladších pěti let. Svým plakátem jsme na to chtěly upozornit“, řekla jedna z vítězek Barbora Kremerová.⁷⁹

ZŠ Englišova mezi nejlepšími ve srovnávacím testu. Základní škola na Englišově zachránila čest kraje ve velkém srovnávacím testu o evropské unii. Znalosti žáků vysoce převýšily krajský průměr ostatních škol a byly srovnatelné se znalostmi žáků z víceletých gymnázií. Mezinárodní studie zkoumala znalosti o institucích EU, evropských zákonech či politice. Žáci základních škol v Moravskoslezském kraji prokázali horší znalosti základních faktů o Evropské unii než je celorepublikový průměr. Žáci osmých tříd této školy nepodporují tento krajský trend a svými znalostmi převyšují krajský průměr o více než 80 bodů. Výsledek je o to cennější, že všechna testování probíhají za přísného dozoru školní inspekce. Žáci z Englišovy tak navázali na předchozí skvělé výsledky, kterých dosáhli např. v širokém mezinárodním testu TIMSS 2007 (matematika 9. místo v ČR, přírodovědné obory 6. místo v ČR ze 150 vybraných

⁷⁸ Hláska č. 5/2010, str. 8

⁷⁹ Tamtéž, str. 15

škol v ČR) a v mezinárodním výzkumu PISA 2008 (úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti 6. místo mezi ZŠ v ČR).⁸⁰

Škola Montessori. Opavští rodiče by si od příštího září mohli vybrat základní školu z širší nabídky než doposud. Město připravuje a podporuje vznik nové školy s alternativním systémem vzdělávání. Takovým, který klade důraz na poznání a respektování dítěte a jeho potřeb. Šlo by o první stupeň základní školy, která by uplatňovala pedagogický styl podle Marie Montessori. Škola by měla akreditaci Ministerstva školství, její vzdělávací obsah by byl podobný jako na tradičních školách, ale pracovala by s jinou učební strategií. Škola už při přípravě úzce spolupracuje s úspěšně fungujícími školami tohoto typu v České republice. Učitelé v této škole nevyužívají tradičních testů. Dětem jsou dávány příležitosti zvládnout nové učivo či dovednost procvičováním a opakováním. Každé dítě postupuje podle svého tempa. Pedagog děti hodnotí slovně na základě svého pozorování, dlouhodobých záznamů a zpráv o vývoji žáků. Děti si denně ve škole vybírají z celé nabídky zajímavých a pečlivě připravených úkolů a činností. Hlavní důraz je kladen na individuální přístup k výuce, která je připravována tak, aby každému dítěti umožnila dosáhnout jeho osobního maxima.

Sdružení Montessori Opava a odbor školství už zkoumaly zájem o takový druh školy mezi opavskou veřejností. Do průzkumu se zapojilo 182 respondentů, kteří se v budoucnu budou rozhodovat, na kterou základní školu zapsat své dítě. Pětačtyřicet z nich se po seznámení se základním konceptem rovnou vyjádřilo, že by chtělo své dítě na takovou školu zapsat. Zhruba stovka lidí dala najevo, že by o této variantě přemýšlela. Drtivá většina rodičů v průzkumu vyjádřila souhlas s principy, které jsou s Montessori školou spojeny.

Záměr zřídit tuto školu už podpořila městská rada a po ní i zastupitelé. Příprava potrvá zhruba rok.

Pedagogika Marie Montessori se vyvíjí již celé století. Tvoří ucelený a propracovaný vzdělávací systém, plně koresponduje s moderními psychologickými teoriemi vývojových potřeb a senzitivních období dětského věku. Je to program aplikovaný ve vyspělých státech i rozvojových zemích.⁸¹

⁸⁰ Hláska č. 6/2010, str. 6

⁸¹ Hláska č. 7/2010, str. 7

Stipendium pro vysokoškoláky. I v letošním roce nabízí Statutární město Opava vysokoškolským studentům s výbornými studijními výsledky jednorázové stipendium ve výši třicet tisíc korun. Žádosti o stipendium přijímal odbor školství od 1. října. O stipendium si mohou požádat studenti, kteří mají trvalé bydliště v Opavě, studují v některém z bakalářských či magisterských programů denního studia a jejichž průměr nepřekročí hranici 1,1. Studenti mohou o stipendium požádat nejdříve ve druhém ročníku studia (musí prokázat požadovaný studijní průměr prvního ročníku). Dalším kritériem je věková hranice studenta, v bakalářském programu do 23 let, v magisterském programu do 25 let. O přidělení stipendia rozhoduje zastupitelstvo.⁸²

Nejzajímavější vysílač navrhl student z Opavy. Jan Kramař, student 4. ročníku opavské stavební průmyslovky, letos navázal na parádní úspěch loňského maturanta Lubomíra Fialy a získal se svou studií Telekomunikačního vysílače Sněžník první místo v celostátním kole Středoškolské odborné činnosti 2010 v oboru stavebnictví, architektura a design interiérů. Kramářova práce, jejíž základní myšlenkou bylo vytvořit víceúčelový objekt, který by plnil funkce telekomunikační, turistické a meteorologické, se velmi líbila i prorektorovi ČVUT, a udělil jí první místo za nejlepší technickou práci.

V krajském kole se umístily i další dvě práce opavských studentů oboru stavebnictví. Do soutěže se zapojili dvěma pracemi i studenti technického lycea. V krajském kole SOČ obsadili 1. místo Jiří Darida a Tomáš Harazim s prací Modely budov v aplikaci Gogole Earth a na stejné pozici se umístili i Jiří Dluhoš a Vojtěch Řeháček s výukovým programem mostních konstrukcí.⁸³

Dny otevřených dveří. Ve středu 10. listopadu se od 10 hodin otevřely dveře **Církevní konzervatoře Opava** na Beethovenově ulici. Presentace školy byla zahájena koncertem studentů v aule, pak následovalo představení jednotlivých oborů, prohlídka školy včetně nového domova mládeže. Zájemci získali informace o přípravných kurzech k talentovým zkouškám. Ve stejný den se zájemci mohli informovat o přednáškách, kurzech výpočetní techniky, přípravě k talentovým zkouškám na výtvarné školy či o studiu na **Střední škole průmyslové a umělecké Opava**. 10. listopadu se otevřely dveře také na **Střední technické škole Opava, ZŠ, Opava, Havlíčkova 1**, zřízená pro zrakově postižené a žáky s vadami řeči pozvala zájemce

⁸² Hláska č. 8/2010, str. 5

⁸³ Hláska č. 9/2010, str. 7

v pátek 12. listopadu na Den otevřených dveří. Návštěvníci si mohli prohlédnout prostory školy a internátu. Připraven byl i doprovodný program, speciální pomůcky pro zdravotně postižené, výstava prací žáků a malé pohoštění. Na dotazy odpovídali speciální pedagogové školy i speciálně pedagogických center, sociální pracovníce a zdravotní sestra.⁸⁴

Šedesát let strojní průmyslovky. Šedesát let od svého založení si letos připomíná Střední škola průmyslová a umělecká v Opavě, známá více pod tradičním lidovým označením „strojka“. Při této příležitosti pozvala své bývalé zaměstnance, absolventy i širokou veřejnost k návštěvě Dne otevřených dveří ve středu 10. listopadu od 10 do 17 hodin. Pro budoucí žáky byly připraveny ukázkové hodiny v trojrozměrném modelování nebo zajímavé soutěže o hodnotné ceny, bývalí studenti si během prohlídky školy mohli se svými učiteli i spolužáky zavzpomínat na staré časy.

Zrod opavské školy je spojen s otevřením elokované třídy prvního ročníku Vyšší průmyslové školy strojnické v Karviné, v níž se sešlo 32 žáků – vesměs učňů technických oborů, nebo již dříve vyučených. Třída byla dočasně umístěna do dnešního Mendelova gymnázia. Už o rok později se opavská strojnická průmyslovka osamostatnila a po čtyřech letech se přestěhovala do rekonstruované budovy předválečného německého reálného gymnázia, kde sídlí dodnes.

Již více než deset let se nabídka studijních oborů nemění. Vedle tradičního strojírenského oboru, v duchu doby zaměřeného na výpočetní techniku, mohou žáci vystudovat i další moderní technický obor – informační technologie. Dobrou pověst si za sedmáct let své existence vytvořily umělecké obory, které se specializují na grafický či průmyslový design a také tvorbu hraček. Renomé si škola získává úspěšnými absolventy, ale i celou řadou předních umístění v odborných i sportovních soutěžích. Student strojírenského oboru Vít Kostřica letos zvítězil v mezinárodní soutěži pořádané světoznámou firmou Auto-desk, Michaela Kostelňáková z uměleckých oborů obsadila druhé místo v celostátní grafické soutěži firmy Sazka, mladí informatici a strojaři postoupili se svými projekty do finálového kola Středoškolské odborné činnosti.⁸⁵

⁸⁴ Hláska č. 10/2010, str. 5

⁸⁵ Hláska č. 10/2010, str. 6

Nová moderní metoda výuky. ZŠ a MŠ Opava, Šrámkova zavádí od počátku příštího školního roku zajímavou moderní metodu výuky žáků 6. ročníku. Nový způsob výuky hodný 21. století zahrnuje práci každého žáka s osobním notebookem téměř ve všech hodinách, práci s digitálními učebnicemi a knihami, praktické aplikace probíraného učiva, seminární práce na vybraná témata, domácí úkoly nejen z učebnic, ale i tvorbu úloh žáky na dané téma (např. z vlastního okolí) atd. Výrazné rozšíření výuky anglického jazyka na 5–6 hodin týdně připraví žáky k získání mezinárodně platného certifikátu. Tento typ studia je určen pro zvláště nadané a studijně orientované žáky se zájmem o intenzivní vzdělávání.⁸⁶

Mezinárodní projekt na ZŠ Vrchní. Průvodce mým zdravotním životním stylem. To je název dvouletého mezinárodního projektu, do kterého se zapojila i opavská ZŠ Vrchní. Učitelé a žáci všech zúčastněných škol se budou společně po dobu dvou let zabývat různými oblastmi zdravého životního stylu, sportem a aktivním pohybem. Společně s opavskou ZŠ Vrchní se do projektu zapojí ještě další čtyři základní školy z Polska, Maďarska, Turecka a Walesu. Vše probíhá v rámci mezinárodního programu Comenius a hlavní náplň pro opavskou školu, zdravý životní styl, schválila Národní agentura pro evropské vzdělávací programy při MŠMT. Koncem září byl projekt slavnostně zahájen v tureckém Edirne za účasti partnerů všech zúčastněných zemí. ZŠ Vrchní pak během podzimu hostila první aktivitu projektu: „Mezinárodní festival ovoce a zeleniny“. Žáci prvního stupně si připravili ukázky zdravých jídel, skládajících se z ovoce a zeleniny. Od výtvarného ztvárnění přes sestavování zvířátek a postaviček z ovoce a zeleniny až po pečení štrúdlů, výrobu ovocných, zeleninových salátů a pomazánek. Nedílnou součástí se stalo sestavování zdravých jídelníčků, receptů a samozřejmě následovala i velmi úspěšná ochutnávka. K festivalu patřily i ukázky zdravých svačinek, které si děti přinesly z domova. Srovnávaly se s výsledky inspekce svačinkových boxů, kterou provedli žáci osmých tříd v předcházejícím týdnu.⁸⁷

⁸⁶ Hláska č. 11/2010, str. 7

⁸⁷ Tamtéž, str. 10

Největší školní sportovní akce. Největší sportovní akce, ve které spolu soupeří školy z celého Opavska, zná vítěze. Důstojným zakončením 17. ročníku Ligy sportu ZŠ bylo listopadové slavnostní předávání cen, které proběhlo v obřadní síni Knihovny Petra Bezruče v Opavě.

Vítězství v prestižní soutěži se daří dlouhodobě obhajovat ZŠ Englišova a i tentokrát si její žáci nenechali prvenství vzít. Stříbrnou příčku z loňského roku obhájila ZŠ Kylešovice, třetí skončila ZŠ Edvarda Beneše. Stejně jako v roce loňském byla nejlepší mimoopavskou školou ZŠ Kravaře.

Akce nemá obdoby co do tradice zapojení tak velkého počtu sportujících dětí v širokém rozsahu sportovních odvětví v celé České republice. Vždyť v právě skončeném ročníku se zapojilo do Ligy sportu ZŠ a její sesterské Velké ceny v atletice přes 10 000 sportujících dětí ze 47 škol. Letos se soutěžilo v deseti druzích sportů rozdělených na 23 soutěží. Žádnou soutěž nevynechaly tři školy: ZŠ Englišova, ZŠ Kylešovice a ZŠ Vrchní.

Na slavnostním předávání bylo oceněno téměř 100 nejlepších mladých nadějí a 20 učitelů nejúspěšnějších škol. Kromě představení jednotlivých sportovců a jejich úspěchů zde byla příležitost vyzdvihnout ty mladé sportovce, kteří výrazně zasahují i do celkových výsledků na republikových přeborech ČR. Jen v loňském školním roce se žáci našich základních škol umístili 23krát do 8. místa a 13krát brali z „republiky“ medaile (z toho 9 medailí patří ZŠ Englišova). Na první místa se dostali žáci ZŠ Englišova (Pohár Rozhlasu, Odznak všestrannosti olympijských vítězů a Pohybové skladby I. kategorie) a ZŠ Šrámkova (Pohybové skladby II. kategorie).

Z loňského vyhlášení se letos dařilo prosadit se na světových a evropských soutěžích mj. i dvěma žákům z Englišovy – Ondřej Honka soutěžil na I. OH mládeže v Singapuru, kde se probojoval do finále „B“ ve skoku o tyči, a ze Španělska si titul mistra Evropy v orientačním běhu přivezl Marek Schuster.⁸⁸

⁸⁸ Hláska č. 11/2010, str. 10

KULTURA

Instituce

Knihovna Petra Bezruče Opava

V roce 2010 byly podmínky pro práci knihovny opět poznamenány krácením již tak napjatého rozpočtu. Všechny provozy knihovny pracovaly v nezměněných prostorových podmínkách. Provozu knihovny se dotkla úsporná opatření, nebyly realizovány všechny naplánované akce v plném rozsahu, pouze nezbytné opravy a údržba pracovišť. Byla uskutečněna 1. etapa modernizace archivu KPBO, ve kterém byly nainstalovány pojezdové regály. V roce 2010 bylo zaregistrováno 15 104 uživatelů (v roce 2009 – 14 741), počet návštěvníků dosáhl čísla 307 294 (v roce 2009 – 265 704), tito realizovali takřka 534 430 výpůjček (rok 2009 – 544 573 výpůjček), internet v knihovně využilo 17 522 uživatelů. V roce 2009 došlo ke změně v metodice statistického výkaznictví, proto údaje z roku 2010 jsou lépe srovnatelné s rokem 2009. Lze konstatovat, že výkony knihovny mírně vzrostly nebo se udržují na obvyklém standardu.

Knihovna měla ke konci roku 249 233 svazků dokumentů, roční přírůstek byl **12 028** svazků dokumentů. Bylo odepsáno 2 728 dokumentů.

Na nákup knihovního fondu dokumentů byla v roce 2010 vynaložena částka **2 325 342 Kč**.

Nákup knihovního fondu v roce 2010 v Kč	Opava	Region	Celkem
Knihy	1 375 360	600 531	1 975 891
Periodika	217 449	–	217 449
DVD	76 221	–	76 221
CD	25 466	–	26 466
Zvukové knihy	14 745	–	14 745
Licence EZ	15 840	–	15 840

Příspěvek na rok 2010 od zřizovatele byl ve výši 13 130 300 Kč (2009 / **13 800 tisíc Kč**). Příjmy z vlastní činnosti byly **1 963 101 Kč**. Z jiných zdrojů knihovna obdržela částku **1 674 000 Kč** na zajištění regionální funkce, **7 000 Kč** na nákup

dokumentů pro zvukovou knihovnu a **20 000 Kč** na kulturní projekty z projektu Knihovna 21. století.

V roce 2010 byla opravena střecha v KZ minoritský klášter, vybaven archiv knihovny pojezdovým systémem, dokončeny sklady regionálního oddělení, další investiční výdaje souvisely s nákupem hardwaru a softwaru pro modernizaci PC sítě knihovny. Z úsporných důvodů nebyla realizována rekonstrukce prostor pro potřeby katalogizace v suterénu MDKPB.

Pobočky Knihovny Petra Bezruče Opava:

Hlavní budova, Nádražní okruh 27:

Oddělení pro dospělé čtenáře

Oddělení pro děti a mládež

Studovna

Multimediální studovna a Internet pro nevidomé

Mediatéka

Pobočka Opava-Kateřinky

Pobočka Opava-Olomoucká

Pobočka Opava-Kylešovice

Místní knihovny:

Opava-Komárov

Opava-Milostovice

Opava-Suché Lazce

Opava-Malé Hoštice

Opava-Vávrovice

Kromě knihovny Opava-Malé Hoštice jsou všechny pobočky on-line připojeny do centrální databáze.

Knihovna poskytovala kromě základních knihovnických služeb další aktivity: referenční služby, kopírovací služby, veřejný přístup na Internet a služby pro nevidomé a zrakově postižené uživatele.

V roce 2010 došlo k poklesu pracovních úvazků v provozech knihovny na 33,6 pracovníka (rok 2009 – 38,3 úvazku). Snížení počtu úvazků se muselo vyřešit omezením půjčovní doby tak, aby se dala některá oddělení pokrýt pouze jedním úvazkem. Na hlavní budově došlo k omezení otevírací doby na oddělení mediatéka,

dětské oddělení a studovna. Na pobočkách Kylešovice a Olomoucká byla také omezena půjčovná doba. Mírný pokles registrovaných čtenářů v roce 2009 byl i přes redukci otevírací doby zastaven. V roce 2010 pokračoval nábor žáků 1. tříd v rámci akce Pasování prvňáčků. Knihovna se zapojila do republikových projektů na podporu dětského čtenářství: Škola naruby, Celé Česko čte dětem. Tyto akce na podporu dětského čtenářství i vlastní aktivity v oblasti KVČ mají vliv na to, že kategorie dětí do 15 let patří zatím ke stabilizovaným věkovým kategoriím i přes pokles populace v této věkové kategorii, který se v současné době projevuje zejména ve věkové skupině mládeže 12–18 let (vyšší stupeň ZŠ a střední škola).

Věkové složení uživatelů je důležitým údajem, který vede také k lepší profilaci knihovních fondů na všech odděleních knihovny. V posledních letech se stále více prohlubuje citelný nedostatek počtu duplikátů a tím i prodlužující se doby čekání uživatelů na vyřízení rezervace. Situace se začíná projevovat na všech půjčovnách, v roce 2010 se k rizikovým faktorům připojila i změna půjčovní doby.

Od roku 2009 se začaly sledovat nové statistické ukazatele v oblasti návštěvnosti knihovny. Důraz je kladen i na nové služby knihoven, tzv. virtuální návštěvnost, kdy si uživatelé mohou z domova realizovat sami některé služby, prodloužení knih, objednání knihy nebo její rezervaci. Ve srovnání s rokem 2009 zaznamenala virtuální návštěvnost 100% nárůst (v roce 2010 – 132 192 uživatelů, v roce 2009 – 66 098 uživatelů). Čtenáři začali tuto službu využívat ve větší míře vlivem snížení počtu otevíracích hodin i díky své lepší adaptabilitě na nové technologie.

V roce 2010 se pokračovalo v začleňování knih z cirkulačních souborů do fondu opavských půjčoven. Jedná se převážně o naučnou literaturu, fondy se doplňují i tituly z oblasti beletrie nebo se zvyšuje počet duplikátů. Postupným začleněním těchto výměnných souborů do pevných fondů knihovny dojde k aktualizaci KF naučné literatury i obměně beletrie. Tímto způsobem chce knihovna vylepšit profilaci fondů a dát uživatelům k dispozici novější tituly z produkce let 2001–2005.

Knihovna dlouhodobě spolupracuje se ZvŠ a PŠ Opava, pro jejíž žáky připravuje akce a besedy na míru s ohledem na jejich postižení. Připravuje pro ně speciální Noc s Andersenem a tematické pořady v knihovně. Dále spolupracuje s organizacemi pro zrakově postižené občany např. Kafira, Lorm, ZŠ Havlíčkova a s Knihovnou a tiskárnou Karla Emanuela Macana. Pravidelně spolupracuje s hnutím Brontosaurus – tradiční výstava Ekofór, s hnutím Areka, Natura a dalšími organizacemi. Spolupodílí se na akcích města – festival Další břehy, Bezručova Opava a opavský Den dětí.

Koordinátorem KVČ je oddělení pro děti a mládež na hlavní budově, které kooperuje s pracovníky na pobočkách Kateřinky, Kylešovice a oddělením regionálních služeb.

KVČ je mezi mateřskými, základními školami i školními družinami oblíbená. Oddělení pro děti a mládež se snaží vyjít vstříc všem učitelům základních škol v požadavcích na hodinu, den i téma besedy. Každý druhý měsíc jsou připravovány nové besedy zaměřené na jinou věkovou skupinu dětí. Pro školní družiny jsou připravována i zábavná odpoledne plná her, soutěží a hádanek. Tato jsou přizpůsobena provozním hodinám školní družiny. Pro děti jsou připraveny i další formy návštěvy knihovny, a to v rámci výtvarných střed, společného čtení a různých soutěží. Všechny soutěžní výrobky mohou děti později vidět na výstavkách v prostoru dětského oddělení. Oddělení dlouhodobě spolupracuje se Základní pomocnou a speciální školou v Opavě, pro jejichž žáky připravuje besedy a akce. Velké oblibě se těší i tematické dny v knihovně: Mikulášská nadílka, Halloween a další. Oddělení je otevřeno i potřebám školských zařízení mimo Opavu, které návštěvu oddělení často spojují s návštěvou jiných zařízení města.

Oddělení se zapojilo do mezinárodního, polsko-českého projektu Meandry umění, připravovalo a zajišťovalo program za českou stranu a koordinuje účast knihovny v republikových a regionálních projektech.

Přehled nejvýznamnějších akcí:

Knihovna se v roce 2010 zapojila do těchto celorepublikových nebo krajských projektů:

Jeden svět: Škola naruby – ve spolupráci s KLUBKEM se knihovna zapojila do projektu na podporu dětského čtenářství.

Týden knihoven – do tradičního Týdne knihoven se aktivně zapojila hlavní budova a pobočka Opava-Kateřinky, kde proběhl týden plný soutěží a zajímavých akcí.

Noc s Andersenem – proběhla tradičně na hlavní budově, byla spojena s návštěvou loutkového divadla a mini ZOO, pro děti byl připraven zajímavý program. Druhá Noc s Andersenem byla pro žáky ze ZvŠ a PŠ Opava se speciálním programem.

Březen měsíc knihoven: SKIP – akce na podporu dětského čtenářství.

KVČ pro zahraničí – v letošním roce jsme realizovali dlouhodobý projekt Meandry umění v polsko-českém pohraničí s partnerskou knihovnou v Ratiboři, cílem projektu bylo poznat oblasti umění v oborech hudba, poezie, literatura, historie. Akce probíhaly střídavě v Opavě a v Ratiboři, knihovna organizačně zajišťovala českou část. Projekt byl zaměřen na všechny věkové kategorie uživatelů.

Další akce opavské knihovny a jejich poboček v roce 2010 (výběrově):

Čarodějnice na dětském oddělení – den plný kouzel
Dětský den na oddělení a pobočkách knihovny
Dětský den ve spolupráci s Magistrátem města Opavy
Velikonoce v Kateřinkách
Halloween na pobočce v Kateřinkách
Mikulášská nadílka
akce pro školy v rámci „Týdne čtení“ – „Týden knihoven“
spolupráce s Mateřským centrem „Neškola“ v Opavě
návštěva klientů Charity
Malované středy

Besedy s osobnostmi: historik p. Gregorz Wawoczny, spisovatel Vlastimil Vondruška, cestovatel Jiří Mára, spisovatelka Eva Tvrdá, ilustrátor Adolf Dudek, autorka knih pro děti Zuzana Pospíšilová, autorka knih pro děti Lenka Rožnovská, Karla Klusoňová – přednáška Mikuláš Opavský, Karel IV.

Dlouhodobé soutěže:

Chrámy a osobnosti Opavska (leden–květen)
Nejkrásnější pověst a legenda (červenec–srpen)
František Hrubín aneb Tisíc a jedna noc (září–prosinec)⁸⁹

Matice slezská, odbor Opava

Rok 2010 byl v činnosti Matice slezské velmi bohatý. Byl také ve znamení matičních voleb a byl zvolen nový výbor, který se během roku sešel 20krát. Tajemníkem opavského odboru je již po mnoho let Ing. Vlastimil Kočvara, předsedou Ing. Jaromír Breuer. V Opavě je sekretariát, který zajišťuje plnění úkolů schválených výborem a všechny práce spojené s provozem odboru. K trvalým úkolům patří administrativa, účetnictví, komerční záležitosti, ediční činnost, propagace, udržování a provoz Matičního domu a další. Sekretariát je také spolupořadatelem řady akcí jako např. Beethovenův Hradec, Bezručova Opava, Třebovický koláč. Do agendy odboru patří také rozesílání Vlastivědných listů (750 zásilek), Zpravodaje a Knižní nabídky MS.

⁸⁹ Výroční zpráva Knihovny P. Bezruče Opava za rok 2010

Také ediční činnost Matice slezské je obsáhlá. Především je to každoročně vydávání dvou čísel Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy v nákladu 500 výtisků. Zpravodaj Matice slezské vyšel v roce 2010 celkem 4x v nákladu 2 330 výtisků v rozsahu 28 stran. Z neperiodických publikací vyšlo druhé pozměněné vydání knihy K. Engliše „Hrabyň mého mládí“ v nákladu 700 ks výtisků. Druhým titulem byl 7. svazek sborníku „Opava – k dějinám města“.

V roce 2010 matice uskutečnila tři zájezdy. V květnu jednodenní autobusový zájezd do Martina, jehož hlavní náplní bylo setkání s tamějšími funkcionáři Matice slovenské a návštěva nejvýznamnějších památek slovenského obrození v Martině. V červnu se uskutečnil jednodenní autobusový zájezd do Jeseníků – na vodní dílo Dlouhé stráně a do Šumperku. V červnu se uskutečnil 4denní zájezd vlakem do Prahy k setkání s Maticí českou a poznávání okrajových částí Prahy – Kyje, Chvály, D. Počernice, Stodůlky, Neporyje. Spolu s členy Matice české byl v programu také autobusový zájezd na Žebrák, Točnick, Neumětely, Nižbor, Strakonice.

V oblasti kulturně osvětové a odborné činnosti bylo upuštěno od pořádání Matičních střed, a to vzhledem k tomu, že podobné večery začala pořádat Opavská kulturní organizace OKO. Odpadly také všechny akce Jazzového klubu, a to z důvodu rekonstrukce Domu umění, kde se akce konaly v restauraci u Přemka. Matice uspořádala hudební pořad Ballade note, na němž účinkovali členové opavského a ostravského divadla. Předsilvestrovské posezení s Evženem Truparem, koncert Opavské festino ve spolupráci s Agenturou Koster. Ing. Kočvara připravil u příležitosti Bezručovy Opavy výstavu Máchova Máje ze své soukromé sbírky. Velmi pestrou činnost měla výtvarná skupina X, která sdružuje opavské výtvarníky z řad členů Matice slezské. Její členové uspořádali výstavu v ostravské galerii Mlejn a po celý rok vystavovali svá díla v různých firmách a galeriích. V rámci Bezručovy Opavy se konala tematická výstava v prostorách Matičního domu. Část skupiny X vystavila své práce na ředitelství Kotila v Ostravě k jejímu 15. výročí. Členové skupiny uspěli také na mezinárodním fóru. Sedm členů se zúčastnilo projektu Naše Slezsko bez hranic, který organizoval Mikroregion Matice slezské za finanční podpory EU – Euroregionu Silesia. Během roku se uskutečnilo také několik besed se studenty na téma Slezsko.

Matice slezská vyvíjí svou činnost v duchu tradic matiční práce ve Slezsku a snaží se trvaleji vnikat do povědomí opavské veřejnosti.⁹⁰

⁹⁰ Výroční zpráva Matice Slezské za rok 2010

Slezské divadlo Opava

Galakonzert z japonského turné. První březnovou sobotu měli opavští příznivci Slezského divadla jedinečnou příležitost: navštívili reprízu operního galakonzertu, kterým se sólisté a orchestr Slezského divadla s velkým úspěchem představili tokijskému publiku při svém loňském zájezdu do Japonska. Dramaturgie koncertu vycházela ze zřetele na japonské publikum a představila proto v Japonsku většinou dosud nehranou operní tvorbu Bedřicha Smetany v konfrontaci se světoznámými áriemi z oper Giuseppe Verdiho a ukázkou z japonské opery Yuzuru.

To, že nadšený ohlas vzbudila u japonského publika stejně tak neznámá tvorba Smetanova jako Japoncům blízké Yuzuru i všeobecně oblíbená hudba Verdiho, kterou jsou Japonci zvyklí poslouchat v podání špičkových světových interpretů, je výmluvným dokladem vysoké úrovně sólistů i orchestru Slezského divadla. Při repríze koncertu v Opavě zazněly ukázky ze Smetanova Dalibora, který v nastudování Slezského divadla zazněl v Japonsku vůbec poprvé.⁹¹

Světová premiéra rockového baletu. Opavská divadelní scéna nabízí od posledních březnových dnů roku 2010 zcela nový a mimořádný počín: originální rockový balet Kladivo na čarodějnici. Inscenaci navrhl a připravil šéf opavského baletu Martin Tomsa. Muž, který deset let tančil v Národním divadle a pracoval s několika choreografy světového formátu, vytvořil představení, kde se snoubí moderní hudba švédského kytarového mága Yngwie Malmsteena a příběh odehrávající se v době třicetileté války. Samotný příběh vypráví o lásce mladé dívky Mathildy z měšťanské rodiny ve Würzburgu a místního kněze Fredericka. Dívka se do kněze zamiluje, což zničí finančně výhodný sňatek, který pro ni domlouval její otec. Dívčina láska ohrožuje pověst a postavení členů rodiny, takže se nakonec její nejbližší postaví proti ní. Hledají, jak vše vrátit do dřívější doby. Nakonec sáhnou po krajních řešeních spojených s inkvizicí. Rocková hudba nabídne divákům lyrické i dramatické úseky.

V Kladivu na čarodějnici uvidí diváci v hlavních rolích Nikolu Němcovou, Tomáše Hoše, Adélu Kvochovou nebo Moniku Globu. V představení vystupuje i autor Martin Tomsa a další členové a hosté opavského baletního souboru.⁹²

⁹¹ Hláska č. 3/2010, str. 14

⁹² Hláska č. 4/2010, str. 14

Hudební matiné na rozloučenou. Poslední hudební matiné ve Slezském divadle bylo připraveno velkoryse a netradičně. Uskutečnilo se nikoli ve foyeru, ale na divadelním jevišti a v hledišti a předznamenalo loučení s divadlem na dlouhých osm měsíců.

Iniciátoři a inspirátoři pravidelných setkání Libuše Vondráčková a Evžen Trupar si tentokrát přizvali nejen sólisty opery Ilonu Kaplovou, Šárku Maršálovou a Zdenku Mervovou, ale také baletní pár manželů Globových a jako hlavního hosta ředitele divadla Jindřicha Paskera. Z hlediště tak zazněly Dvořákovy Večerní písně, muzikálové melodie a stepařské staccato, árie Dalily i Ježibaby, čardáš z operety Cikánská láska i Slovanské tance. Z úst ředitele si diváci vyslechli zajímavé informace o právě začínající rekonstrukci divadelního objektu. Závěrečný potlesk byl proto nejen děkvný a vděčný, ale i malounko posmutnělý. Pravidelným návštěvníkům sice byla po prázdninách přislíbena setkání v náhradních prostorách, ale tu pravou atmosféru divadla jen tak něco nenahradí.⁹³

Opravy ve Slezském divadle začaly v létě 2010 a jsou zaměřeny na celkovou modernizaci technologií, které už byly zastaralé a neodpovídaly běžným standardům. Měly by zlepšit divácké i herecké zázemí. Divadlo bude mít větší potenciál přitáhnout nové diváky a nabídnout jim technicky náročnější inscenace a divadelní hry, které není v současné době možné realizovat. Rekonstrukcí prochází scénické technologie, ozvučení a osvětlovací technika. Pro diváky bude vytvořeno příjemnější prostředí díky nové klimatizaci a rekonstruovanému hledišti.

Jednotlivé změny probíhají souběžně. Během prací přišli dělníci na několik zajímavých nálezů, například kosterní pozůstatky či starou studnu. To, že je přímo v srdci města řada studní nebo že je zde podzemní potok, se všeobecně ví. Studna je například také v Městském informačním centru. Dělníci v divadle narazili na menší pohřebiště či na starý kanalizační průchod vedoucí k Hlásce. Všechny nálezy podle předběžných zpráv spadají spíše do novověku než do staršího období.⁹⁴

Repertoár divadla v 1. pol. roku 2010: Bouře, Strakonický dudák, Zahradní slavnost, Vídeňská krev, Bohéma, Poprask v laguně, Rigolletto, S Pydlou v zádech, Hamlet, Lakomec, České jesličky, My fair Lady, Veselé paničky Windsorské, Boccaccio, Zachraňte pohádky, Staré pověsti české, Kladivo na čarodějnici, Duše

⁹³ Region Opavsko, 22. června 2010, str. 24

⁹⁴ Hláska č. 11/2010, str. 12

v pohybu, Fata morgana lásky, Mach a Šebestová, Titus, Testosteron, Guiditta (premiéra).⁹⁵

Obecní dům

a Opavská kulturní organizace OKO

Obecní dům zval návštěvníky na komentované prohlídky a jeho bohatá všestranná činnost jistě i nadále přiláká mnoho návštěvníků.

Kavárna Obecního domu. Kavárna, která se nachází v přízemí Obecního domu, zahájila svůj pravidelný provoz v pondělí 1. února v 16 hodin. Otevírací doba je stanovena na 7 dní v týdnu, vždy od 10 do 22 hodin. Návštěvníci mohou vstupovat do kavárny hlavním vchodem Obecního domu nebo schodištěm přes terasu vedoucí z přilehlého parku. Přístup do kavárny je zajištěn rovněž pro maminky s kočárky a imobilní spoluobčany vchodem z Beethovenovy ulice. Celý prostor kavárny je výhradně nekuřácký. Součástí kavárny je salonek, který může, po dohodě s provozovatelem, využít uzavřena společnost. Provozovatel kavárny připravil širokou nabídku kvalitní kávy, včetně kávy bez kofeinu. Na své si také přijdou milovníci dobrého vína. Pro návštěvníky jsou připraveny i další služby, jako například wifi připojení, velká letní terasa s dětským koutkem, přebalovací pult pro miminka, čtenářský koutek, apod.

Od 1. února je zahájen pravidelný provoz baru v **Klubu Art**, který je nedílnou součástí Obecního domu se samostatným vstupem z Beethovenovy ulice. Bar v Klubu Art bude otevřen od pondělí do čtvrtka od 17 hodin do 23 hodin, v pátek a sobotu od 17 do 3 hodin.⁹⁶

Klub dokumentárního filmu. V Obecním domě se budou promítat ty nejzajímavější a nejvýraznější dokumentární snímky. Od letošního března zde zahájil činnost nový Klub dokumentárního filmu OKO. Český dokumentární film již dávno není chudým příbuzným hraného filmu. Od 90. let minulého století vznikla řada festivalů a iniciativ, které se filmovému dokumentu systematicky věnují. Přesto má milovník dokumentárního filmu mizivou příležitost navštěvovat v místě bydliště

⁹⁵ Hláska č. 1–6/2010 – kulturní a sportovní kalendář.

⁹⁶ Hláska č. 2/2010, str. 7

filmový klub, který by se věnoval výhradně dokumentu. Klub dokumentárního filmu Opavské kulturní organizace chce tuto situaci v Opavě změnit a nabídnout příznivcům dokumentu projekce, setkání a dialogy s tvůrci, vzdělávací akce, komponované pořady, tvůrčí dílny, přednášky, které pracují s tímto nezastupitelným filmovým žánrem.⁹⁷

Jiří David vystavuje v Obecním domě. Jeho obrovské neonové srdce zářilo před osmi lety z Pražského hradu nad celým hlavním městem Prahou. Letos si získal pozornost sedmimetrovou plastikou složenou z klíčů, kterou reagoval na výročí listopadové revoluce 1989. Jiří David, jeden z nejkontroverznějších a zároveň nejuznávanějších českých umělců, vystavoval v květnu v Obecním domě. Jiří David patří k české výtvarnické špičce. Časopis Reflex jej loni vyhlásil nejvlivnější osobností českého výtvarného umění za posledních dvacet let. Na tomto ocenění se shodlo padesát umělců a čtyřicet teoretiků, kritiků a historiků umění. Naposledy vystavoval Jiří David v Opavě v první polovině devadesátých let. Nyní hostí jeho práce OKO, vernisáž výstavy se konala 5. května a trvala až do 6. června.⁹⁸

Obecní dům otevírá expozici o historii města. Velký plastický model staré Opavy, bohaté informace na počítačích s dotykovým displejem, zajímavé dokumenty a cenné nálezy, jako je kateřinský poklad. V druhé polovině září byla v Obecním domě slavnostně otevřena stálá muzejní expozice s názvem Cesta města.

Na jaře roku 1945 ukončilo v ohořelém Schmetterhausu svou činnost někdejší Městské muzeum, které z ideových i technických důvodů nebylo obnoveno. Bohaté sbírky bývalého Městského muzea byly z velké části za válečných událostí roku 1945 poškozeny ohněm, řada cenných předmětů byla nenávratně ztracena. Sbírký, jež se podařilo zachovat, přešly do dnešního Slezského zemského muzea, které od té doby reflektovalo dějiny Opavy formou dočasných výstav. K obnově činnosti samostatné městské instituce bohužel nikdy nedošlo. Opavská kulturní organizace chce navázat na činnost Městského muzea vytvořením stálé muzejní expozice v Obecním domě s názvem Cesta města. Příprava probíhala dva roky a vyvrcholila 18. září, kdy byla slavnostně představena veřejnosti.

Prohlídka expozice začíná v místnosti věnované počátkům osídlení v pravěku a postupně prochází všemi klíčovými obdobími městských dějin. Mezi exponáty jsou

⁹⁷ Hláska č. 3/2010, str. 15

⁹⁸ Hláska č. 5/2010, str. 15

například popravčí meče, nástroje k tortuře či nádherně zdobený erbovní reliéf s monumentálním dřevěným tablem městských soudců. Do expozice byl zapojen i velký bankovní trezor z doby, kdy v domě působily bankovní instituce.⁹⁹

Součástí expozice bude historický model Opavy. Tento model přiblíží návštěvníkům, jak vypadala Opava v letech 1750 až 1800. Detailní architektonický model historického jádra Opavy nechala připravit Opavská kulturní organizace. V průběhu června byl model převezen do Obecního domu a připravovala se jeho instalace. Příprava trvala více jak rok. Tento model vůbec poprvé dokumentuje městské hradby v jejich závěrečné stavební fázi. Součástí projektu bude obrazová projekce zobrazující historii významných městských památek.¹⁰⁰

Nová výstava Vídeň – Opava. Výstava s názvem Vídeň – Opava: lekce architektury představí moderní opavskou architekturu jako svědectví o kulturních a uměleckých tradicích někdejšího centra českého Slezska. Výstava úzce navazuje na nedávno otevřenou expozici o historii Opavy v Obecním domě. Je přehlídkou výkonů skupiny architektů a výtvarníků, především absolventů vídeňské akademie výtvarných umění a vídeňské techniky. Samotné umístění v galerii Obecního domu, bývalé Rakousko-uherské banky, jen umocňuje dopad celého výstavního projektu, který svou koncepcí překračuje hranice regionu a posouvá problematiku do středoevropských souvislostí. Z velkého množství staveb 19. a 20. století prezentuje především ty, jež poukazují na silnou blízkost Opavy k Vídni. Tato spojitost se tehdy projevovala hned několika způsoby. Slezští rodáci nacházeli ve Vídni nejen pracovní uplatnění, ale i možnost dalšího vzdělávání v uměleckých oborech. Vídeňští architekti naopak u nás vyhledávali svou klientelu se stejnou samozřejmostí jako v jiných rakouských či českých zemích. Scénář výstavy a odbornou spolupráci poskytl Pavel Šopák spolu se Slezskou univerzitou v Opavě, Slezským zemským muzeem, Zemským archivem v Opavě.¹⁰¹

Čaje o páté a divadelní večer. Obecní dům zahájil na začátku října první taneční sezonu v podobě pravidelných Čajů o páté a oživení aktivity spojené s dřívějším Divadelním klubem Slezského divadla. Pamětníci velmi rádi přivítali jeho návrat

⁹⁹ Hláska č. 8/2010, str. 6

¹⁰⁰ Hláska č. 7/2010, str. 12

¹⁰¹ Hláska č. 9/2010, str. 15

v podobě poutavého vyprávění známého operního pěvce Evžena Trupara a jeho hostů. Divadelní večer se konal 10. října v 17 hodin v prostorách Klubu Art v Obecním domě.

Také se vrací takřka zapomenuté a kdysi tolik oblíbené Čaje o páté, tentokrát do Obecního domu. V rytmu waltzu, čači, polky, melodií z let šedesátých nebo současné populární hudby se nabízí skvělý tip, jak strávit dlouhé nedělní podzimní a zimní podvečery společně se svými blízkými a přáteli. Čaje o páté zahájily první taneční sezonu 3. října v 17 hodin a pokračovaly vždy každou první a třetí neděli v měsíci.

V říjnu si přišli na své příznivci new jazzu prostřednictvím vystoupení intuitivní kapely Lesní zvěř a také blues jazzu, které čekal koncert Ruchadze bandu. V pátek 15. října vystoupila kubánská kapela, profesionální tanečníci latinskoamerických tanců v zábavné a odpočinkové podívané Havana night. Po celý večer probíhala také barmanská show.¹⁰²

Historická expozice v Obecním domě je i pro děti. O tom, že dějiny našeho města mohou být i zábavné, se mohou přesvědčit mladí návštěvníci historické expozice v Obecním domě. Od října zde probíhají animační programy pro děti nejrůznějších věkových kategorií. Děti jsou zapojovány prostřednictvím hry do vzdělávacího procesu, kdy nenásilnou formou získávají informace o historii města. Seznamují se například s náročnou prací archeologů, dovídají se o výzkumech a o všem, co se světem archeologie souvisí. Během téměř dvouhodinového programu si mohou děti vyzkoušet, jak slepit, případně vymodelovat historickou sošku, nádobu. Rodičům zvědavých dětí je doporučen Průvodce expozicí, který je určen chlapcům a dívkám od 6 do 12 let. Obsahuje zajímavé úkoly a zadání, jejichž prostřednictvím si děti mohou samy, bez pomoci rodičů, celý výstavní prostor prohlédnout. Obecní dům připravuje i další akce jako jsou besedy či zábavné programy pro děti.¹⁰³

Obecní dům připravil na prosinec velkou vánoční výstavu a besedy o skutečné povaze Vánoc. Jaká je podstata Štědrého dne, co souvisí s jeho skutečným odkazem a co se na něj přibalilo v průběhu let? Mají něco společného s tradicí čtyři adventní neděle, které jsme zvyklí pojmenovávat jako železné, bronzové, stříbrné azlaté? Nejen na tyto otázky nabídla odpověď beseda, ve které studenti Slezského gymnázia chtěli poukázat na kořeny a původ těchto svátků, snažili se poodkrýt smysl

¹⁰² Hláska č. 4/2010, str. 14

¹⁰³ Hláska č. 10/2010, str. 15

dávných zvyklostí. To vše bylo spojeno s osobními zážitky z nedávné návštěvy Jana Lukáše, kazatele Českobratrské církve evangelické v biblickém Betlémě. Přátelské posezení neslo název „Poselství křesťanského adventu a Vánoc“ a konalo se 15. prosince v 16.30 hodin v Klubu Art. V týdnu od 13. do 18. prosince se v sále purkmistrů uskutečnila Vánoční výstava, kde se představili studenti středních škol. Ozdobami, dekoracemi a nejrůznějšími slavnostními vazbami přispěla i Charita, Středisko volného času dětí a mládeže a další opavské organizace. Také děti z mateřských škol připravily pěknou dekoraci stromečků. Předvánoční čas zpříjemnilo i vystoupení pěveckých sborů Studánka, Luscinia, Úsměv, a to každý den v 16.30 hodin.¹⁰⁴

Slezské zemské muzeum v Opavě

Instituce zřizovaná Ministerstvem kultury ČR, bez níž by si Opavu již nikdo neuměl představit. Nejstarší muzeum na území republiky, které vzniklo čtyři roky před Národním muzeem v Praze. A je i třetím největším muzeem co do velikosti sbírek. V letošním roce se započala velká rekonstrukce výstavní budovy muzea, která byla již značně zchátralá. Muzeum má expozice nejen v Opavě, ale také Památník II. světové války v Hrabyni, Areál čs. Opevnění v Hlučíně-Darkovičkách, Arboretum v Novém Dvoře a Srub Petra Bezruče na Ostravici. V Opavě se muzeum prezentuje především svými výstavami.

Unikátní výstava z doby bronzové a halštatské s názvem **Bronzové poklady** byla instalována od 22. února v historické výstavní budově. Futurismus, dadaismus, kubismus – to je název výstavy, která vznikla ve spolupráci se studenty Mendelova gymnázia. Výstava byla instalována v Památníku Petra Bezruče na Ostrožné ulici. Výstava obsahovala výtvarné a literární práce studentů vyjadřující jejich osobním pohledem tyto směry. Kromě těchto výstav bylo možno ve výstavní budově zhlédnout i tři výstavy, které byly zahájeny již v lednu, a to Opavské meteority, Lidová architektura v kresbách Jaroslava Zahradníka či Město na bruslích.¹⁰⁵

¹⁰⁴ Hláska č. 11/2010, str. 15

¹⁰⁵ Hláska č. 2/2010, str. 15

Salonní vůz Františka Ferdinanda d'Este. Slezské zemské muzeum spolupracovalo na mimořádném konzervátorském počínu – restaurování salonního vozu následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Vůz byl vyroben roku 1909 pražskou firmou Ringhoffer a dnes je ve sbírce Národního technického muzea. Vagon byl v říjnu loňského roku předán firmě Olpas v Krnově, která se specializuje na opravy historických kolejových vozidel. Na restaurování interiéru se podíleli odborníci z celé republiky. Vůz byl slavnostně představen odborné veřejnosti 25. března v Krnově. Tento „zámek na kolejích“ se následně vydal do nizozemského Železničního muzea v Utrechtu na prestižní výstavu Tak cestovali císařové a králové, která představila salonní vozy významných evropských panovnických rodů. Výstava se konala od 15. dubna do 5. září 2010.¹⁰⁶

Brány muzea se otevřely. Slezské zemské muzeum připravilo v rámci Slezské muzejní noci večerní akci, během níž si mohli návštěvníci projít šest různých objektů, které muzeum spravuje – Historickou výstavní budovu, Památník Petra Bezruče a Františkánský klášter na Ostrožné ulici, Blücherův palác a v Hrabyni Památník II. světové války či Arboretum Nový Dvůr. Tyto akce dávají možnost navštívit i ty prostory, které nejsou běžně veřejnosti přístupné, a to zdarma v době od 19 do 24 hodin. V každé budově se konaly komentované prohlídky, kde se zájemci dověděli více o historii i současnosti objektu. Letošní ročník zahájila ředitelka Muzea v Bruntále Hana Gancarzová v prostorách Historické výstavní budovy v 19 hodin.¹⁰⁷

Kulturní akce a festivaly

Jaromír Nohavica koncertoval ve víceúčelové hale 28. ledna v 19 hodin. Do Opavy přijel se svým aktuálním sólovým recitálem. Se svou kytarou a heligónkou zazpíval jak starší a známé skladby, tak i aktuální novinky z alba Ikarus a internetové desky Virtually. Písničkář Jaromír Nohavica patří dlouhodobě k nejoblíbenějším českým hudebníkům, jeho alba se prodávají ve vysokých nákladech a o koncerty bývá velký zájem.¹⁰⁸

¹⁰⁶ Hláska č. 4/2010, str. 15

¹⁰⁷ Hláska č. 5/2010, str. 15

¹⁰⁸ Hláska č. 1/2010, str. 14

Opava Cantat. Opavské Mendelovo gymnázium hostilo 1. ročník celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů, který proběhl v rámci již zavedené přehlídky Opava Cantat. V Opavě se představila špička současného středoškolského sborového zpívání, pěvecké sbory z Děčína, Chomutova, Českých Budějovic, Českého Krumlova, Orlové, Frýdlantu nad Ostravicí, Brna, Přerova, Benešova a Hradce Králové. Své skladby předváděli odborné porotě ve sněmovním sále minoritského kláštera a závěrečný koncert se uskutečnil ve dvoraně zámku v Hradci nad Moravicí. Nejúspěšnějším sborem se stal dívčí pěvecký sbor Gymnázia Orlová, získal zlaté pásmo soutěžní kategorie 1b a zároveň se stal absolutním vítězem.¹⁰⁹

Divadlo Klaunsky v Opavě. Jednu z nejhranějších divadelních komedií, kterou režíroval Boleslav Polívka, hostil Klub Art v Obecním domě na Ostrožné ulici. Představení Don Quijote de la Archa je natolik úspěšné a oceňované, že je brněnské divadlo Klaunsky hraje už dvaadvacet let. Během této doby odehrálo několik stovek repríz.¹¹⁰

Harfenistka Kateřina Englichová patří mezi evropskou špičku ve hře na harfu a **Vilém Veverka** na hoboj. Mají za sebou řadu uznání, cen a zkušeností ze spolupráce s předními orchestry a dirigenty. Vynikající a půvabná harfenistka Kateřina Englichová a bravurní hobojista Vilém Veverka společně koncertovali 20. února v Opavě. Oba hudebníci vystoupili v rámci VI. Abonentního koncertu ve Sněmovním sále minoritského kláštera. V programu zazněly skladby W. A. Mozarta, C. Debussyho, B. Brittena, P. Ebena, J. F. Fischera a S. Vorlové. Koncert pořádalo Město Opava a Sdružení pro umění a výchovu Talent.¹¹¹

Pěvecký sbor Domino si z Polska odvezl hlavní cenu. Jeden z nejlepších dětských pěveckých sborů v republice, opavský sbor Domino, opět zazářil na mezinárodní scéně. V polovině ledna se zúčastnil mezinárodní soutěže „Pastoralka Zywiecka“ v polském městě Zywiec. Jedná se o zavedenou pěveckou soutěž, která se konala již popáté. Interpreti v ní soutěží ve zpěvu národních koled. Celkem měli posluchači možnost slyšet ve všech kategoriích 56 soutěžních čísel, ve kterých

¹⁰⁹ Hláska č. 1/2010, str. 15

¹¹⁰ Tamtéž

¹¹¹ Hláska č. 2/2010, str. 15

vystoupilo více než 800 účastníků z evropských zemí. Pěvecký sbor Domino, který působí při ZŠ Ilji Hurníka, se svou sbormistryní Ivanou Kleinovou a za skvělého klavírního doprovodu Jakuba Žídka získal již podruhé nejvyšší cenu celé soutěže Grand Prix s oceněním za mimořádný umělecký zážitek a mistrovské hudební provedení českých koled. Před závěrečným nedělním koncertem laureátů měly děti možnost navštívit multimediální muzeum v místním historickém muzeu v pivovaru. Účast Domina na zmíněné pěvecké soutěži byla organizována Statutárním městem Opava a Střediskem volného času v Opavě.¹¹²

Velikonoční jarmark. Od poloviny března až do prvního dubna probíhal na Horním náměstí Velikonoční jarmark. Šestnáctidenní akci připravilo město ve spolupráci se společností Fest Promotion. Jarmareční stánky byly otevřeny od 17. března, a to po celý den včetně sobot a nedělí od 9 do 18 hodin. Na náměstí byly nejen stánky, ale také bohatý kulturní a společenský program. Na hlavním pódiu vystoupily každý den jeden i dva soubory či interpreti. Pěvecké sbory Domino a Cvrčci, pěvecký sbor Slezské univerzity či Pěvecké sdružení slezských učitelek zpřijemnil jarní odpoledne a podvečery. Návštěvníkům trhů se představily i folklórní soubory Úsměv a Regál, nechyběla ani folková brněnská skupina Bokomora a několik popových revival skupin. Velký zážitek si odnášely především děti. Na večer byly připraveny filmové pohádky. Na náměstí se promítala Pyšná princezna, Alenka v říši divů, Baron Prášil a jiné.¹¹³

Opava z ochozu Hlásky. Městské informační centrum připravilo na letošní rok další pravidelné výstupy na jednu z nejvyšších městských věží – Hlásku. Veřejné výstupy na věž pořádá město od roku 2007. V loňském roce proběhlo 23 výstupů a Hlásku navštívilo více než dva tisíce lidí, z toho téměř 400 dětí. Městské informační centrum připravilo na letošní rok několik novinek. Městská věž bude veřejnosti přístupná od 3. dubna vždy každou sobotu až do 25. září. Otevírací doba na Hlásce bude od 10 do 17 hodin. Zachovány budou časté výstupy během prosince, kdy probíhají vánoční trhy a lidé si prohlíží vyzdobené město. Zájemci si mohou ke vstupence zakoupit rovněž pohlednici města či turistické známky. Samozřejmostí je, že mají

¹¹² Hláska č. 2/2010, str. 15

¹¹³ Hláska č. 3/2010, str. 4

k dispozici plán centra města. Vstupné je 20 Kč pro dospělé, 10 Kč pro mládež do 15 let, ZTP a ZTP-P.¹¹⁴

Festival Jeden svět. Osmnáct silných a inspirativních dokumentárních filmů nabídl letošní festival Jeden svět v závěru měsíce března v Obecním domě v Opavě. Festival začal v pondělí 22. března. Dopoledne probíhaly akce pro studenty opavských škol, odpoledne pro širokou veřejnost. Mezi snímky byl například britský dokument Vůdce má vždy pravdu, který poukazuje na nacionalistickou výchovu k nenávisti a poslušnosti v Gruzii. Festival klade důraz na témata spjatá s lidskými právy. Je celorepublikový, první ročník proběhl v roce 1999 v Praze. Opava se do tohoto projektu zapojila o rok později, v roce 2000.¹¹⁵

Filmová přehlídka Projekt 100. Tradiční přehlídka Projekt 100, kterou již po šestnácté pořádá Asociace českých filmových klubů, přinesla opět několik výjimečných titulů. Přehlídka se konala po celý březen v kině Mír. Putovní přehlídka letos představila například malou kolekci filmů věnovaných tradičnímu žánru světové kinematografie, filmu noir. Jde často o temné, černobílé snímky, ve kterých hrají důležitou roli cynické detektivní postavy. Kolébkou filmu noir se po 2. světové válce staly Spojené státy americké, jeho obliba se rozšířila velkou měrou i do Francie a dalších zemí. Na přehlídce jej reprezentovaly filmy Hluboký spánek Howarda Hawkse, Smlouva s vrahem Aki Kaurismäkiho a Muž z Londýna Bély Tarra. Kolekci noirových filmů doplnily tři klasické filmy z přelomu 60. a 70. let.¹¹⁶

Opavský rodák Radim Zenkl, jeden z nejuznávanějších mandolinistů na světě, koncertoval po více než třech letech ve svém rodném městě. Se známým folkovým bardem Jaroslavem Samsonem Lenkem pokřtil 18. května v minoritském klášteře společné trubadúrské album. Radim Zenkl obohatil hudební svět o novou techniku hry na mandolínu, při které jeho nástroj zní tak, jako by hrály dva nástroje současně. Během své hudební kariéry získal řadu cen a uznání. Na konci 80. let minulého století obdržel jako člen skupiny Tyrkys nejprestižnější cenu v oblasti české country a folkové muziky – Portu. Po té emigroval do Spojených států. V roce 1992 zvítězil v prestižní

¹¹⁴ Hláska č. 3/2010, str. 4

¹¹⁵ Tamtéž, str. 14

¹¹⁶ Tamtéž, str. 15

celoamerické mandolínové soutěži s mezinárodní účastí Winfield Mandolin Championship. Natočil pět samostatných alb a na dalších asi šedesáti se podílel. Spolupracoval a spolupracuje s předními světovými hudebníky v oblasti bluegrassu a newgrassu.¹¹⁷

Stabat Mater Církevní konzervatoře. Opavská Církevní konzervatoř připravila veřejnosti nevšední kulturní zážitek. Její pedagogové a posluchači nastudovali slavnou barokní kantátu Stabat Mater hudebního skladatele Giovanni Battisty Pergolesiho. Provedení hostil kostel sv. Václava a o představení projevila zájem i Česká televize. Dík patří nejen dirigentovi Jiřímu Šikulovi za zdařilý a solidní výkon dívčího sboru, ale především mimořádně zdárnému výkonu sólistky Lubice Divulitové (soprán). Choreografie byla svěřena šéfovi baletu opavského Slezského divadla a pedagogu opavské konzervatoře Martinu Tomsovi. Ze všech tanečních výkonů studentů konzervatoře uchvátila přítomné postava Matky Boží, kterou ztvárnila studentka 4. ročníku Monika Dopisová. Veškeré další nápady, dekorace, výtvarné pojetí scény, osvětlení, herecké výkony, stejně jako zapojení recitátorů jsou dílem a vizí dramaturgyně a režisérky Naděždy Urbánkové, j.h. Na představení se podílel také komorní orchestr Akademie Muzyczne Katowice. Akce byla výrazně podpořena dotací Statutárního města Opavy.¹¹⁸

Janáčkův máj. Výjimečný hudební zážitek byl připraven na druhý červnový večer. V rámci hudebního festivalu Janáčkův máj vystoupil ve Slezském divadle fenomenální zpěvák a loutnista Joel Frederiksen se svým souborem Ensemble Phoenix Mnichov. Soubor vystupuje s hudebními programy z období evropské renesance a baroka i tzv. rané americké hudby. Jeho členové jsou přední pěvci a instrumentalisté a hrají často na mezinárodních festivalech po celém světě. Za účelem historicky poučné interpretace staré hudby vychází soubor z faksimilií dobových notových materiálů a používá repliky historických nástrojů. Pro opavský festivalový koncert zvolil soubor velmi atraktivní a krásný program – Anglosaské renesanční balady.¹¹⁹

¹¹⁷ Hláska č. 5/2010, str. 14

¹¹⁸ Tamtéž

¹¹⁹ Hláska č. 6/2010, str. 15

KOFE-IN dostal pozvánku na prestižní přehlídku. V současnosti nejpopulárnější opavská kapela KOFE-IN si po letošním několikanásobném úspěchu v televizní hudební soutěži může připsat další úspěch. Ostravská produkční skupina Čestmíra Kopeckého ji jako jedinou neostravskou hudební skupinu pozvala na prestižní pražskou kulturní přehlídku, která je součástí ostravské kandidatury na Evropské město kultury 2015. Záměrem bylo postihnout co největší různorodost hudební scény z Ostravy a blízkého okolí. Ať už se jedná o kapely známější či méně proslavené, cílem bylo zachovat vysoký standard umělecké výpovědi a současně originality jednotlivých interpretů. Pražské publikum si bude moci vybrat z opravdu bohaté palety žánrů počínaje folkovými koncerty a recitály přes pop-rock a jazz až po ryze taneční či alternativní tvorbu. KOFE-IN byl produkcí zařazen do společnosti takových hudebníků a hudebních těles jako jsou Buty, Jaromír Nohavica, skupina Tomáše Kočka či letošní vítězové hudebních Andělů Charlie Straight. Koncert se koná 4. června v Praze.¹²⁰

Nominace na mistrovství Evropy tanečního souboru Puls. Taneční soubor Puls Střediska volného času Opava se v květnu zúčastnil Mistrovství ČR ve stepu v Praze. Z této prestižní soutěže, ve které se utkalo třináct souborů, si odnesl několik významných ocenění. Stříbrné medaile se podařilo získat malé skupině v dětské kategorii s choreografií „Spolu si zatancujem“ (choreografie Jana Vondálová). Bronz si odnesly nejmenší děti za formaci „Včelky“ (choreografie Lucie Böhmová) a seniorky za formaci „Guru step“ (chor. Eva a Jana Vondálové). Tyto skupiny se nominovaly na mistrovství Evropy, které se konalo koncem června v Záhřebu. Nominaci získalo ještě „Trio“ ve složení Monika Illíková, Karolína Chřípková a Petra Vondálová, které skončilo na 4. místě, a dvě juniorské malé skupiny s choreografiemi „Zastávka“ (4. místo – chor. Eva Vondálová) a „Neposední skřítky“ (5. místo – chor. Jana Vondálová).

Úspěchy však soubor neslaví pouze ve stepu, ale i v jiných tanečních disciplínách. V polovině dubna vyhrály juniorky s choreografií Evy Vondálové „Když nás nikdo nevidí“ regionální kolo dětského scénického tance na Janáčkově konzervatoři v Ostravě v konkurenci 25 kolektivů a získaly přímý postup na celostátní přehlídku v Kutné Hoře.¹²¹

¹²⁰ Hláska č. 6/2010, str. 15

¹²¹ Tamtéž

Letní promenádní koncerty. Opavská radnice připravila na léto sérii pravidelných promenádních koncertů. Koncerty probíhaly každou neděli na Ptačím vrchu a začínaly vždy v 10 hodin dopoledne. První koncert patřil dechovému orchestru opavské ZUŠ. Konal se 20. června a vystoupení bylo zároveň součástí oslav Evropského svátku hudby.¹²²

Sbory Domino a Luscinia v Katalánsku. Opavské pěvecké sbory Domino a Luscinia absolvovaly v létě turné po Evropě, které vyvrcholilo velkým úspěchem v mezinárodním klání v Katalánsku.

Čtyřicet dětí z pěveckého sboru Domino projelo během čtrnácti dnů pět zemí a urazilo 5 500 km. Hlavním cílem jejich putování byla dvě soutěžní vystoupení na mezinárodním festivalu pěveckých sborů v katalánském městě Contonigros. Domino se zúčastnilo soutěže v kategorii lidových písní a v kategorii dětských sborů, ve které se umístilo na druhém místě. Již tradičně byla při každém koncertě instalována výstava dětských prací z výtvarného oboru ZUŠ Háj ve Slezsku. Tentokrát se autoři obrázků inspirovali barvami katalánské vlajky, Gaudiho mozaikami a dalšími katalánskými umělci.

Opavský středoškolský sbor Luscinia přijel do Cantonigros obhájit svůj úspěch z roku 2006. Sbor se rozvevil na koncertech ve Francii a na festival přijel ve zcela odlišné sestavě než před čtyřmi lety. Přes všechny nevýhody, jakými bylo mládí souboru či téměř komorní sestava, se úspěch dostavil – v ženských sborech 3. místo a ve smíšených sborech 5. místo (mezi evropskými sbory celkově druhé).

Oba sbory podpořilo na jejich cestě několik sponzorů, Domino město Opava a Ministerstvo kultury ČR, Luscinii město Opava, Moravskoslezský kraj a další sponzoři.¹²³

Chodníčky k domovu 2010. Tradiční festival národopisných souborů, který od roku 1986 pravidelně každý rok probíhá v Opavě, se konal v pátek 11. září od 16 do 20 hodin a v sobotu 12. září od 9 do 12 hodin na Dolním náměstí a od 15 hodin v zahradě SVČ Husova. Z Opavy se představil Úsměv, Vrtek i Ischias a opavské cimbálové muziky, ze Štítiny Bejatka, ze Štěpánkovic Srubek, z Háje ve Slezsku cimbálová muzika. Dále jsme mohli vidět soubory Šmykňa z Ostravy a Valašský

¹²² Hláska č. 6/2010, str. 15

¹²³ Hláska č. 8/2010, str. 14

krúžek Rusnovjan. Prozvání k účasti na festivalu přijaly zahraniční soubory Halka z polského Lublince a slovenský folklor předvedl soubor Turiec. Na úvod sobotního průvodu vystoupila krojovaná opavská dechovka Slezská kapela.¹²⁴

Tanečníci na mistrovství světa. Stovky diváků v opavské víceúčelové hale sledovaly závěrečnou taneční show školy Dance 4 life, která na konci června oslavila letošní soutěžní úspěchy. Tuto taneční školu navštěvuje zhruba dvě stě padesát dětí, školáků a studentů a o její kvalitě svědčí, že měla své zástupce i na červnovém mistrovství světa v Ostravě.

V show se ukázaly všechny soubory, které letos dosáhly úspěchů na mistrovství republiky. Nejmladší skupina z Krnova, která se probojovala na letošní mistrovství světa. Nejmladší opavská skupina, která se s choreografií Šmoulobus stala taneční skupinou roku na českém mistrovství v Praze. Vystoupily děti do 11 let, které se skladbou Jump with me! získaly na letošním mistrovství ČR stříbro, i pokročilí opavští tanečníci ve věku 11 až 15 let s choreografií Stop!, kteří si v nejnabitější kategorii odnesli třetí místo v moravském klání a na mistrovství ČR obsadili 4. místo. V závěrečné show střídala jedna choreografie druhou a škola ukázala, jaké rozpětí a podobu může mít moderní disko tanec.

O disko tance je velký zájem; jen v Opavě se letos škola rozrostla o sto nových členů. Její úspěchy jsou o to cennější, že škola existuje teprve druhým rokem. Vedoucí školy je Daniela Riesová. O její trenérské kvalitě vypovídá bronz z mistrovství republiky, který získala v sólových tancích, nebo její účast na evropském či světovém mistrovství.¹²⁵

Týden liptovské kuchyně. V pondělí 18. října byl zahájen Týden liptovské kuchyně v Opavě, který společně pořádají hotelové školy z Opavy a jejího partnerského města Liptovského Mikuláše. Opavští mohli ochutnat liptovskou kuchyni v restauraci Zelený jelen na náměstí Svobody. Akce navázala na jarní Týden opavské kuchyně v Liptovském Mikuláši a na nedávný tamější festival brambor. Na podzimním festivalu „Švábkafest“, brambory jsou slovensky švábka, se podařilo společně připravit nejdelší liptovský drob dlouhý více jak 15 metrů, čímž byl vytvořen slovenský rekord. Na pódiu proběhla i kuchařská zábava, studenti obou hotelových škol připravili pro návštěvníky

¹²⁴ Hláska č. 8/2010, str. 14

¹²⁵ Hláska č. 7/2010, str. 15

akce ochutnávky netradičních bramborových jídel. Zahrádkáři z Liptovského Mikuláše i z Malých Hoštic prezentovali na náměstí různé odrůdy brambor, soutěžili o největší a nejkurióznější bramboru. V rámci programu vystoupil i opavský akordeonový soubor Andante působící pod vedením Hany Noskové při ZUŠ Václava Kálíka v Opavě. Zlatým hřebem kulturního programu bylo vystoupení známé slovenské skupiny Lojzo.

Obě podzimní akce, Švábkafest i Týden liptovské kuchyně, byly podpořeny Evropskou unií z programu Přeshraniční spolupráce Slovensko – Česká republika.¹²⁶

Mezinárodní varhanní soutěž v Opavě. Ve dnech 25.–30. října se konal pod záštitou primátora Zbyňka Stanjury XVII. ročník Mezinárodní varhanní soutěže Petra Ebena, která jednou za dva roky přivítá v podzimní atmosféře města mladé varhanní interprety z několika evropských zemí.

Soutěže se zúčastnily tři desítky mladých varhaníků z několika zemí. Absolutní vítězkou v pořadí XVII. ročníku prestižní soutěže se stala Liene Andreta Kalnciema z Lotyšska. Subtilní osmadvacetiletá varhanice si z Opavy do rodného Lotyšska odvezla nejen 1. cenu, ale také prémii Nadace Hudebního fondu za nejlepší provedení skladby Petra Ebena. Druhé místo a rovněž vítězství v improvizací soutěži získal osmadvacetiletý Čech Přemysl Kšica, který v současnosti studuje v Německu. Třetí místo putovalo do Maďarska, kam si cenu odvezl teprve devatenáctiletý student Hudební akademie Ference Liszta v Budapešti Péter Dobszay. Všichni tři vítězové se opavským posluchačům představili v sobotu večer v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie při závěrečném koncertu.

O vítězích rozhodla mezinárodní porota v čele s předsedou Ferdinandem Klindou. Ten ale při předávání cen zdůraznil, že v tomto zápolení nejsou poražení, protože již samotná příprava a účast posunula každého účastníka v jeho uměleckém vývoji o stupínek výše. Renomovanou soutěž pořádalo Statutární město Opava ve spolupráci s Církevní konzervatoří a Nadací Českého hudebního fondu. Zkušené členové mezinárodní poroty nešetřili chválou na adresu soutěžících a také pořadatelů, vysoký počet přihlášených je podle nich důkazem zájmu o účast v opavské soutěži.¹²⁷

Koncert z díla Bohuslava Martinů a Cena Petra Bezruče. Pěvecký sbor Křížkovský připravil ojedinělý projekt – koncert z díla Bohuslava Martinů ke

¹²⁶ Hláska č. 9/2010, str. 10

¹²⁷ Region Opavsko, 2. listopadu 2010

120. výročí skladatelova narození. Výjimečný koncert, který se konal v pátek 5. listopadu, se stal také příležitostí k předání letošní Ceny Petra Bezruče dlouholetému vedoucímu sboru **Karlu Holešovi**, který v letošním roce slaví 60 let, a statutární město Opava mu udělilo nejvýznamnější městské ocenění v oblasti kultury za celoživotní záslužnou činnost v oblasti umělecké, dramaturgické, pedagogické i organizační práce v opavském regionu. Spolu se sólisty si sbor vzal na svá bedra radostný, i když dosti náročný úkol: provést publikum výběrem z písňové a madrigalové tvorby skladatele. Ve druhé části zaznělo ve finále Otvírání studánek a zejména Romance z pampelišek, což je kantáta pro smíšený sbor se sopránovým sólem na text Miloslava Bureše.¹²⁸

Svatováclavský hudební festival. Sedmý ročník Svatováclavského hudebního festivalu letos přichystal dlouhou sérii 36 koncertů duchovní hudby, které rozezněly kostely ve 23 městech a obcích Moravskoslezského kraje. Pro Opavu byla jako obvykle vybrána mimořádná hudební lahůdka, která zazněla v kostele sv. Vojtěcha v neděli 17. října. Po loňském mimořádném úspěchu barokního orchestru Collegium 1704 s Händlovým oratoriem Vzkříšení, kdy jsme v roli Anděla mohli slyšet fenomenální sopranistku Martinu Jankovou, se letos uvedlo populární oratorium Georga Friedricha Händela Mesiáš. Interprety tohoto úžasného duchovního díla byl barokní orchestr Collegium 1704, Collegium Vocale 1704 a přední čeští sólisté Hana Blažíková – soprán, Markéta Cukrová – alt, Jaroslav Březina – tenor a Marián Krejčík – bas. Nastudování a provedení se ujal umělecký vedoucí Collegia 1704 Václav Luks.¹²⁹

Na výjimečném koncertu se v rámci svého podzimního evropského turné v sobotu 23. října v 19 hodin ve Sněmovním sále minoritského kláštera představil rezidenční orchestr Ostravských dnů tzv. **Ostravská banda**. Orchestr byl založen v roce 2005 a jeho členy jsou mladí instrumentalisté z České republiky, Maďarska, Německa, Belgie, Holandska, Polska a dalších zemí včetně USA, kteří se zaměřují na interpretaci soudobé hudby. Za dobu své existence vystoupil orchestr na mnoha prestižních podíích jako Carnegie Hall či Lincoln Centre v New Yorku, ale také v Paříži, Madridu, Berlíně či Utrechtu. Uměleckým šéfem orchestru a dirigentem je Petr Kotík a na repertoáru souboru jsou především stěžejní díla 20. století.¹³⁰

¹²⁸ Region Opavsko, 2. listopadu 2010

¹²⁹ Hláska č. 9/2010, str. 14

¹³⁰ Tamtéž, str. 15

Pocta Opavskému rodákovi. Německé město Darmstadt složilo velkou poctu opavskému rodákovi, architektovi Josefu Maria Olbrichovi. Připravilo nejrozsáhlejší a doposud nejucelenější výstavu Olbrichova díla, která kdy byla uspořádána. Právě v Darmstadtu totiž zůstala zachována řada významných staveb a děl nesoucích Olbrichův rukopis.

Výstavu s názvem Josef Maria Olbrich (1867–1908), architekt a designér raného modernismu, uspořádal Institut Mathildenhöhe a trvala do 24. května. Poté se přestěhovala do Vídně, kde ji od 18. června do 27. září hostilo Leopoldovo muzeum. Děkan darmstadtské vysoké školy Waldemar Borsutzky společně s městem Opavou se budou snažit, aby doputovala i do architektova rodiště.

Výstava si v Německu získala velkou pozornost. Otevírali ji zástupci Hesenska, primátor města Darmstadtu Walter Hoffmann, ředitel Institutu Mathildenhöhe Ralf Beil či zástupce vídeňského Leopoldova muzea Klaus Pokorny. Vernisáže se zúčastnili i zástupci města Opavy a dostali příležitost podílet se na jejím zahájení. Mimo jiné připomněli, že Opava nedávno vybuodovala kopii Olbrichovy kašny a sochař Gotthard Janda vytvořil Olbrichovu bustu.

Mimořádná výstava J. M. Olbricha byla sestavena z jeho architektonické, designérské tvorby z přelomu století 19. a 20. století. Mimo jiné jsou zde představeny jeho soutěžní návrhy Slezského zemského muzea v Opavě a studie významných realizací v Německu a Rakousku.

Jméno a práce Josefa M. Olbricha se v současnosti opět dostávají do popředí zájmu a debat o moderní či secesní architektuře. Za svého života byl Olbrich populární tak, jako jsou dnes slavní světově uznávaní architekti Frank O. Gehry, Daniel Liebeskind nebo Rem Koolhaas. Významný rakouský secesní architekt a teoretik Otto Wagner o něm řekl, že je „nevyzpytatelným géniem, nepřekonatelným talentem nadlidské kreativity“. Když Olbrich zemřel ve čtyřiceti letech na leukémii, byly vydány pohlednice z jeho pohřbu.

Jeho velkolepé rané dílo, vídeňská secesní výstavní budova z roku 1898, vyznačilo cestu dalším architektům a je oslavováno jako průkopnické dílo moderního designu. Výstavní budova vznikla jako útočiště umělecké skupiny Vídeňská secese, ke které patřily takové veličiny jako Gustav Klimt, Otto Wagner, Josef Hoffman či Kolo Moser. V roce 1899 jej pozval do Darmstadtu velkovévoda Ernst Ludwig, aby pomohl založit uměleckou kolonii. Pracoval jako architekt výstavních budov, zahrad a prostranství a získal si velké uznání. První zde uvedená architektonická výstava byla

připravena podle jeho plánů. Stal se vzorem pro takové architekty, jako byli Bruno Taut, Erich Mendelsohn a Le Corbusier. Mezi další Olbrichovy darmstadtské stavby patří například vila Ernsta Ludwiga či Stavební věž, jejíž ozdobné prvky ovlivnily řadu dalších architektů.

Pro širokou veřejnost byl Olbrich dlouhou dobu vídeňským architektem. Výstava i opavská návštěva pomáhá lidem vnímat, že jde o evropského architekta, který působil v několika zemích, ale pochází z Opavy, řekl děkan Waldemar Borsutzky. Děkan má přímý vztah k Opavě i Olbrichovi. Pochází ze zdejšího regionu a spolu se svými studenty připravil plány, podle kterých byla v Opavě na náměstí Osvoboditelů vytvořena kopie Olbrichovy kašny. V průměru 12 metrů širokou kašnu se čtyřmi lvími hlavami navrhl Olbrich v roce 1907 pro největší darmstadtské náměstí. Plány se nezachovaly, a tak čtrnáct studentů a profesor Borsutzky změřili každý úhel, každý kout, každou její píď. Jejich plány byly tak dobré, že se podle nich mohlo v Opavě rovnou pracovat.¹³¹

Filmový dokument o válečném hrdinovi, generálu Heliodoru Píkovi. Jeden z největších válečných hrdinů, jehož osud krutě zpečetil totalitní komunistický režim. Generál Heliodor Píka, význačný představitel protinacistického odboje, patří k nejvýznamnějším historickým osobnostem opavského regionu. Česká televize natočila k šedesáti letům, které uplynuly od jeho tragické smrti, filmový dokument, který vznikl v Centru publicistiky a dokumentu Televizního studia Ostrava. Má název *Můj otec generál*. Dokumentaristé Josef Albrecht, Luděk Navara a Marcel Petrov natočili film ve spolupráci s historiky, pamětníky a rodinnými příslušníky. Na místech, která mají klíčový význam pro příběh Heliodora Píky, je provedla osoba nejpovolanejší – syn Milan Píka. Kromě finančního příspěví města se na vzniku dokumentu odborně podílelo Slezské zemské muzeum v Opavě. **Dokument byl uveden 4. února na ČT2 ve 20 hodin.**

Název snímku *Můj otec generál* odkazuje na celoživotní poslání jeho syna Milana. Když komunisté v roce 1949 popravili generála Heliodora Píku, jeho syn přísahal, že jméno svého slavného otce očistí. Milan Píka podřídil tomuto slibu celý svůj život.

Významný představitel protinacistického odboje Heliodor Píka byl zavražděn před 60 lety. Za války byl náčelníkem československé vojenské mise v Moskvě. Byl

¹³¹ Hláska č. 4/2010, str. 13

velmi dobře informován o Stalinově Sovětském svazu. Zřejmě i proto byl ve zmanipulovaném procesu odsouzen a 21. června 1949 popraven. Jeho syn Milan byl uvězněn a poté, aby se vyhnul šikaně, se usadil na Slovensku v Bratislavě. Je dokonalým pamětníkem, očitým svědkem otcova názorového a marného střetu s komunistickým režimem. Poté i bojovníkem za rehabilitaci a uznání zásluh svého otce. Zaznamenal i to, jak se pohledy na osobnost jeho otce postupem času měnily, obracely a vyvíjely. Byl i svědkem soudního procesu, při němž stanul před soudem prokurátor Karel Vaš, který proces s Heliodorem Píkou inscenoval.

„Jen stručný výčet základních faktů stačí, abychom si uvědomili velikost osobnosti, které jsme dokument Můj otec generál věnovali,“ říkají dokumentaristé. „Heliodor Píka, voják, hrdina, legionář, jeden z předních důstojníků moderní armády nově vzniklého Československa, vojenský atašé v Rumunsku, významná osobnost vojenského zastoupení ČSR v Sovětském svazu a jeden z čelných velících důstojníků Československé samostatné brigády v SSSR. Po válce působil na ministerstvu obrany. Po únoru 1948 byl propuštěn z armády a v roce 1949 odsouzen ve vykonstruovaném procesu na smrt,“ vypočítávají filmaři. Plně rehabilitován byl v roce 1969. Otevřeně hovořit o něm můžeme až po roce 1989. Prezident Václav Havel mu v roce 1991 udělil Řád Milana Rastislava Štefánika in memoriam za mimořádné zásluhy v boji za osvobození vlasti v době druhé světové války. Jeho jméno nosí vojenská jednotka působící v opavském regionu.

Milan Píka byl po popravě svého otce omilostněn. Režim, v jehož čele stál Klement Gottwald, přece jen nedopustil, aby stejným způsobem jako otec odešel ze života i on. Nové podmínky pro existenci svou i své rodiny našel na Slovensku. Odtud také začal svou neúnavnou pouť za rehabilitací svého otce a plným očištěním jeho jména. Vedle Milana Píky se ke slovu dostanou také Karel a František Píkovi, generálovi synovci, stejně jako jeho neteř Daliborka Vacková. Sumu odborných faktů, některých poprvé zmíněných před veřejností, předkládají historici František Hanzlík, Antonín Benčík a Eduard Stehlík. Doplnuje je správkyň Píkovy pozůstalosti Jana Horáková. Podařilo se rovněž získat výpovědi spolubojovníků a přátel Františka Kaplana, Věry Holubové, Rostislava Kubišty, Ailsy Domanové, Zdeňka Škarvady a dalších. Několikrát je zmíněn i Píkův obhájce Rastislav Váhala, kterému Milan Píka adresoval své poděkování v závěrečných titulcích.¹³²

¹³² Hláska č. 2/2010, str. 12

Noc otevřených dveří na Hlásce. Letos již počtvrté se ve večerních hodinách 28. října otevřela budova Hláska a lidé si mohli prohlédnout celou budovu v neobvyklém čase a s neobvyklými průvodci. Tuto akci připravilo město jako doprovodnou ke státnímu svátku Dne vzniku samostatného Československa. Tato noc měla název Symboly města Opavy aneb Když se řekne Opava ... Vstupy na Hlásku probíhaly po skupinách a návštěvníci byli vtaženi do vizity v neobvyklém pavilonu opavské psychiatrické léčebny, potkali zbloudilého vojáka na chodbách opavských pevností, nahlédli do soukromí u Fidorů, do botanických sbírek opavského muzea či do pracovního večera jedné významné poštácké domácnosti. O tuto akci je takový zájem, že 330 volných vstupenek bylo za jedenáct minut rozebráno. Pro velký zájem se Noc otevřených dveří opakovala ještě 11. prosince od 16 do 21 hodin.¹³³

Nová kniha o Opavě. Na začátku října vyšla nová publikace, která představuje slovem, ale hlavně zachycuje obrazem půvabné město Opavu. Ukazuje její každodenní život a některé změny, kterými prošla během posledních dvou desetiletí, kdy se mohla konečně svobodně nadechnout.

Opava je městem, které si přes svou dlouhou historii zachovalo svěžest a svou osobitou krásu. „Je to elegantní dáma, která nestárne, zaujme prvorepublikovou noblesou a její eleganci umocňují také nové módní doplňky. Snad proto byla kniha nazvána Opava, dáma věčně mladá,“ říká Jaroslav Machovský, který se podílel na přípravě knihy a na radnici pracuje na úseku zahraničních vztahů. Slavnostní křest této reprezentativní publikace proběhl ve čtvrtek 7. října v Sále purkmistrů Obecního domu v Opavě. Křtu se zúčastní autorka textů, profesorka Nina Pavelčíková a další, kteří se na přípravě knihy významně podíleli. V rámci programu vystoupil dětský pěvecký sbor Jeřábinka. Kniha se prodávala již při slavnostním křtu v Obecním domě a od 8. října v Městském informačním centru na Horním náměstí.

„Dvacet let je z pohledu historie nepatrný časový úsek, ale z pohledu současníka je to zrod další generace. A protože nic není méně spolehlivé než lidská paměť, je dobré alespoň ty zásadní proměny zdokumentovat a uchovat pro ty, kteří přijdou po nás. Snad v knize najdete nejen to, co hledáte, ale i něco navíc, co vás překvapí a okouzlí“ řekla Dagmar Kůrečková z kanceláře primátora, která se také na přípravě knihy podílela.

¹³³ Hláska č. 10/2010, str. 12

Začátek knihy je zaměřen na stručný historický přehled od založení města až po rok 1989. Dále je Opava vykreslena jako město parků a zeleně, jako příjemné místo k bydlení. V kapitole věnované běžnému každodennímu životu Opavanů je také představeno místní školství, zdravotnictví a sociální služby, zajímavě je pojata problematika podnikání a dopravy. Opava je prezentována jako významné kulturní centrum s bohatým spolkovým životem, které dobře pečuje o své památky. Nezapomnělo se ani na úspěchy opavských sportovců. Závěr knihy patří pozvání na výlet nejen do Opavy, ale i do blízkého okolí.¹³⁴

¹³⁴ Hláska č. 9/2010, str. 6

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

Marianum a kaple Božského Srdce Páně. Výročí sto let posvěcení kostela Božského srdce Páně na Rooseveltově ulici v Opavě oslavily počátkem června řeholní sestry z Kongregace Dcer Božské lásky.

Kaple je duchovním centrem Kylešovského kopce a je otevřena veřejnosti během bohoslužeb již sto let. Jedinou výjimkou byly doby komunismu, kdy do kaple nesměli chodit ani klienti ústavu.

Že se musí stavět, byla myšlenka matky Stanislavy Fuss, řeholní sestry z Kongregace Dcer Božské Lásky a první představené v Opavě, před více jak sto léty. Prostory v prvním domě na Rybím trhu 4 byly totiž nedostačující, a tak sestry začaly vyřizovat všechny záležitosti ke stavbě nového domu. 25. září 1907 byl slavnostně položen základní kámen. Stavbu projektoval architekt Adalbert Bartel a realizovala ji firma Aloise Geldnera. Již 1. dubna 1909 byla v domě zahájena činnost. Kaple, která je uprostřed dvoukřídlové stavby, byla vysvěcena 5. června 1910 olomouckým světícím biskupem Wiesnerem. Provoz v domě se hradil ze sbírek a milodarů dobrodinců. V budově se nacházel penzionát, škola ručních prací, škola hospodyňská pro veřejnost, nedělní škola a domov pro přestárlé.

Po vypuknutí 1. světové války roku 1914 byl celý ústav za spolupráce s Červeným křížem přeměněn na vojenskou nemocnici. Po dobu války se zde vystřídalo na deset tisíc raněných vojáků. Protože se po válce situace pro Marianum stávala nejistou, snažila se Matka Stanislava Fuss s Otto Malým hledat jiné cesty. Tak od roku 1920 byly do ústavu umístěny děti s mentální retardací. Roku 1921 zde byla zřízena státní zemědělská škola a sestry mohly pomalu začít se svou činností. Byla také zřízena hospodyňská škola a opět byly přijímány službu hledající dívky, chovanky a do domova staré ženy. V roce 1927 byla státní zemědělská škola z Mariana odstěhována a sestry tady otevřely mateřskou školu.

Za 2. světové války byla původní činnost sester z větší části zrušena. Počet psychicky nemocných dětí se stále zvyšoval. V té době bylo zde umístěno 230 dětí. Největšími zkouškami pro sestry byly doby nočních náletů. Tři měsíce trávilo 230 dětí a 41 sester ve sklepních místnostech.

Po válce v roce 1945 byla zase otevřena hospodyňská škola, brzy na to i škola mateřská a penzionát. V roce 1945 prošly ústavem děti nalezené, děti ze sběrných středisek a děti rodičů z pracovních táborů ve věku od půl roku do 14 let.

Od roku 1950 byly postupně všechny činnosti sester a budova Marianum zestátněny. Do Mariana byly umísťovány od roku 1959 jen děti zbavené školní docházky a s těžkým mentálním postižením. Sestry zde pracovaly jako státní zaměstnankyně. Jakmile dosáhly důchodového věku, byly státní mocí okamžitě přemísťovány do Charitního doma v Jiřetíně pod Jedlovou. Sestry nesměly na děti nijak nábožensky působit, byl zákaz přijímat nové členky kongregace a sestřám mnohokrát hrozilo násilné vystěhování.

Roku 1991 byla budova vrácena sestřám Kongregace Dcer Božské Lásky ve špatném technickém stavu. Ředitelkou se stala řadová sestra, která začala systematicky rozvíjet výchovnou a vzdělávací činnost. V roce 2003 se stal zřizovatelem ústavu Moravskoslezský kraj. Ten roku 2004 jmenoval nové vedení ústavu, které provádí postupné kroky k provedení transformace sociálních služeb. V této nové situaci sestry hledají vhodné využití budovy, kde by mohly pokračovat ve své práci v duchu spirituality zakladatelsky kongregace Matky Františky Lechnerové.¹³⁵

Rozloučení s děkanem Josefem Veselým. Kněz, básník. Dlouholetý opavský děkan a čestný papežský prelát. Politický vězeň, kterého komunisté několikrát trestali za jeho studium, víru a přesvědčení. A především dobrý člověk, který se nesmírně zajímal a pečoval o druhé. Loni, už těžce nemocný, oslavil monsignor Josef Veselý osmdesáté narozeniny. Letos v únoru se s ním naposledy rozloučila zcela zaplněná opavská konkatedrála a na hřbitově pak stovky a stovky lidí.

Josef Veselý patřil k největším osobnostem našeho regionu, ale jeho pověst region výrazně přesáhla. O úctě k němu svědčí, že mši svatou za Josefa Veselého celebrowali tři důležití čeští církevní činitelé: olomoucký arcibiskup Jan Graubner, ostravsko-opavský biskup František Lobkowicz a plzeňský biskup František Radovský. V přímém přenosu mši vysílala televize Noe. Celostátní deník Hospodářské noviny věnoval ohlédnutí za jeho životem celou novinovou stranu a zprávu o loučení tlumočil v zahraničí například významný slovenský deník SME.

¹³⁵ Region Opavsko, 22. června 2010

Josef Veselý se narodil ve Zlámance, vesnici nedaleko Kroměříže. Po druhé světové válce maturoval na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži a začal studovat na Bohoslovecké fakultě v Olomouci. Komunistický režim však jeho – a nejen jeho – studium přerušil a Josef Veselý musel nastoupit na práci PTP do Mimoně v Podještědí.

Po této službě působil v kroměřížské galerii. Stal se členem a příznivcem Antonína Neuwirtha, významného opavského rodáka a křesťanského filozofa, a jeho Společenství. Komunisté však členy společenství zadrželi a ve vykonstruovaném procesu byl Josef Veselý odsouzen na 13 let vězení. Ve valtické věznici na vězeňské chodbě jej tajně vysvětil na kněze spoluvězeň, biskup Ján Chryzostom Korec.

Vězeňské období mělo na jeho další život zásadní vliv. Posílilo jeho starostlivost o lidi a lidské osudy. A také jej přivedlo k vlastní poezii. Své verše si sice nemohl ve vězení zapisovat, ale snažil se je zapamatovat a na papír se dostaly až po jeho propuštění.

Vězení opustil díky částečné amnestii v roce 1965. Následně dokončil studia na teologické fakultě v Litoměřicích. Po studiích začal jako kaplan v Ludgeřovicích a poté působil dalších deset let v Budišově nad Budišovkou. V roce 1987 byl jmenován farářem farnosti Panny Marie v Opavě a také děkanem opavského děkanátu a zůstal zde až do svého odchodu na odpočinek v roce 2005. V posledních letech žil a pomáhal u opavských Dcer Božské Lásky.

Josef Veselý obdržel řadu ocenění. Za jeho básně mu město Opava udělilo své nejvyšší ocenění v oblasti kultury, Cenu Petra Bezruče. Při velkých oslavách 780 let od založení města obdržel Medaili statutárního města Opavy. Loni jej prezident Václav Klaus vyznamenal Řádem Tomáše Garrigua Masaryka. Vzhledem k pokročilé nemoci duchovního prezident předal řád monsignoru Veselému osobně až v pondělí 1. února při návštěvě Ostravy. V pátek Josef Veselý zemřel.

Když lidé vzpomínali či vzpomínají na působení Josefa Veselého, často se vrací k jednomu z jeho výroků. Jako by tato slova zároveň vystihovala to, nač kladl obrovský důraz: „A kdyby něco, víme o sobě.“¹³⁶

¹³⁶ Hláska č. 3/2010, str. 12

SPORT A TĚLOVÝCHOVA

Městská sportoviště:

Víceúčelová hala – všechny druhy halových sportů, kulturní a společenské akce, pořádání výstav a veletrhů. **Fotbalový stadion, Zimní stadion, Městské lázně** (bazén 25 m), **Městské koupaliště** – hlavní bazén pro plavce i neplavce, dětské brouzdaliště, dva tobogány, hřiště na míčové hry, dětské hřiště, kavárna, vedle minigolf.

Název	Počet
Koupaliště a bazény	3
Kryté bazény	2
Hřiště	66
Tělocvičny	25
Stadiony otevřené	2
Stadiony kryté	3
Zimní stadiony kryté i otevřené	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu	43

Tělocvična Tyršův stadion se rekonstruuje. Cílem oprav tělocvičny na Tyršově stadionu je vytvořit centrum sportovního života určené především pro milovníky atletiky či bojových sportů. Na své si přijdou i školy či ostatní občané města, kteří svůj volný čas tráví například v posilovně či při kolektivních hrách.

Opavská atletika, zejména mládežnická, patří k nejužší špičce České republiky. Žákovská atletická družstva vozí medaile z republikových i mezinárodních soutěží, junioři bojují s nejlepšími evropskými atlety v evropské lize a na poslední letní olympiádě se představili dva opavští odchovanci Jakub Holuša a Jan Kudlička. V Opavě působí kvalitní trenéři, kterým se daří nacházet a vychovávat pokračovatele dnes už nemalých úspěchů.

Rekonstrukce je moc důležitá, nebylo zde možno pořádat ani závody. Sociálky byly nedůstojné, šatny nedostatečné a prostor pro cvičení by měl být větší. Dříve byla tělocvična spíše hráčská, teď bude vhodná i pro atlety.

Radnice zkoumala názory občanů prostřednictvím dotazníkového šetření, ze kterého vyplynulo, že téměř 94 % obyvatel města by určitě uvítalo rekonstrukci velké tělocvičny, téměř 50 procent obyvatel by určitě uvítalo rekonstrukci malé tělocvičny a téměř 80 procent respondentů by určitě uvítalo rekonstrukci posilovny. Poslední

rozsáhlé stavební úpravy probíhaly na Tyršově stadionu v roce 2001, kdy byl rozšířen běžecký ovál a venkovní plocha získala parametry i pro mezinárodní závody. Současná rekonstrukce je zaměřena na vnitřní prostory stadionu.

Donedávna se stadion potýkal zejména s chybějící krytou tribunou pro diváky, zcela nevyhovujícím stavem zázemí sportovců a trenérů v přilehlé tělocvičně. Při špatném počasí tělocvična nenabízela adekvátní náhradu pro trénink atletů, případně pro konání závodů v běžeckém tunelu.

Cílem rekonstrukce je modernizace, částečná změna vnitřních dispozic budovy a rozšíření objektu o běžecký tunel v úrovni druhého patra. S tím souvisí zkulturnění zázemí pro sportovce a trenéry. Projekt počítá s oddělením současného prostoru pro posilovnu a vytvořením samostatného zázemí. Je plánována výměna vnitřních instalací, výplní otvorů a celkové zateplení objektu. Součástí projektu budou také úpravy vedoucí k bezbariérovému řešení celého objektu, rekonstrukce stávajícího, v současně době zcela nevyhovujícího, areálového rozvodu vody. Dále je plánována výstavba zastřešených betonových stupňů pro diváky na soutěžních kláních. V rámci zateplení budovy bude provedena injektáž základů, budou dozdivány stávající stěny, nové příčky a upravovány okenní a dveřní otvory. Okna budou provedena s čirým prosklením v plastovém pětikomorovém rámu. Dojde také ke kompletní výměně otopných těles.¹³⁷

Anketa Sportovec roku. Trenéři, sportovní naděje i zkušení matadoři se v polovině března sešli na slavnostním ceremoniálu k vyhlášení ankety o nejúspěšnějšího sportovce roku. Opavská ČSTV ocenila ve Slezském divadle sportovce, kteří výrazně promluvili do vrcholných soutěží v loňském roce.

Sportovce navrhuje ČSTV a o pořadí rozhodují hlasováním sportovní novináři, sportovní funkcionáři či opavské osobnosti. Slavnostní večer moderovala bývalá evropská miss Monika Žídková.

Cenu v kategorii zdravotně postižených sportovců si odnesla Žofia Škropeková, která vybojovala zlato na kuželkářském mistrovství republiky. Cenu pro trenéra roku obdržel Kamil Křempek, který působí v opavském Kanoe klubu a jehož svěřenci Jonáš Kašpar a Marek Šindler se stali juniorskými mistry světa ve vodním slalomu. Nejlepším týmem loňského roku jsou stolní tenisté KST Robot Mokré Lazce, stříbrní z extraligy a pátí z evropské superligy. Na druhém místě skončilo družstvo extrémních sportů SK

¹³⁷ Hláska č. 10/2010, str. 8

Opava Net, které vyhrálo štafety na mistrovství světa. Bronz patřil juniorským atletům opavského Sokola, vítězům republikové soutěže družstev. Nejvyšší poctu mezi juniory získal dorostenecký mistr Evropy v orientačním běhu Filip Hadač. Jeho běžecký kolega ze zlaté štafety Marek Schuster skončil čtvrtý. Stříbro patří několikanásobnému zlatému medailistovi na MS v travním lyžování Janu Gardavskému, bronz pak českému reprezentantovi v cyklokrosu a cyklistice Matěji Lasákovi. Pátý skončil juniorský reprezentant v taekwondo Jan Vrchovecký.

V hlavní kategorii jednotlivců získala první příčku travní lyžařka Zuzana Gardavská, vítězka superkombinace ve světovém poháru. Druhé místo získala několikanásobná medailistka z ME a MS, taekwondistka Lucie Zedková. Třetí příčku obsadil druhý nejlepší stolní tenista v českém poháru Lubomír Jančařík.¹³⁸

Tenis

Zlato Pernily Mendesové. Mladá opavská tenistka Pernila Mendesová vybojovala na únorovém mistrovství Evropy družstev v kategorii mladších dorostenek zlatou medaili. Pernila je jedním z největších talentů opavské tenisové školy. Opavská rodačka s českými a angolskými kořeny byla v roce 2008, ve svých čtrnácti letech, mistryní republiky v žákovské kategorii. Nyní sbírá úspěchy v kategorii o stupeň vyšší. Mistrovství Evropy se letos účastnily tříčlenné týmy ze 30 zemí. Družstva hrají nejdříve v základních skupinách, ze kterých vzejdou fináloví účastníci. Češky ve druhé kvalifikační skupině porazily Švýcarsko 3:0 a silnou Ukrajinu 2:1 a otevřely si cestu do závěrečných bojů.

Finále se hrálo o předposledním únorovém víkendu v Praze. Český tým nejdříve porazil favorizované Rusko 2:1, poté Francii 3:0 a nakonec silné Bělorusko také 3:0. Pernila odehrála v rámci mistrovství 10 zápasů. V pěti dvouhrách čtyřikrát zvítězila, a navíc s partnerkou zvítězila ve všech pěti čtyřhrách, do kterých byla nasazena. Mistrovství Evropy se hraje od roku 1977 a Češky si až do letošního roku sáhly na zlato jen jednou. Nyní i díky opavské rodačce dovezly titul podruhé v historii soutěže. Samotná Pernila si vítězství v Opavě moc neužila, neboť téměř vzápětí po mistrovství vyrazila hájit české barvy na mezinárodní turnaje do Brazílie a Paraguaye.¹³⁹

¹³⁸ Hláska č. 4/2010, str. 24

¹³⁹ Hláska č. 3/2010, str. 6

Squash

Další mistrovský titul Daniela Mekbiba. Danielovi bude teprve 18 let, ale letošní republikové mistrovství do 19 let ve squashu ovládl zcela suverénně. Tento student Slezského gymnázia poprvé porazil svého největšího rivala Romana Švéda jednoznačným rozdílem 3:0. S výsledkem byl velice spokojen a byla to dobrá psychická příprava na mistrovství Evropy. Mistrovství republiky se zúčastnila elitní česká šestnáctka a Daniel Mekbib byl nasazen jako turnajová jednička. K nasazení mu pomohlo postavení v seniorském žebříčku, kde figuruje na sedmém místě – o jednu příčku před Romanem Švédem. K hráčské pohodě mu pomohl i úspěch na Grand Prix Czech Junior Open. Na tomto mezinárodním turnaji porazil takové těžké soupeře, jako jsou slovenská či švýcarská jednička, a ve finále pak Romana Švéda. Když loni postoupil z kategorie sedmnáctiletých do kategorie devatenáctiletých, začínal v evropském žebříčku okolo 20. místa. Po několika turnajích se už posunul na šesté místo. Díky svému sponzorovi se mohl navíc zúčastnit tréninkového pobytu v jednom z nejprestižnějších squashových evropských center v anglickém Bristolu, kde trénuje řada špičkových evropských hráčů. Daniel věří, že na mistrovství Evropy uspěje celý český tým.¹⁴⁰

Taekwondo

Jedenáct medailí opavských taekwondistů. Opavští taekwondisté Lucie Zedková a Jan Vrchovecký se úspěšně vrátili z mistrovství Evropy v italské Barilletě. Na šampionátu vybojovali celkem jedenáct medailí a Lucie Zedková ještě získala pohár za nejúspěšnější seniorku soutěže.

Mistrovství se konalo na konci první poloviny března. Oba opavští zástupci získali mistrovské tituly v technických sestavách jednotlivců. V dobrém světle se ukázali i ve sportovním boji, kdy Lucie vybojovala stříbro a Honza bronz. Další medaile vybojovali v týmových soutěžích. Lucie Zedková jako kapitánka dovedla český tým ke třem stříbrným medailím (za sportovní boj, silové přerážení a technické sestavy). Jan Vrchovecký vedl jako kapitán juniorskou reprezentaci. Nově poskládaný tým prošel náročnou přípravou. Navzdory tomu vybojoval jednu stříbrnou (v technických sestavách) a dvě bronzové medaile (speciální přerážení a sportovní boj).

¹⁴⁰ Hláska č. 3/2010, str. 24

Kapitán Vrchovecký pak ještě startoval za tým v sebeobraně a pomohl mu získat stříbrnou medaili.

Tento úspěch patří bezesporu mezi největší za dobu působení opavských členů v reprezentaci České republiky. Celý český tým si zaslouží gratulaci za reprezentaci svého státu a měst.¹⁴¹

Jan Vrchovecký mistrem republiky. Jedenáctka opavských taekwondistů se úspěšně vrátila z listopadového mistrovství ČR v Nymburku. Celkově na této nejvyšší národní soutěži vybojovali 13 medailí, z toho 7 zlatých, 3 stříbrné a 3 bronzové. Největšího úspěchu se podařilo dosáhnout Janu Vrchoveckému, který se stal nejúspěšnějším juniorem a získal titul mistra České republiky. Získal 2 zlaté (za sportovní boj a speciální přerážení) a jednu stříbrnou medaili (za technické sestavy).

Výbornou formu předvedla i Lucie Vinárková, která s přehledem získala 2 zlaté medaile ve svých silných disciplínách, tj. sportovní boj a technické sestavy. Dobře si vedli i ostatní členové týmu. Mladý Dominik Sosna získal zlato ze sestav a bronz z boje, Eva Gracová zlato ze sestav a Kateřina Ziková stříbro z boje. Senioři Lucie Janíková, Martin Žídek a Beáta Paláčková shodně vybojovali bronzovou medaili ze sportovního boje. Soutěžilo se také v týmu, ve kterém opavské seniorky (Paláčková, Janíková, Vinárková) navzdory tomu, že soutěžily jen ve třech, vybojovaly zlato z boje a speciálního přerážení. Ke všem těmto výsledkům přibyla ještě bronzová medaile z disciplíny sebeobrana, o kterou se postarali Lucie Janíková, Jirka Melecký a Martin Žídek.¹⁴²

Hokej

Mladí hokejisté nejlepší v kraji. Obrovský úspěch zaznamenali mladíci opavského Slezanu, když se v této sezoně stali vítězi krajského přeboru žákovské ligy 6. tříd. V soutěži odehráli celkem 32 zápasů. V základní části měli na programu 22 zápasů ve dvou kolech a pouze dvakrát odcházeli z ledu poraženi. V nastavbové části, kterou hrálo pouze 6 nejlepších týmů kraje, opavští odehráli celkem 10 zápasů a jenom jednou prohráli. Druhý dubnový víkend bojovali o titul letošního mistra ČR v Brně.¹⁴³

¹⁴¹ Hláska č. 4/2010, str. 10

¹⁴² Hláska č. 11/2010, str. 12

¹⁴³ Hláska č. 4/2010, str. 10

Sportovní gymnastika

Skvělého úspěchu dosáhli žáci ZŠ Englišova na dubnovém mistrovství republiky ve sportovní gymnastice v Liberci. Tým tvořili Jiří Vanderka, Dominik Klinger, Matěj Kaštovský a Jiří Skalka. V konkurenci nejlepších družstev se umístili na třetím místě. Startovalo se v gymnastickém víceboji sestaveném z cvičení v prostných, na hrazdě a v přeskoku. Opavská škola se zaměřuje především na atletiku a míčové hry, ale její žáci dokážou bodovat i v dalších disciplínách.¹⁴⁴

Cyklistika

Desátá Silesia. Letošní cyklistický Silesia Merida bike marathon, kterého se pravidelně účastní tisícovka závodníků a po celé trati jej sledují stovky až tisíce diváků, byl v letošním roce poznamenán dlouhými dešti a tím náročnou a promáčenou trati. Závodu se tentokrát zúčastnily i dvě olympijské hvězdy: členové bronzové běžecké štafety z Vancouveru Jiří Magál a Martin Koukal.

Do cíle letošního desátého ročníku dojížděli cyklisté s trikoty, jejichž původní barvy bylo těžké rozeznat. Polní a lesní úseky se vinou dešťů změnilly v rozblácená oraniště. Kola na sebe nabalovala bláto a už po pár kilometrech se jejich váha prudce zvedala. Trať tak byla pro závodníky skutečnou zkouškou vůle a vytrvalosti.

Pětapadesátikilometrová trať dala zabrat i letošním olympijským medailistům. Finišmen české štafety Martin Koukal dojel na celkovém 18. místě, hrdina třetího úseku Jiří Magál na 26. místě zhruba ze šesti set startujících.

Vítězem dlouhé 90kilometrové tratě se stal David Koziel (04:30:31) před Marcelem Sládkem a Michalem Janouškem. Nejrychlejší ženou byla Kamila Procházková. Trať na 55 kilometrů ujel nejrychleji František Žilák (02:41:31), který získal minutový náskok před Radovanem Kyjovským a více než dvouminutový před Dominikem Buksou. Nejrychlejší ženou kratší tratě byla Jana Ševčíková (3:16:31).

Určitě to byl nejtěžší ročník. Jak pro závodníky, tak i pro pořadatele. Nakonec se to obešlo bez větších problémů, v cíli nebyl nikdo zraněn, což bylo nejdůležitější.

V centru závodu běžel doprovodný program – autogramiáda olympioniků, vyhlášení vítězů, tombola startovních čísel a večer párty s ohňostrojem. Centrum závodu bylo

¹⁴⁴ Hláska č. 5/2010, str. 24

v areálu U Chovatelů a technické zázemí poskytla Zemědělská a.s. Opava, Kylešovice.¹⁴⁵

Beachvolejbal

Vicemistryně republiky Štěpánka Šťastná. Mistrovství v beachvolejbale (plážovém volejbale) do 20 let se konalo poslední červnový víkend v areálu opavského Happysportu. Favoritkami turnaje byly reprezentantky Eliška Gálová a Adéla Machová, které kralují letošnímu juniorskému žebříčku. Štěpánka šla do turnaje s Martinou Bonnerovou, která má mistrovský titul z osmnáctek a která dříve hrála v páru s Eliškou Gálovou. Opavsko-pražská dvojice se střetla s favoritkami na mistrovství dvakrát. Turnajový pavouk je totiž svedl dohromady nejprve ve čtvrtfinále a byla to nejpohlednější bitva celého mistrovství. Štěpánka s Martinou měly vítězství těsně na dosah, když zahrály dva mečboly ve dvou setech. Nedokázaly je ale zužitkovat a nakonec prohrály v obou setech shodně 24:22. Štěpánka s Martinou pak zaváhání odčinily v opravných kolech, která je nakonec dovedla do očekávaného finále. Opavsko-pražský pár sice bojoval a vysloužil si mnohokrát bouřlivý potlesk za chytré či bojovné zákroky, ale jeho naděje nakonec srazilo příliš velké množství nevynucených chyb.¹⁴⁶

Kanoistika

Dvojice Kamil Mrůzek a Tomáš Slovák mistry světa. Dvojice odchovanců Kanoe klubu Opava, Kamil Mrůzek a Tomáš Slovák, vybojovala na mistrovství světa ve sjezdu na divé vodě ve Španělsku titul světových šampiónů. V závodech družstev ve sprintu a na klasické trati si opavští kajakáři dojeli pro zlato. Pro Kamila Mrůzka to bylo v pořadí osmé zlato z mistrovství světa. Poslední soutěžní den ještě Tomáš Slovák v individuálním sprintu získal bronzovou medaili. Na této trati v rámci MS je to již jeho čtvrtá v řadě.¹⁴⁷

Sjezdaři na divoké vodě. Několikanásobní mistři světa Kamil Mrůzek a Tomáš Slovák bojovali v Českém Vrbně o další body do žebříčku Českého poháru ve sprintu. V prvním závodě se Kamil Mrůzek časem 1:45.53 prosadil na druhé místo, když

¹⁴⁵ Hláska č. 6/2010, str. 10

¹⁴⁶ Hláska č. 7/2010, str. 23

¹⁴⁷ Tamtéž

nestačil pouze na Halu z Veselí. Tomáš Slovák výsledkem 1:45.70 skončil mezi kajakáři s minimální ztrátou na třetím místě. Ve druhém závodě zopakoval svůj předchozí výsledek Kamil Mrůzek, když opět skončil druhý za Hálou.¹⁴⁸

Opavští slalomáři. Český pohár žáků ve vodním slalomu má za sebou čtyři závody a stejně jako v minulém roce patří do absolutní republikové špičky také závodníci opavského kanoistického oddílu KK Opava. Nejúspěšnější kategorií jsou jednoznačně kajakářky, které zcela ovládly tuto kategorii. První místo patří Sabině Foltysové před Terezou Brožovou a Marií Mrázkovou. Poměrně dobře si vedou i další talentované kajakářky Barbora Košárková s Klárou Horovou. Mezi kajakáři drží třetí místo mezi žáky staršími Tomáš Šoltys a mezi mladšími Jan Mrázek. Jemu velmi zdatně sekunduje na páté příčce Vojta Mrůzek. Mezi dablcanoisty exceluje hlavně dívčí dvojice Sabina Faltysová s Marií Mrázkovou, kterým patří druhá pozice. Již s větším dobovým odstupem je následuje další opavský loď Tomáš Šoltys s Janem Mrázkem. Do první desítky patří ještě dvě opavské posádky, a sice Mrůzek s Kašparem na osmém místě a Brožová s Košárkovou na deváté příčce.¹⁴⁹

Vodní pólo

Dvě stříbrné medaile pro voní pólisty z Opavy. Starší žáci Klubu plaveckých sportů Opava dosáhli na základě výsledků posledního turnaje Přeboru ČR ve vodním pólu v závěru měsíce června historického úspěchu. Po dlouhodobě vyrovnaných výsledcích sice do turnaje nastupovali jako aspiranti na titul, ale vzhledem k výpadku dvou klíčových hráčů, způsobeném nemocí, nezvládli zápas s dlouholetým rivalem z Přerova a prohráli 6:10, což stačilo v konečném účtování na druhé místo. Ale i tak se podařilo trenérům dát dohromady kvalitní, byť počtem hráčů málo početný tým s nejvyššími ambicemi. Jejich o dva roky starší kolegové v nejvyšší soutěži Pohár ČSTV mladšího dorostu také dlouho bojovali o titul. A stejně jako naši žáci v posledním turnaji podleli svému přemožitelkému týmu SK Děčín a získali „pouze“ stříbrné medaile. Jejich ambice byly ale vyšší, protože před dvěma lety v kategorii starších žáků titul získali. Oba prezentované výsledky jsou výsledkem dlouholeté cílené práce trenérů KPS Opava a jsou velkým příslibem do budoucna.¹⁵⁰

¹⁴⁸ Region Opavsko, 20. července, str. 19

¹⁴⁹ Tamtéž, str. 19

¹⁵⁰ Tamtéž, str. 20

Orientační běh

Opavští orientační běžci. Opavský orientační běh se posunul opět o další krok kupředu. Teprve 17letý student Filip Hadač se dokázal probojovat do české juniorské reprezentace a vydá se reprezentovat naši republiku na mistrovství juniorů v dánském Alborgu, které se koná 5.–11. července. Jeho oddíloví kolegové Marek Schuster a Boris Navrátil, se pak budou první červencový víkend pokoušet úspěch na mistrovství Evropy v dorostu ve Španělsku.¹⁵¹

Opavští orientační běžci v reprezentaci. Opavský orientační běh bude opět vidět na prestižních mezinárodních tratích. Trojice mladých závodníků Boris Navrátil, Filip Hadač a Marek Schuster krajuje Českému poháru štafet dorostu a z mistrovství republiky si o poledním zářijovém víkendu dovezla štafeta stříbro. Všichni tři členové týmu (Přátelé OB Opava) byli zařazeni do juniorské reprezentace pro rok 2011. Tím úspěchy nekončí: kromě zmíněného výčtu vybojovali Opavští na MČR v soutěži družstev ještě bronz. Družstvo soutěžilo ve složení Boris Navrátil, Radka Svobodová, Vojta Rossmanith, Dorothea Sklenářová, Filip Hadač, Alena Šarmanová, Marek Schuster.¹⁵²

Atletika

Opavští atleti opět úspěšní. V sobotu 12. června se v Brně uskutečnilo tradiční mezistátní utkání dorostu do 17 let ČR – Maďarsko – Slovensko. Družstvo dorostenců, které zvítězilo celkově o jediný bod před Maďary, posílili i tři opavští atleti. Ondřej Honka ze Sokola Opava zvítězil v osobním rekordu 461 cm ve skoku o tyči a o 31 cm porazil nejlepšího maďarského tyčkaře. Momentálně je jmenován jako náhradník v tyči na Světové olympijské hry do Singapuru, kam mu účast unikla jen o vlásek. Dva svěřenci trenéra Mařádka ze Slezanu Opava byli rovněž vidět. Tomáš Vystrk si zvolil trať 400 m a skončil na pěkném druhém místě časem 49.69 sek. Lukáš Němec byl na trati 800 m čtvrtý časem 1:56.72 min.¹⁵³

Velká cena Opavy v hodů oštěpem. Ve středu 14. 7. se uskutečnil na Tyršově stadionu v Opavě již 60. ročník tradiční Velké ceny Opavy v oštěpu společně se 4. ročníkem Memoriálu dr. Lesáka v tyči.

¹⁵¹ Hláska č. 7/2010, str. 23

¹⁵² Hláska č. 9/2010, str. 24

¹⁵³ Hláska č. 7/2010, str. 23

Ve 25 atletických disciplínách se soutěží zúčastnila více než stovka špičkových atletů z 28 oddílů Čech, Moravy, Slovenska a Německa. Největší hvězdou mítinku byl opavský odchovanec Jan Kudlička, který v rámci přípravy na mistrovství Evropy atletů v Barceloně vyhrál skok o tyči výkonem 535 cm. Pokusy o překonání rekordu stadionu na výšce 555 cm byly neúspěšné a poznamenány byly únavou ze závodu předešlého dne v Praze. Skok o tyči byl tradičně nejlépe obsazenou disciplínou. Za Kudličkou skončili na výšce 475 cm mistr Slovenska Tomáš Krajňák z ATU Košice a mistr ČR Juniorů Jaroslav Chlebík z Čejkovic. Na čtvrtém místě skončil opavský mistr ČR dorostu Ondřej Honka výkonem 435 cm. Na pátém místě v tyči mužů skončil další opavský junior Tomáš Veverka. Ve skoku o tyči žen překvapivě vyhrála domácí Kateřina Musilová v osobním rekordu 362 cm nad favorizovanou Drábkovou, členkou Střediska vrcholového sportu Ministerstva vnitra v Praze. V hlavní soutěži, kterou byl oštěp mužů, vyhrál Jaroslav Jílek z Hvězdy Pardubice výkonem 70,23 m. Opavští oštěpaři se tentokrát v konkurenci nedokázali prosadit, přestože tu máme talentovanou trojici Komár, Lukáš, Čermák. V oštěpu žen zvítězila vítkovická Nikol Ogrodníková výkonem 47,89 m před Veronikou Lašovou z Dukly Banská Bystrica, která předvedla výkon 44,28 m. Z dalších výrazných osobností mítinku je třeba jmenovat opavskou odchovankyni Lucii Ondraschovou, která nyní ve vítkovických barvách vyhrála 100 m časem 12,44 s, trojskok výkonem 12,13 m a byla druhá na 100 m překážek časem 14,70 m. Díky krásnému slunečnému počasí se letos mítink výjimečně vydařil, příští rok bude muset tradiční termín ustoupit rekonstrukci tělocvičny v sousedství Tyršova stadionu, která do budoucna poskytne atletům zázemí na úrovni běžné na jiných stadionech.¹⁵⁴

Opavští veteráni na republikovém mistrovství. Koncem června se v Třebíči konalo Mistrovství České republiky veteránů na dráze. Tohoto sportovního svátku se zúčastnilo pět atletů z Opavy. Za krásného slunečného počasí si tři členové TJ Sokola Opava a dva zástupci TJ Slezanu Opava nevedli rozhodně špatně. V celkovém pořadí sice do konečného umístění výrazněji nepromluvili, ale v rámci svých věkových kategorií zářili. Téměř osmdesátiletý Josef Řepík patřil k nejstarším závodníkům na oválu a triumfoval v bězích na 100 a 200 metrů. První příčku mezi sedmasedmdesátiletými čtvrtkaři vybojoval Milan Ejem. O poznání mladší

¹⁵⁴ Region Opavsko, 22. července, str. 19

devětačtyřicetiletý Jan Chmelař vyhrál svou věkovou kategorii v chůzi na 5 kilometrů. Výborné sedmé místo celkově a první mezi devětapadesátiletými obsadil Václav Štefek ve sprintu na 200 m. Nejúspěšnějším reprezentantem našeho města byl bezesporu čtyřiapadesátiletý Jiří Volný. Ve skoku o tyči a v běhu na 400 metrů překážek skončil celkově pátý a mezi padesátníky neměl konkurenci. Kratší trať 110 metrů překážek potom zvládl doběhnout na osmé, resp. třetí pozici.¹⁵⁵

Dva mladí sportovci, atlet Ondřej Honka a cyklista Matěj Lasák, se ctí reprezentovali republiku a zároveň Opavu na letošních Olympijských hrách mládeže v Singapuru. Olympiáda probíhala od 14. do 28. srpna a své síly zde změřili nejtalentovanější mladí sportovci z celého světa. Ondřej Honka, kmenový atlet Sokola Opava, se zařadil mezi sedm vybraných atletů z České republiky, kteří se poprvé v historii této významné celosvětové akce zúčastnili. Odchovanec opavské cyklistiky Matěj Lasák, kterého objevil trenér Jaroslav Konečný, přijel na olympiádu jako jeden z pěti členů českého cyklistického výběru. Ondřej Honka zvládl úspěšně kvalifikaci ve skoku o tyči, kde skončil na 10. místě výkonem 460 cm. V B-finále nakonec obsadil 12. místo výkonem 430 cm. Student Slezského gymnázia měl díky nominaci možnost se poměřit se světovou mládežnickou špičkou.

Cyklisté soutěžili jako družstvo, přičemž každý z jeho zástupců startoval v různých disciplínách. Matěj Lasák nastoupil v časovce a nakonec dojel na velmi slušném 17. místě. I díky jeho výkonu byla česká výprava v tu chvíli na celkovém pátém místě. Nakonec skončila po dalších disciplínách na konečném osmém místě.¹⁵⁶

Mistrovství ČR v atletice. Opavští atleti se na konci srpna zúčastnili Mistrovství ČR atletů do 22 let. Z desetičlenné výpravy atletů Sokola Opava nejlépe zabodovala a získala cenné třetí místo devatenáctiletá Petra Kozelková výkonem 345 cm. Petra závodila poprvé od zranění ramena z ledna 2009. V oštěpu byl čtvrtý svěřenec trenéra Heima devatenáctiletý junior Marek Lukáš výkonem 64,87 metru. V trojskoku byl sedmý talentovaný devatenáctiletý junior Lukáš Kunc, svěřenec trenéra Kummera, výkonem 13,95 metru. Další sedmé místo mezi nejlepšími českými tyčkaři do 22 let vybojoval teprve osmnáctiletý Tomáš Veverka v tyči výkonem 410 cm.¹⁵⁷

¹⁵⁵ Region Opavsko, 29. července, str. 26

¹⁵⁶ Hláska č. 8/2010, str. 24

¹⁵⁷ Tamtéž

Opavská atletická škola slaví svůj historicky největší úspěch v kolektivních atletických soutěžích. Juniorské družstvo Sokola Opava vybojovalo mezi evropskou elitou páté místo.

Ve druhé polovině září se opavští atleti vydali na Evropský pohár juniorských družstev v polské Bydgoszci. Jako nováčci nejlepší A skupiny mohli jen a jen překvapit. A to se jim podařilo – skončili na pátém místě. Z 22 opavských atletů byl v bilanci jednotlivců nejlepším výkonem osobní i oddílový rekord oštěpaře Lukáše Marka 67,06 metru, kterým se svěřenec trenéra Heima umístil na prvním místě. Zvítězily i hostující oddílové posily: na 110 metrů překážek Petr Peňáz časem 14,53 sekund a na 3000 metrů překážek Petr Kaminský časem 9:22,47 minut. Druhý ve výšce byl Martin Heindl skokem 208 cm a v disku Marek Bárta výkonem 54,12 metru. Na třetím místě byl v dálce a v trojskoku Lukáš Kunc, svěřenec trenéra Kummera, a v tyči byl rovněž na třetím místě teprve sedmnáctiletý účastník pekingské mládežnické olympiády Ondřej Honka.

Opavští prokázali dlouhodobou stoupající sportovní kvalitu. Evropskou skupinu C vyhráli v roce 2007 a už o rok později si zajistili vstupenku mezi atletickou elitou. Nyní opět ukázali sílu opavské atletiky, která patří v současné době k nejúspěšnějším sportům v odvětvích s vysokou konkurencí.¹⁵⁸

Opavští atleti na mistrovství republiky. Atleti Sokola pod vedením Jaromíra Korbera s výpomocí atletů Slezanu pod Miroslavem Mařádkem tvoří v kolektivních disciplínách společný tým, který je těžké zdolat na většině mládežnických klání. O prvním říjnovém víkendu vyvrcholila atletická sezona finálovými soutěžemi družstev na nejvyšší celostátní úrovni. Sokol Opava byl zastoupen družstvy v kategorii juniorů, dorostenců, dorostenek, žáků a žákyň. Největší pozornost se soustředila na družstvo juniorů v Olomouci, které po velkém duelu skončilo na druhém místě se 253 body. Z jednotlivců bodoval nejlépe hostující frýdecký Štefek s 24 body a domácí Marek Lukáš, svěřenec trenéra Josefa Heima, s 20 body. Družstva dorostenců a dorostenek bojovala v Českých Budějovicích. Dorostenci oslabení o účast nejlepších atletů, kteří posílili juniory, skončili na pátém místě se 149 body. Jen 26 bodů je dělilo od medaile. O jejich síle svědčí, že mistry republiky z Vítkovic v moravských kolech dvakrát porazili. Nejlépe bodovaly dvě hostující posily ze Slezanu Opava. Tomáš Vystrk

¹⁵⁸ Hláska č. 9/2010, str. 24

s 24 body a Lukáš Němec s 18 body. Družstvo dorostenek skončilo na sedmém místě z 10 družstev. Nejvíce bodovala talentovaná vrhačka Lucie Kukulková, svěřenkyně trenérky Gellnerové, s 15 body.

Družstva starších žáků a žákyň bojovala o mistrovské tituly na Kladně. Starší žáci skončili se 187 body jen těsně druzí za domácím Kladnem. Nejlepší opavskou disciplínou byla chůze, kde získal Veselý a Skalka za první dvě místa dohromady 20 bodů. Z jednotlivců nejvíce bodoval hostující třinecký Homola s 29 body a posila ze Slezanu Opava David Tesař s 19 body. I družstva mladších žáků měla svůj vrchol sezony v Hodoníně, a to na Mistrovství Moravy družstev třináctiletých atletů. Obě družstva Sokola Opava mladších žáků i žákyň zvítězila a potvrdila tak tradiční skvělou bilanci opavských atletů na soutěžích družstev.¹⁵⁹

Kulturistika

Kulturisté světové třídy v opavské hale. Letošní ročník Grand Prix Pepa hostil několik zkušených kulturistických borců a závodnic s medailemi z evropských či světových klání.

Desítky závodníků ze Švédska, Litvy, Rakouska, Polska, Maďarska a dalších zemí se ve druhé polovině října utkaly v sedmi kategoriích. Každou kategorii ozdobili soutěžící se zkušenostmi z nejprestižnějších klání. Vrcholem finálového večera pak bylo exhibiční vystoupení vítěze profesionální show New York PRO 2010 Roelly Wiklaara.

Letošní program byl rozšířen o nové doprovodné akce, takže diváci viděli i zápasy v thaiboxu, soutěže v páce či benchpressu. Svou ohebnost ukázal i pětadesátiletý veterán Bob Divílek, který se nasoukal do malé průhledné krabice o velikosti 76x46x57 centimetrů.

Z opavských závodníků zasáhla do bojů dvanáctiletá Petra Fialová, která získala ve finále dětské kategorie stříbro. Sudí nakonec přičkli první místo o rok mladší Maďarce Brendě Maer. Ženským kategoriím vévodily zejména Maďarce a Litevky, mužským pak především Češi a Slováci. Poprvé byla do programu zařazena ženská kategorie bikiny.

Grand Prix Pepa se pořádá pravidelně ve Slezském divadle, ale vzhledem k rekonstrukci tohoto největšího kulturního stánku se v letošním roce klání přesunulo

¹⁵⁹ Hláska č. 10/2010, str. 24

do víceúčelové haly. Ta právě umožnila přidat k tradičním kulturistickým vystoupením i další disciplíny.¹⁶⁰

Fotbal

Fotbalová Opava opouští druhou ligu. Opavským fotbalistům zazvonil během víkendu druholigový umíráček. Nejčernější můry mnoha fanoušků se bezesbytku splnily. Oddíl s více než stoletou tradicí totiž po sobotní porážce s Vlašimi padá až do třetí nejvyšší soutěže.

Opavská kovaná si po pěti letech hrábla na samotné dno. Nevydařený konec jara dal vzpomenout na konec sezony 2004/2005, kdy se slezský klub ocitl na pokraji zániku. Následující rok pak strávil v krajském přeboru. V sezoně 2006/2007 však Opava odkoupila práva na druhou ligu, odkud se chtěla rychle vrátit do elitní fotbalové soutěže a oprášit tak zašlou slávu devadesátých let. Před dvěma lety dokonce sahala po postupu, ale poté nastal trvalý úpadek. Po loňském sedmém místě přišlo pořádné vystřízlivění, které vyvrcholilo letošním sestupem.

V nejbližších dnech lze očekávat, že budou padat hlavy. Výrazných změn dozná hráčský kádr. Smlouvy končí i takovým oporám jako jsou např. Radek Mezlík, Jaroslav Kolínek anebo Zdeněk Partyš. Dalším navíc vyprší hostování. Také neúspěšný trenér Horák si nejspíše sbalí kufry. Na přetřes se zároveň dostává finanční otázka. Statutární město Opava jako majitel klubu jistě omezí přísun peněz.¹⁶¹

Horák opouští Opavu. Angažmá Jaroslava Horáka v Opavě se nachýlilo ke svému konci. Neoblíbený kouč byl v úterý 15. června společně se svým a asistentem Josefem Muchou odvolán z funkce trenéra. Druhý jmenovaná ovšem ve Slezské FC Opava zatím zůstává. Na představenstva Slezského fotbalového klubu Opava bylo po oboustranné dohodě ukončeno působení pana Jaroslava Horáka v pozici hlavního trenéra A mužstva. Dále byla ukončena spolupráce s asistentem hlavního trenéra panem Josefem Muchou. V plném proudu tak byly nastartovány rozhovory s jejich případnými nástupci. Za největšího favorita je považován bývalý kouč Trnavy, Brna, Slovácka anebo Drnovic Josef Mazura.¹⁶²

¹⁶⁰ Hláska č. 10/2010, str. 10

¹⁶¹ Region Opavsko, str. 32

¹⁶² Region Opavsko, 22. června, str. 3

Poslední červnové pondělí začala letní příprava opavského fotbalového klubu SFC. Nový trenér opavského SFC Josef Mazura, který naposledy působil v 1. FC Slovácko, přivítal na prvním tréninku více než dvě desítky fotbalistů. Mezi nimi byl i opavský odchovanec Lumír Sedláček, který během své hráčské kariéry působil například ve Slávii Praha a do Opavy se vrátil po působení v nejvyšší polské soutěži. Sedláček vždy patřil k fotbalistům s výbornou kopací technikou.

Do přípravy se zapojili stávající hráči s platnými smlouvami, pětice opavských odchovanců a několik nových a zkušených fotbalových tváří.

V kabině se sešla velká skupina hráčů ze Slovácka, bývalého Mazurova působiště. Obránce René Formánek, který má na kontě více než 200 prvoligových startů, útočník Aleš Chmelíček a záložník Ondřej Čtvrtníček. Ze slovenského Trenčína míří do Opavy záložník Lubor Knapp, odchovanec ostravského Baníku. A střeleckou mušku má pomoci zaměřit druhý nejlepší střelec loňského ročníku MSFL Dušan Žmolík Uničova. Zájem o trvalejší zakotvení v SFC má loni hostující Zdeněk Klesnil. Tento týden se v sadech ukáže ještě Michal Vyskočil, který hrál za Fulnek. O budoucnosti kmenového kráče Zdeňka Partyce se jedná právě v těchto dnech a trenér Mazura dal najevo zájem, aby v Opavě zůstal. Opavští vtáhli do přípravy i vlastní odchovance. Šanci dostala pětice hráčů Petr Pomp, Jakub Ihnatišín, Jan Kadleček, Lukáš Škrobánek a Tomáš Binar.¹⁶³

Judo

Nejmladší judisté přivezli medaile. Nejmladší judisté Slezanu Opava se ve druhé polovině května zúčastnili turnaje ve Studénce. Na Malou cenu mladších žáků a benjamínků se sjelo okolo stovky závodníků a Slezan zde měl devatenáct želízek v ohni. Úspěšnost týmu byla vysoká a opavským nejmenším judistům se podařilo získat celkem patnáct medailí a stát se tak suverénně nejlepším družstvem turnaje. V kategorii mladších žáků vybojovali zlato sourozenci Daniela a Dominik Killnarovi. Další první místo přidal Tomáš Jarkuliš, který letos na turnajích předvádí nádherné judo a jeho forma jde stále nahoru. Na stříbrné medaile dosáhli Otakar Záruba, Adam Sieber a Jakub Král. Na třetí příčce pak skončil žák Lukáš Řehulek. V kategorii benjamínku obsadil první místo Ondřej Sembol a Bětka Škrobánková, která ve finále vrátila prohru z minulého týdne své soupeřce z Baníku Ostrava. Do finálových bojů také postoupili

¹⁶³ Hláska č. 4/2010, str. 24

Vratislav Wiesner, Daniel Panna a Martin Celta. Svým soupeřům sice nakonec podlehl, ale vybojovali velmi cenné stříbrné medaile. Bronzové kovy přidali Adam Lamich, Tomáš Novák a David Kittel. Jejich váhové kategorie byly nepoččetně obsazeny a tak je prohra v semifinále poslala do bojů o třetí místo, kde již ale byli úspěšní. Opavské družstvo svými výkony a výsledky pod vedením trenérů Lenky Dudové, Ondřeje Liba, Chipsy Jamborové a Michala Růžičky skvěle reprezentovalo opavské judo a za to si zaslouží uznání.¹⁶⁴

Výbornými výsledky v letošní sezoně se prezentuje **mladý judista Slezanu Opava Jan Petzuch**. Posledním úspěchem tohoto talentovaného sportovce bylo první místo na mezinárodním turnaji v Brně. Na soutěž se sjelo více než 1000 závodníků z jedenácti zemí Evropy a opavský klub měl zde dvě želízka v ohni. Ve váhové kategorii do 73 kg Honza Petzuch zvítězil, když dokázal všechny svoje čtyři utkání vyhrát. Druhý zástupce Slezanu Opava Nicolas Reineke ve stejné kategorii vybojoval bronzovou medaili. Honza Petzuch si triumfem v Brně zajistil účast v dorostenecké reprezentaci a ještě v říjnu jen čeká první reprezentační start na Ukrajině.¹⁶⁵

Díky výborným výsledkům byl na konci října podruhé nominován do dorosteneckého reprezentačního družstva České republiky Honza Petzuch. Po ukrajinském Užgorodu se s národním týmem tentokrát zúčastnil mistrovství turnaje družstev v italské Pordenoe. Ve své váhové kategorii do 55 kg nemá v letošním roce konkurenci a nezklamal ani v Itálii. Svými výkony se Honza Petzuch výraznou měrou podílel na celkovém druhém místě a zisku stříbrných medailí českého dorosteneckého týmu.¹⁶⁶

Mladá judistka Bětka Škrobánková je nejlepší na Moravě. Nejmladší judisté Slezanu Opava měli 11. prosince vyvrcholení letošní sezony. V Uherském Hradišti se konal Přebor Moravy benjamínků a opavská výprava zde měla dva zástupce, kteří na soutěž postoupili z krajského přeboru. I v nevlídném počasí se sjelo na 150 mladých judistů a judistek a naši mladí úkoláři nezklamali. Prvním závodníkem byl náš nejhezčí benjamínek Vratislav Wiesner, který bohužel nezvládl poslední zápas ve své skupině

¹⁶⁴ Region Opavsko, 1. června, str. 25

¹⁶⁵ Region Opavsko, 2. října, str. 19

¹⁶⁶ Region Opavsko, 2. listopadu, str. 26

a skončil těsně před finálovými boji. Za to Bětko Škrobánková si vedla lépe a získala pro Opavu titul Přeborníka Moravy. Své zápasy ukončovala před časovým limitem a v posledním zápase soupeřku doslova přibila k zemi. Po Novém roce přechází Škrobánková do kategorie mladších žaček, kde ji čeká řada kvalifikačních turnajů ze série Českého poháru.¹⁶⁷

Šerm

Šermíři úspěšní v Bratislavě. Výbornými výsledky a kvalitními výkony se na konci května prezentovali mladí šermíři Slezanu Opava, kteří se zúčastnili v Bratislavě Memoriálu Andreja Frankla.

Nejvíce se dařilo fleretistovi Ondřeji Lasákovi, který dokázal zvítězit mezi mladšími žáky. Po volném losu v prvním kole si zajistil účast v semifinále hladkou výhrou nad Slovákem Kornetem. Stejně úspěšný byl i v boji o finále, když zdolal opět po jednoznačném průběhu dalšího slovenského zástupce Martina Gvotha. V závěrečném finále fleretu u mladších žáků se utkal se svým věčným rivalem Adamem Cmielem z oddílu Šerm Ostrava s rozdílem 12:6 ho porazil. Dařilo se i dalším šermířům Slezanu Opava. Mezi nejmladšími fleretistkami uspěla mladší žačka Klára Lasáková, která skončila na krásném třetím místě. V prvním kole zdolala Slovensku Bergerovou a účast v semifinále si zajistila výhrou nad další slovenskou reprezentantkou Dzerzsikovou. V semifinálové eliminaci, ale již nestačila na Jitřku Bittnerovou ze Šamorína. Třetí zástupce Slezanu Robert Zwinger uspěl ve fleretu starších žáků, kde vybojoval třetí místo.¹⁶⁸

Šermířský turnaj. Početně dobře obsazený šermířský turnaj s mezinárodní účastí patřící do seriálu MČR se konal v Brně pod názvem „Mladé naděje“, v kategorii mladších žáků suverénně vyhrál opavský závodník Ondřej Lasák z TJ Slezan Opava. Ve finále porazil všemi favorizovaného šermíře Dominika Szookyho ze Šarotína. Ve starších žácích si dobře rozjel soutěž další opavský šermíř Robert Zwinger. Po prvním kole skupin zaujal první místo, následně v eliminaci vyřadil Sokoláka z Liberce a utkal se svým mladším kolegou z Opavy, Ondřejem Lasákem, který jej vyřadil 15:12. Lasák pak porazil Zemana z Brna, Cmiela z Ostravy a ve finále prohrál nejtěsnějším rozdílem 15:14 s Viktorem Götzem z USK Praha. V mladších žákyních se prosadila Klára

¹⁶⁷ Region Opavsko, 14. prosince, str. 29

¹⁶⁸ Region Opavsko, 2. června, str. 19

Lasáková, která obsadila druhé místo. Další opavské mladší žákyně Filipková obsadila 17. příčku a Marie Černohorská 24. místo. Mezi staršími žákyněmi se umístily na osmém místě Havránková a na 11. místě Lasáková.¹⁶⁹

Dvě cenné medaile pro fleretisty. Dvě cenné medaile přivezli první prosincový víkend fleretisté Slezanu Opava, kteří se zúčastnili šermířského turnaje „Ještědský kalíšek“ v Liberci. Na zlatou medaili dosáhl mezi mladšími žáky ve fleretu Ondřej Lasák. V eliminaci vyřadil Königa z Bystřice 16:6, ve čtvrtfinále Mičunoviče z Mostu 15:1, a v semifinále Jelínka ze Zlína 15:3. Ve finále se utkal s dalším zástupcem zlínského klubu Radkem Ondrůškem a toho porazil 1:9. V mladších žákyních se z bronzové medaile radovala Klára Lasáková. Kláře se ze skupiny podařilo postoupit po výhrách nad Němcovou z Liberce, Lejčkovou z Bystřice a Křížovou z Bohemians Praha. Ve čtvrtfinále přešla přes Víchovou z Bystřice, kterou zdolala 15:6. V semifinále již tak úspěšná nebyla, když po boji podlehla později celkové vítězce Sabině Hendrichové z Ostravy 15:9.¹⁷⁰

Jezdectví

Opavští jezdci se prosadili v Ostravě. Poslední květnový víkend uspořádal Jezdecký klub Baník Ostrava již tradiční Malou cenu Ostravy v jezdeckém skoku. Opavský region zde zastupovalo několik jezdeckých stájí a jejich nejlepší jezdci se několikrát prosadili na přední místa. Nejlepšího výkonu dosáhla Nikola Stračánková z Jezdeckého klubu Velká Polom, která se koněm Merra skončila ve skoku ZL pro juniory a děti na výborném druhém místě. Ve stejné soutěži se na čtvrté příčce umístila Vendula Tichá z Jezdeckého klubu Dolní Životice s koněm Fogy. Velkou Polom dobře reprezentoval také Jakub Ludvík, který ve skoku L obsadil třetí pozici s koněm Merra a čtvrté místo s koněm Sisi-L. Na místě sedmém ve stejné skokové soutěži skončil zástupce jezdeckého klubu Opava-Kateřinky Jiří Hruška s koněm Tenerife´S Fighting a na místě osmém jeho oddílový kolega Pavel Humplík, který sedlal Cardiva. Kateřinskou stáj nejlépe reprezentovala Emma Bittnerová s koněm Iron, která vyskákala bronzovou medaili ve skoku ZM pro děti na limitovaný čas. O jedno místo

¹⁶⁹ Region Opavsko, 2. listopadu, str. 26

¹⁷⁰ Region Opavsko, 14. prosince, str. 29

hůře skončila ve skoku ZM pro juniory a seniory její oddílová kolegyně Alžběta Fajtková s koněm Elisandr-B.¹⁷¹

Ultratriatlon

Významnými úspěchy se v posledních dvou letech prezentuje sportovkyně Šárka Kolbová, která v ultratriatlonu patří mezi absolutní světovou špičku. V minulém roce dokázala v tomto nejtvrdějším sportovním odvětví, kde závodník musí absolvovat 2x3,8 km plavání + 2x 180 km na kole + 2x maratón, vyhrát i Světový pohár. V letošním roce se znovu zařadila mezi nejlepší ultratriatlonistky světa a na konci května svoji připravenost prokázala na závodech v Rakousku, kde zvítězila.¹⁷²

¹⁷¹ Region Opavsko, 1. červen, str. 24

¹⁷² Tamtéž, str. 25

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Konec jednoho stromu. V průběhu letošního roku došlo k výraznému zhoršení zdravotního stavu červenolistého buku v Sadech Svobody pod Ptačím vrchem. Strom, kterému je zhruba 120 let, začaly mimo jiné ničit houby vějířovce, což znamená zhoršení stability napadeného stromu. Odbor životního prostředí o tento strom pečuje ve zvýšené míře od konce devadesátých let, od roku 2005 je pravidelně ošetřován, letos se však jeho stav prudce zhoršil bez ohledu na neustálou péči. Odbor životního prostředí proto nechal zpracovat posudek u odborníka a znalce Jana Balcara. Ten konstatoval, že zdravotní stav stromu je výrazně zhoršený až silně narušený. Stabilita stromu je negativně ovlivněna masivním napadením dřevokaznou houbou vějířovcem obrovským a hrozí tak významné riziko vývratu nebo vylomení v bázi kmene.¹⁷³

Na konci února proběhla pod Ptačím vrchem tahová zkouška stromu, kterou provedli odborníci rosické společnosti SAFE TREES. Na strom umístili sondy, připojili je k měřicím přístrojům a tahem zkoumali pevnost stromu. Cílem zkoušek bylo získat přesná data o tom, nakolik by nemocný strom dokázal snést silnější poryvy větru a nepříznivé klimatické podmínky. Strom je velmi mohutný, a pokud by byl jeho stav špatný, mohl by ohrozit kolemjdoucí lidi.¹⁷⁴

Ve druhé polovině dubna tak musel být nemocný červenolistý buk skácen. Třicet metrů vysoký buk byl napaden v tak velkém rozsahu a s takovou silou, že žádná léčba už na něj nezabírala. Jeho hlavní kmen a především kořeny byly natolik oslabeny, že by neodolal silnému větru. Strom během tří dnů skácely technické služby. Postupně se ořezaly jednotlivé větve shora dolů a poté byl vytažen hlavní kmen. Bylo to na poslední chvíli. Některé větve byly uvnitř hodně napadené a bylo vidět, co se při ořezávání dělo s lany, které strom pomáhaly držet. Následně musela být odstraněna napadená zemina, kam bude udusána čistá nová hlína. Po několika měsících se zkontroluje, zda se podařilo hub zbavit, aby nenapadly další dřeviny a na stejném místě mohl být vysazen nový strom.¹⁷⁵

¹⁷³ Hláska č. 1/2010, str. 5

¹⁷⁴ Hláska č. 2/2010, str. 4

¹⁷⁵ Hláska č. 5/2010, str. 6

Odchyt holubů. Odbor životního prostředí využil letošní dlouhé zimy ke snížení počtu holubů ve městě. Holubů je ve městě příliš mnoho a dlouhá zima napomáhá jejich odchytu do klecí.

O odchyt požádali odbor obyvatel, kterým holubi a holubí trus ničí domy. Holubi totiž vyzobávají vápno a drobné kaménky z malty spojující střešní krytinu a poškozují i omítky. Kromě toho jsou hostitelé řady parazitů a přenašeči mnoha nemocí (zoonóza, viry klíšťové encefalitidy, toxoplasmóza atd.). Odchyt holubů v Opavě prováděla ostravská odborná firma Gratis spol. s r.o. Odchyt začal na konci ledna a trval do doby, než zima výrazně polevila. Klece s potravou byly umístěny na třech vysokých budovách ve městě: na střeše vysokého věžáku u bazénu, ve věži konkatedrály a na budově Horní náměstí 34, kde se holubi shromažďovali ve velkých počtech. Firma klece vybírá každý druhý den a chycené holuby předává veterináři. V Opavě se odchyt holubů prováděl už v letech 2007 a 2008, tehdy však nebyly zimy tak silné a dlouhé a ptáci až tak nevyhledávali potravu v klecích. Odchyt holubů je jen jedním z kroků, jak počet holubů snížit na únosnou míru. Je důležité, aby lidé uzavírali vstupy na půdy a do podkroví, aby se tam nemohli ptáci usazovat a hnízdit. Stejně tak je vhodné omezit holubům zdroje potravy.¹⁷⁶

Opava získala keramickou popelnici. Už počtvrté v řadě se Opava zařadila mezi deset měst Moravskoslezského kraje, ve kterých lidé pečlivě třídí odpady. Čtyři roky sbírá společnost EKO-KOM s.r.o. údaje o sběru a třídění odpadu ve městech a obcích celého kraje. Každým rokem pak zveřejňuje žebříček, který ukazuje jak množství vytríděného odpadu, tak i údaje o třídění na jednoho obyvatele. V samotné soutěži jsou města a obce hodnoceny na základě sběru papíru, skla, plastů a nápojového kartonu.

Opava se pravidelně umísťuje mezi nejlépe hodnocenými obcemi. Letos získala 6. místo ve výtěžnosti separovaného sběru odpadů v kategorii nad 4000 obyvatel. Za třídění získala symbolické ocenění – keramickou popelnici.¹⁷⁷

Stříbrné jezero. Největší uzavřená vodní plocha v Opavě. Obklopená zelení, sítí pěšin a stezek. Zimní domov desítek labutí. Co tento zaplavený sádrovcový lom a jeho okolí čeká v budoucnu? Respekt k přírodě, citlivé krajinářské úpravy, promyšlená koncepce. To je základní přístup dokumentace pro územní rozhodnutí, která byla v létě

¹⁷⁶ Hláska č. 6/2010, str. 3

¹⁷⁷ Hláska č. 3/2010, str. 7

dokončena a podle které se bude Stříbrné jezero a jeho okolí v budoucnu upravovat a rekultivovat.

Opavské radnici se na rekultivaci podařilo získat finanční dotaci Ministerstva financí, která byla vypsána na nápravu bývalých důlních a ekologických škod a na přípravu území pro rekreační využití. Rekreace v tomto konkrétním případě však neznamená, že se lokalita promění v destinaci pro masovou turistiku. Prvky, které takovou turistiku podporují, jsou naopak z úpravy vylučovány a odstraňovány.

Zadavatelem projektové dokumentace je přímo Ministerstvo financí. Urbanistická koncepce vychází z platného územního plánu města Opavy, rozvojového plánu rekreační oblasti z roku 2004 a z biologického vyhodnocení lokality z roku 2007. Celý projekt je členěn na 14 dílčích částí. Na dnešní ulici okolo jezera bude upraveno dopravní značení, bude zrušeno současné parkovací stání a k silnici bude napojeno nové parkoviště. U silnice v prostoru bývalé Květeny, tedy v dostatečném odstupu od jezera a před silnicí, je navrženo parkoviště pro 97 osobních vozů. Po jeho dokončení bude možno zakázat živelné parkování na břehu jezera a přilehlých plážích. Přístup k jezeru bude zajištěn novým chodníkem a podchodem pod silnicí. Na straně u jezera jsou navržena pouze dvě malá parkoviště pro tělesně postižené osoby s kapacitou 6 a 7 stání. Kolem jezera je navržena síť chodníků, která kopíruje stávající prošlapané pěšiny. Kromě krátkého úseku víceúčelové komunikace kolem silnice budou všechny chodníky v přírodním šterkopískovém provedení. Šířka obslužní trasy má z důvodu zajištění nutné údržby a obsluhy šířku 2,5 m. Malé pěšiny budou široké jen metr. V úsecích, kde by nebylo možné z majetkoprávních důvodů chodníky navrhnout, bude návaznost zajištěna po stávajících vyšlapaných pěšinách. Přístup do rekreačního území pro pěší a cyklisty bude zajištěn novou přístupovou komunikací o celkové šířce 4,5 m. Bude navazovat na připravované cyklostezky kolem řeky a v Městských sadech. Pod komunikací je navržen podchod pro pěší a cyklisty vejčitého tvaru, šířky 3,5 m a délky 14 m. Z Městských sadů je navržena nová lávka přes řeku průchozí šířky 3,5 m a délky okolo 82 m.

Intenzita plánovaných krajinářských úprav bude odstupňována, a to podle funkce a míry využití jednotlivých ploch. V části pro letní rekreaci se navýší pobytové travnaté plochy a o něco se zredukuje kompaktní houštiny a náletové porosty. Porosty a skupiny v blízkosti jezera byly již zakládány s cílem vytvoření parkového prostředí. Charakterizuje je rozvolněnost, velká druhová rozmanitost, zastoupení exotů. Stromy budou citlivě ošetřeny tak, aby vynikly zajímavé pohledy na jezero a okolní krajinu.

Topolové porosty budou rozvolněny, příp. odstraněny a podsazeny dubem letním, habrem a javorem. Úpravy břehů jezera budou mít současnou podobu, přírodní rámeček. Jedna část jezera bude dokonce určena výhradně pro rozvoj fauny a flóry. Cílem úprav je omezení rozsahu vodní eroze pomocí vegetačních a technických opatření, zajištění regulovaného, ale bezpečného přístupu k vodě, zajištění bezpečnosti návštěvníků, zejména plavců, zajištění kvality vody v nádrži a zajištění podmínek pro rozmnožování a pobyt vodních živočichů ve východní části jezera.

Stávající pláže budou citlivě upraveny, budou instalována bezpečnostní mola a výrazně se rozšíří pásma, střídavě suché a zaplavované. Přístupy k vodě budou z důvodu zachování čistoty vody a přírodního charakteru břehů redukovány a zpevněny.

Východní zátoka jezera je vymezena výhradně pro přírodní a ekologické funkce. Jakýkoliv pohyb osob je zde nežádoucí. Na jižní straně jezera je navržen přírodní areál vhodný pro děti.¹⁷⁸

¹⁷⁸ Hláska č. 8/2010, str. 8

POŽÁRNÍ OCHRANA

65 let požárního sboru v Opavě

V rámci oslav 65. výročí založení Městského požárního sboru v Opavě připravili opavští profesionální hasiči na květen atraktivní program pro širokou veřejnost.

Hasiči u této příležitosti připravili soutěž s drakem Hasíkem pro děti do 12 let, jejíž otázky byly od února zveřejňovány v Hlásce. Vyhodnocení soutěže proběhlo v rámci oslav v sobotu 8. května na Horním náměstí. V tento den také vyvrcholily oslavy „Celookresním svatováclavským setkáním zástav“, v jehož průběhu návštěvníci viděli vystavenou hasičskou techniku, slavnostní průvod městem, požehnání praporů, slavnostní přísahu nových příslušníků HZS, záchranu osob z věže Hlásky, vyprošťování z havarovaného vozidla, požární útok dětí a mnoho dalšího.

Oslavám předcházelo slavnostní shromáždění všech profesionálních hasičů, kteří sloužili a slouží na stanicích okresu Opava, konalo se 23. dubna.

K 65. výročí požárního sboru se přidalo i 120. výročí Sboru dobrovolných hasičů v Opavě-Kateřinkách. V sobotu 8. května vyšel slavnostní průvod všech účastníků s hasičskými zástavami v 8.45 hodin z Dolního náměstí a prošel centrem Opavy. V 9 hodin začala v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie slavnostní mše svatá s požehnáním praporu. Zahájení oficiálního programu a slavnostní přísaha příslušníků Hasičského záchranného sboru MSK se konala v 10.15 hodin na Horním náměstí. Pak byl předán dar Statutárního města Opavy – nové dopravní automobily jednotkám sborů dobrovolných hasičů.

Tři zbrusu nové hasičské vozy slavnostně převzali zástupci dobrovolných hasičů a starostové z Vávrovic, Palhance a Malých Hoštic. Nová hasičská technika zvýší kvalitu a rychlost zásahu při řešení mimořádných událostí. Zásahové vozy se opavské radnici podařilo získat s pomocí evropských a státních dotací. Opava jako vedoucí partner ve spolupráci s Holasovicemi, Brumovicemi a polskou gminou Branice totiž uspěla s projektem Posílení akceschopnosti JSDH při povodních. Náklady na pořízení vozů přesáhly 10 milionů korun. Nákup byl spolufinancován Evropskou unií v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013. Z evropských peněz bylo uhrazeno 85 % nákladů, 5 % uhradil státní rozpočet.

V rámci oslav věnovalo město profesionálním hasičům dárek k výročí. Opavský primátor Zbyněk Stanjura předal řediteli opavského územního odboru Hasičského

záchranného sboru MSK Břetislavu Janoškovi nový hasičský prapor, vyrobila jej Wasilka Pistovčak a před předáním byl vysvěcen v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie. Oceněny byly i děti, které se zúčastnily velké jarní soutěže draka Hasíka.¹⁷⁹

¹⁷⁹ Hláska č. 5/2010, str. 6, Hláska č. 6/2010, str. 6

POČASÍ

Počasí v Opavě – stanice Otice, rok 2010

Měsíc/Prvek	1	2	3	4	5	6
SRA (mm)	65,1	20,9	9,9	65,6	184,2	96,7
SCE (počet dnů)	30	25	3	0	0	0
SNO (cm) max.	20	3	2	0	0	0
Den výskytu	8.1.	2.2.	6.3.			
BO (počet dnů)	0	0	0	0	7	2
T (°C)	-6,0	-1,2	3,9	8,7	12,1	17,1
TMA (°C) max.	2,8	12,2	19,4	25,0	22,8	30,6
Den výskytu	1.1.	25.2.	25.3.	30.4.	28.5	11.6.
TMI (°C) min.	-25,4	-17,4	-10,5	-3,0	4,1	7,0
Den výskytu	27.1.	1.2.	10.3.	23.4.	8.5.	6.6.

Měsíc/Prvek	7	8	9	10	11	12
SRA (mm)	139,6	78,4	86,8	6,3	70,3	36,3
SCE (počet dnů)	0	0	0	0	2	31
SNO (cm) max.	0	0	0	0	9	13
Den výskytu					28.11.	1.12.
BO (počet dnů)	6	7	0	0	0	0
T (°C)	20,0	17,4	11,5	5,4	6,0	-4,9
TMA (°C) max.	34,0	28,7	22,6	16,8	17,2	10,1
Den výskytu	17.7.	13.8.	24.9.	4.10.	1.11.	23.12.
TMI (°C) min.	9,2	6,1	0,9	-2,9	-9,7	-22,4
Den výskytu	8.7.	29.8.	7.9.	12.10.	30.11.	5.12.

Měsíc/Prvek	Celkem 2010
SRA (mm)	860,4
SCE (počet dnů)	91
SNO (cm) max.	20
Den výskytu	8.1.
BO (počet dnů)	22
T (°C)	7,5
TMA (°C) max.	34,0
Den výskytu	17.7.
TMI (°C) min.	-25,4
Den výskytu	27.1.

SRA (mm) – měsíční úhrny srážek
SCE (cm) – počet dnů s celkovou sněhovou pokrývkou
SNO (cm) – maximální výška nového sněhu
BO – počet dnů s bouřkou
T (°C) – průměrná měsíční teplota vzduchu
TMA (°C) – maximální měsíční teplota vzduchu
TMI (°C) – minimální měsíční teplota vzduchu

Záplavy. Potoky a říčky se na začátku června z hodiny na hodinu rozběsnily a proměnily se v nebezpečné toky, které zaplavily návsí i obytné zástavby na Opavsku. Voda škodila hlavně v některých městských částech a v Jaktři. Opavské evakuační centrum tak poprvé sloužilo jako bezpečné útočiště rodinám s malými dětmi a dalším ohroženým lidem.

Byl druhý červen a komárovskou ulicí Potoční se valila voda. Řeka Opava za soutokem s Moravicí nabrala na síle a několik rodinných domků v Komárově se stalo ostrovy na rozlité hladině. Voda zaplavila i trafostanici ubytovny Oasa a začala ohrožovat samotnou ubytovnu. Město proto lidem z ubytovny nabídlo pomoc v podobě umístění do evakuačního centra.¹⁸⁰

¹⁸⁰ Hláska č. 7, str. 10

PRAMENY

- Hláska, měsíčník Statutárního města Opava
- Statutární město Opava
- Výroční zprávy firem a zařízení
- Informace úřadů
- www.risy.cz, obce, Opava 2010
- Český statistický úřad
- Region Opavsko
- Denní tisk: Hospodářské noviny, Mladá fronta DNES
- internetové portály: Wikipedie, otevřená encyklopedie

Kroniku města Opavy za rok 2010 schválila Rada města Opavy dne 4. února 2013.
Zápis do kroniky provedla Eva Peterková.